

Catalunya necessita un canvi

Eleccions
al Parlament 2021

**DOCUMENT
PROGRAMÀTIC
A DEBAT**

S♥M

EL CANVI QUE NECESSITA CATALUNYA	2
FEDERALISME I BON GOVERN	3
EIX 1. EUROPA, ESPANYA I CATALUNYA UNIDES EN LA DIVERSITAT I BEN GOVERNADES: COGOVERNANÇA FEDERAL.....	3
1.1 LA RESPOSTA ÉS FEDERAL	3
1.2 CATALUNYA SOM TOTS I TOTES.....	18
1.3 BON GOVERN: TRANSPARENT, RESPONSABLE I QUE GESTIONI BÉ ELS DINERS PÚBLICS ...	27
DRETS DE CIUTADANIA I ESTAT DEL BENESTAR.....	48
EIX 2. RECONSTRUIR ELS NOSTRES SERVEIS PÚBLICS	48
2.1 SALUT, LA NOSTRA PRIORITAT.....	49
2.2 FEM UN SALT COL·LECTIU EN L'EDUCACIÓ.....	58
2.3 LA CULTURA AL SERVEI DE LA CIUTADANIA I COM A EINA DE COHESIÓ SOCIAL.....	63
2.4 HABITATGE ASSEQUIBLE EN BARRIS AMB QUALITAT DE VIDA.....	67
2.5 L'ESPORT, UN PILAR DE L'ESTAT DEL BENESTAR.....	72
2.6 SERVEIS SOCIALS D'ACCÉS UNIVERSAL.....	74
2.7 ATENCIÓ A LES NECESSITATS AL LLARG DE LA VIDA	79
2.8 VIURE I ESTIMAR EN PLENA IGUALTAT	87
CATALUNYA IGUALITÀRIA I FEMINISTA.....	89
EIX 3. POLÍTIQUES FEMINISTES, POLÍTIQUES PER A LA IGUALTAT	89
TRANSICIÓ ECOLÒGICA JUSTA.....	95
EIX 4. UNA TRANSICIÓ ECOLÒGICA JUSTA I LLUITA CONTRA EL CANVI CLIMÀTIC	95
DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC	109
EIX 5. DRET AL TREBALL I PROTECCIÓ SOCIAL	109
5.1 DRET AL TREBALL I TREBALL AMB DRETS.....	109
5.2 L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA COM A VECTOR TRANSFORMADOR.....	116
5.3 UN MODEL SOCIAL BASAT EN LA GARANTIA DE RENDES.....	118
EIX 6. CONEIXEMENT, INNOVACIÓ I INDÚSTRIA.....	121
6.1 UNIVERSITAT I RECERCA.....	122
6.2 INNOVACIÓ.....	123
6.3 POLÍTICA INDUSTRIAL I DESENVOLUPAMENT TERRITORIAL	124
6.4 DIGITALITZACIÓ I TECNOLOGIA	127
6.5 L'ICF, UN AUTÈNTIC INSTRUMENT PÚBLIC D'INVERSIÓ.....	129

EL CANVI QUE NECESSITA CATALUNYA

La covid-19 ha accelerat transformacions que venien d'abans i ens ha empès a entendre, dramàticament, com de vulnerables i interdependents som com a societat i com és d'important que ens cuidem els uns als altres.

La Catalunya de 2021 viu una situació excepcional amb crisis superposades que cal encarar amb determinació, força i humilitat. La determinació de les prioritats amb coneixement, experiència i lideratge per tirar-les endavant; la força per aplicar-les sense dilació; i la humilitat de traslladar a la ciutadania que només junts i juntes ens en sortirem, que només des de la col·laboració podrem superar les incerteses. Necessitem cooperació entre governs i fraternitat entre ciutadans.

Els serveis públics i les institucions han de ser reforçades per acabar amb la pandèmia i impulsar el més aviat i de la forma més eficaç possible la recuperació econòmica i social, i també per fer front al creixement de les desigualtats socials i als reptes que suposen el canvi climàtic i la transformació digital. Tot alhora, perquè és ara el moment i no podem perdre ni un segon.

Els temps són difícils, però en cada català i catalana hi ha la força per decidir com els volem viure. Les eleccions al Parlament de Catalunya són l'única oportunitat que tenim per marcar un punt d'inflexió després d'una dècada que no ens ha portat res de bo. I nosaltres volem ser el Govern del Canvi i fer d'aquesta una oportunitat per assegurar que no deixem ningú enrere, que fem de la nostra diversitat la nostra bandera i que fem de l'educació i el coneixement el principal motor de creació i redistribució justa de la riquesa. La igualtat de gènere i la no discriminació seran al centre de cada política.

Els i les socialistes de Catalunya volem aportar un programa a l'altura de les prioritats del país, conscients de la situació i de les dificultats excepcionals del moment, però també de les enormes potencialitats, talent i empena de la societat catalana. El nostre govern serà sobretot més exigent amb si mateix i amb l'acompliment dels seus objectius per estar realment al servei del país i de la seva ciutadania.

Tenint Europa com a referent en els nivells de qualitat democràtica, igualtat, desenvolupament en recerca i innovació i, sobretot, transició ecològica i digital, els nostres objectius són:

- La reconstrucció social i la reactivació econòmica des del lideratge públic, amb diàleg social i en col·laboració amb la societat per reforçar el nostre Estat del benestar i recuperar la força del nostre teixit empresarial, associatiu i institucional.
- El Bon Govern per garantir una gestió política eficaç, una administració accessible i eficient, rigorosa i avaluable i una bona gestió dels recursos que són de tots.
- La superació del procés independentista per passar a la col·laboració lleial entre institucions, a partir d'un millor autogovern i del diàleg per promoure la concòrdia entre els catalans i les catalanes.

Conscients de la necessitat del rigor i el treball per fer realitat la Catalunya que volem, hem definit aquest programa electoral en el marc de l'Agenda 2030 a partir de quatre àmbits: institucional, social, ambiental i econòmic. I sota el paraigua d'aquests quatre àmbits es despleguen els 6 eixos d'activitat on s'estructuren el conjunt de polítiques que creiem que s'han de desplegar per recuperar aquests 10 anys perduts i, especialment, per guanyar els 10 anys vinents.

FEDERALISME I BON GOVERN

EIX 1. EUROPA, ESPANYA I CATALUNYA UNIDES EN LA DIVERSITAT I BEN GOVERNADES: COGOVERNANÇA FEDERAL

Alinear l'actuació del Govern de la Generalitat amb l'agenda ciutadana, al servei de les seves necessitats i la prosperitat del conjunt de la societat i també amb l'agenda internacional, amb l'Agenda 2030 de Nacions Unides. Una governança federal des dels barris, pobles i ciutats fins a les organitzacions globals, passant per la Generalitat de Catalunya, el Govern d'Espanya i les institucions europees. En l'àmbit internacional, considerem que les Nacions Unides continuen necessitant reformes per tal d'esdevenir una institució eficaç en la governança global del planeta, avui més amenaçat que mai. I que és fonamental establir sistemes i organismes de governança internacional per regular els mercats globalitzats.

La nostra proposta és la d'una Catalunya amb un bon govern orientat a aconseguir un país modern amb igualtat d'oportunitats per a tothom. Una dècada marcada per governs independentistes deixen una societat dividida, esgotada i més desigual, una economia que es veu frenada, tensions i incerteses polítiques i un ascensor social espatllat.

Proposem a la ciutadania obrir una nova etapa, retrobar-nos amb objectius comuns que ens permetin desplegar les grans potencialitats de progrés social i econòmic que tenim com a país des d'una cogovernança federal. Creiem en un futur de prosperitat i convivència per a la nostra societat, però, per sobre de tot, creiem en la seva gent, en una ciutadania compromesa amb el seu futur i el futur dels que vindran. Una visió d'una Catalunya que es reconeix en la seva diversitat i la reivindica amb orgull. Una societat capaç d'assegurar oportunitats a tothom, compromesa amb els que tenen més dificultats i que es conjura per fer del nostre país un exemple en educació i qualitat de vida.

1.1 LA RESPOSTA ÉS FEDERAL

Assolir una ràpida recuperació econòmica i la reconstrucció dels nostres serveis públics i la cohesió social són els objectius, i el federalisme com a forma de governar-nos a tots els nivells és la manera de fer-los realitat.

Els governs dels darrers anys a Catalunya han deixat la nostra societat més vulnerable i amb menys oportunitats, precisament perquè la seva gestió ha estat focalitzada en un projecte divisiu que ha posat les institucions i els recursos al servei d'aquesta prioritat. Cal girar full i fer-ho amb un govern que tingui com a prioritat el benestar de la ciutadania i la recuperació econòmica i social, aprofitant tots els actius de la nostra societat, la gran oportunitat que suposen els nous fons europeus i les aliances amb el Govern d'Espanya i el món local. Les nostres propostes institucionals, basades en el federalisme i el millor funcionament del sector públic, estan pensades per abordar millor els grans reptes socials, econòmics i mediambientals del present i el futur.

Més que mai, necessitem coordinació, cooperació i lleialtat entre administracions. La crisi actual demostra que és necessària una forta intervenció pública en l'economia, però aquesta no és

eficaç sense l'input coordinat de diferents nivells, des de les institucions globals fins als ajuntaments. La realitat ens dona múltiples exemples d'aquest federalisme, com són els fons Next Generation que posen les bases d'un deute, un tresor i uns impostos europeus. Aquest és el camí, la resposta federal:

- **Prioritzant la cogovernança, el diàleg i la lleialtat institucional**, perquè la recuperació social i econòmica exigeix més i millor cooperació entre administracions en una democràcia multinivell com la nostra.
- **Incorporant la lògica federal a les nostres propostes**, orientades a les millores socials i econòmiques a partir d'una forta inversió pública, així com **en els mecanismes de coordinació institucional**.
- Liderant, amb l'oportunitat històrica que ens brinden els **fons europeus, des del Govern de la Generalitat, el desenvolupament de projectes i iniciatives des de la cooperació** amb el Govern espanyol, ajuntaments, els agents socials i el sector privat, i en coordinació amb altres projectes d'altres països europeus.
- **Participant activament de les reflexions i iniciatives amb altres administracions**, que ens porti no només a un pacte per un nou model de finançament, sinó també a reformes fiscals i inversores per aconseguir un model més just, equilibrat i eficient. Cal frenar la competència fiscal, en comptes d'abraçar projectes que s'hi afegeixin.
- **Fent de la negociació i el pacte, la voluntat de diàleg i d'acord** els eixos de la nostra acció per assolir un millor autogovern.

Federalisme és reconeixement, autogovern i govern compartit, finançament just i suficient, respecte a la pluralitat des de la llibertat individual i col·lectiva. Federalisme és assegurar la convivència i els drets a través del pacte.

1.1.1 Una Europa forta amb drets de ciutadania europea

En les darreres dècades posar en comú bona part de la nostra sobirania en la Unió Europea ens ha donat unes grans oportunitats de progrés econòmic, social i cultural, que han permès que Catalunya, Espanya i Europa fessin un enorme salt en benestar.

No hi ha millor instrument per defensar els nostres interessos al món que l'acció col·lectiva a Europa. Hem de protegir Europa perquè Europa protegeixi la seva ciutadania. Una ciutadania europea és la base d'un projecte d'integració de les nacions europees en una entitat supranacional, que només pot ser federal en la seva organització i estructura. És per això que volem mantenir la idea d'una unió política forta, no purament comercial, sinó profundament federal, més integrada i cohesionada que ens permeti abordar conjuntament els reptes globals.

La crisi de la pandèmia de la covid-19 ha posat de manifest la necessitat de desenvolupar el projecte comunitari amb noves eines, amb més coordinació política i solidaritat, per donar una resposta eficaç i coordinada entre tots els Estats membres de la UE i evitar danyar la prosperitat econòmica i el nostre benestar social i de generacions futures. La Unió Europea ha aconseguit un acord històric aprovant un Pla de Recuperació per a Europa molt ambiciós de 750.000 milions

d'euros que comportarà per primera vegada la mutualització del deute comunitari amb mobilització de recursos propis.

Europa es construeix també des de les regions i per això, des de Catalunya hem de treballar en l'aplicació del Pla de Recuperació europeu, Next Generation EU a través d'una recuperació que impliqui la transformació de la nostra economia amb una implementació de l'economia verda i digital entesa com una estratègia de creixement i de resiliència.

Hem d'aprofitar les oportunitats d'aquest pla de creixement per lluitar contra les desigualtats que s'han vist agreujades per la crisi, des del Govern de la Generalitat hem de garantir que des d'Europa s'impulsi un mecanisme de transició just que no deixi ningú enrere.

O1. Una nova política econòmica per a Europa i una millor governança de la crisi

La gran recessió global que va donar lloc a la crisi de l'euro al voltant de 2010, i la crisi de la covid-19, posen de manifest la necessitat d'enfortir i millorar substancialment la integració europea. Catalunya ha d'estar en l'avantguarda de l'evolució federal de la Unió i ha de contribuir especialment a les prioritats europees en la lluita contra la crisi de la covid-19, la transició ecològica, l'economia digital, la igualtat de gènere i la cohesió social i territorial.

P1. Aprofitar la **mobilització de recursos del Marc Financer Plurianual 2021-2027**, a través de les partides essencials per a la **Política Agrícola Comuna i la política de cohesió**.

P2. Desenvolupar una **política regional i de cohesió robusta i ben finançada**, a través d'una simplificació dels procediments per accedir als fons europeus.

P3. Impulsar una **nova Política Industrial Europea** que permeti que la indústria no només sigui més competitiva, sinó també més resilient als impactes globals, i que doni prioritat als sectors estratègics.

P4. Donar **suport a la política monetària del Banc Central Europeu**, incloent-hi el programa de compra d'actius públics i privats.

P5. Dotar d'**estabilitat la Unió Econòmica i Monetària** per garantir un creixement sostenible que sigui capaç de generar ocupació de qualitat.

P6. **Flexibilitzar la interpretació del Pacte d'Estabilitat i Creixement**.

P7. Rellançar la **inversió pública i privada a través del Fons Europeu per a les Inversions Estratègiques**.

P8. Reformar l'actual **Mecanisme Europeu d'Estabilitat** per convertir-lo en un **veritable Fons Europeu d'estabilització integrat en l'arquitectura europea**.

P9. Treballar per la **creació de la capacitat fiscal de l'Eurozona**, sostinguda sobre els beneficis del BCE, l'impost de transaccions financeres i una fracció de l'impost de societats, amb l'objectiu de finançar les inversions anticíclics, el combat contra les crisis i una Assegurança Europea d'Atur.

P10. Promoure la **creació d'un Tresor europeu** que estigui capacitat per emetre bons comunitaris de manera estable per oferir potència financera per consolidar i estabilitzar la recuperació social i econòmica.

P11. Culminar la **Unió Bancària amb la introducció d'una Assegurança Europea de Dipòsits.**

P12. Lluitar **contra l'evasió i el frau fiscal**, dins i fora de la Unió, amb la creació **d'una Agència Tributària Europea**, intercanvi automàtic d'informació tributària, una llista europea de paradisos fiscals, una llista d'evasors fiscals transfronterers i protecció europea per als informants.

P13. Enfortir la **contribució de la UE als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i l'Agenda 2030.**

P14. Contribuir, dins del marc de les institucions europees, a **implementar un sistema de migració i asil europeu just i solidari.** Per una banda, cal lluitar contra les màfies de traficants d'éssers humans i parar el genocidi de morts al Mediterrani, i per l'altra cal abordar la reforma del Sistema de Dublín amb un nou sistema de reassentament de refugiats entre els diferents Estats membres de la Unió, així com fomentar les vies legals i els corredors humanitaris. La migració és una oportunitat per als països que la reben, sobretot a Europa un continent envellit que necessita mà d'obra jove per poder assegurar l'actual nivell de benestar en el futur. A la vegada, volem contribuir a desenvolupar els països del veïnatge sud i de l'Àfrica subsahariana, fomentant la cooperació al desenvolupament i facilitant acords bilaterals amb països d'origen de les migracions.

O2. El pilar social de la unió: drets socials i laborals de la ciutadania europea

El creixement econòmic és necessari, però no suficient per al progrés de la ciutadania. Cal capgirar la lògica de les decisions a Europa i avançar cap a un nou model que vagi molt més enllà de la governança de l'euro i l'estabilitat financera, un model que impliqui la defensa dels drets socials i laborals de la ciutadania europea. L'Europa Social ha de ser el tret diferencial de l'Europa del futur. Una Europa més social, democràtica i solidària que no deixi ningú enrere. I per això, ens comprometem a:

P15. Treballar per **incloure un marc europeu vinculant de salaris mínims que s'acosti al 60 % del salari mitjà de cada Estat membre.**

P16. Incloure en el **Semestre Europeu el seguiment de les mesures socials i laborals del Pilar Social Europeu**, incloent-hi sancions en cas d'incompliment de les corresponents directives o reglaments.

P17. Promoure una **Estratègia global contra la pobresa i reforçar els sistemes de seguretat social.** La recuperació social europea s'ha de centrar en els més vulnerables, incloent-hi els nens i les nenes i les famílies monoparentals.

P18. Treballar per una **Directiva sobre condicions de treball justes** que posi fi a la destrucció laboral que s'està produint en la desregulació creixent dels contractes de treball.

P19. Fomentar una **estratègia renovada de suport a l'ocupació de la joventut**, que inclogui garanties de formació intermediària laboral entre els Estats membres.

P20. Treballar per la **portabilitat d'un conjunt de drets i prestacions socials bàsiques entre els Estats membres de la UE**, d'acord amb el dret de lliure circulació de treballadors i treballadores: prestacions d'atur, assistència sanitària, drets a pensions, etc.

P21. Acabar amb el *dumping* social, consagrant el principi d'igual salari per igual treball i creant una Agència Europea d'Inspeccions de Treball per fer front de manera més eficaç als abusos laborals.

P22. Treballar per la **construcció d'una veritable Unió sanitària europea** que inclogui estàndards mínims i proves d'estrès als sistemes de salut.

P23. Reforçar el **mecanisme d'adquisició de medicament** i tenir una estratègia farmacèutica que en garanteixi el proveïment i la producció interna a Europa.

O3. Catalunya dins de la Unió Europea i el món: per una política transparent, estratègica i plural

La política europea és el nostre quart àmbit de governança, que es complementa amb l'estatal, l'autonòmic i el local, és un element crucial de la nostra democràcia multinivell. Hem d'ampliar, amb transparència i rigor, la participació i influència de Catalunya dins els mecanismes de representació i decisió a les institucions europees, alhora que recuperem el crèdit i el prestigi internacional de les institucions catalanes, malmesos pel processisme. Alhora, en el desenvolupament estratègic de la nostra acció exterior, farem valdre també l'important paper que exerceixen les entitats públiques i privades, les organitzacions no governamentals, les empreses i els ciutadans i les ciutadanes, tant els i les que viuen a Catalunya com els que resideixen a l'estranger, en la defensa dels interessos econòmics, polítics i socials de Catalunya al món.

P24. Implementar un **nou Pla Estratègic d'Acció Exterior** en consonància amb els recursos del Departament d'Acció Exterior.

P25. Dotar de continguts reals la **dimensió euromediterrània de l'acció exterior del Govern de la Generalitat**.

P26. Continuar amb els esforços per **enfortir, ampliar i professionalitzar les estructures governamentals de l'acció exterior de Catalunya**, mitjançant mecanismes de contractació i formació pública i transparent, posant així fi a l'externalització d'aquests processos i de fons públics cap a consorcis publicoprivats com el Diplocat.

P27. Modificar el nom del **Diplocat per adaptar-lo a l'esperit original del Patronat Català Pro Europa**, que ha de servir per realitzar un seguiment exhaustiu de les polítiques comunitàries i la seva implementació.

P28. Implicar les **entitats municipalistes catalanes per establir el mecanisme de repartiment i gestió dels fons europeus**.

P29. Posar en marxa una **finestreta única que integri les ajudes i els crèdits europeus** per articular el fons català que sorgeixi del Pla per a la Recuperació d'Europa.

P30. Potenciar les comunitats catalanes a l'exterior, augmentant la protecció als i les joves i als treballadors i les treballadores catalanes a l'exterior, millorant l'orientació i informació a tothom que plantegi projectes personals o professionals d'emigració i definint plans de retorn per qui vulgui establir-se de nou a Catalunya.

P31. Garantir i potenciar **la participació i el lideratge de Catalunya al Comitè de les Regions de la Unió Europea**, amb la voluntat d'eixamplar el seu paper en l'entramat institucional comunitari.

P32. Reforçar la **participació del Govern de la Generalitat de Catalunya en les diferents institucions i organismes de la Unió Europea**, aprofundint en la participació de Catalunya en la conformació de la voluntat de l'Estat i, en particular, en l'àmbit de les competències exclusives. En aquest sentit, considerem necessari reformular les funcions de la Delegació del Govern davant la UE i millorar la seva eficàcia.

P33. Garantir una **presència activa de la Generalitat de Catalunya en la Conferència pel Futur d'Europa**, que ha de servir per establir les bases per a la construcció europea en els anys a venir.

P34. Igualment, i de manera prioritària, **continuar impulsant l'ús oficial del català a les diferents institucions comunitàries**, i sobretot en aquelles on encara no és present. En aquest sentit, treballarem especialment perquè es produeixi la majoria parlamentària necessària per desbloquejar l'ús del català en el Ple del Parlament Europeu.

P35. Contribuir a la **millora de la formació de la joventut del nostre país**, fomentant la cooperació amb universitats i centres de recerca dels països mediterranis, i promovent l'especialització universitària en les relacions econòmiques, socials i culturals entre les dues riberes del Mediterrani.

P36. Treballar conjuntament a escala europea per **poder lluitar contra fenòmens com les fake-news, ciberatacs, ingerències estrangeres en processos electorals, publicitat enganyosa, finançament extern de partits polítics, atacs a la llibertat de premsa, etc.**

P37. Continuar treballant amb les nostres àrees d'influència naturals en l'àmbit de la política internacional: Mediterrània i Amèrica Llatina, sense renunciar a Amèrica del Nord i Àsia (tot i que en molta menor mesura).

P38. Prioritzar la **recuperació de la nostra veu a l'exterior**, invertint esforços a recuperar els contactes i la imatge del Govern entre les institucions europees i els Governos dels Estats membres de la UE. Només així podrem assegurar una acció exterior al servei de tota la ciutadania catalana, de dins i de fora, per fer del nostre país una potència a l'avantguarda dels canvis globals i no centrada a mirar-se el melic.

P39. Aprofitar els recursos del Pla per a la Recuperació d'Europa, Next Generation EU, per situar Catalunya a l'avantguarda de les dues grans transicions que la UE vol abordar en els pròxims anys. A través dels instruments de facilitat de Recuperació i Resiliència i de React-EU

promourem les reformes i inversions que augmentin la resiliència i el creixement a llarg termini del nostre país, en línia amb les prioritats de la UE:

39.1 La lluita contra el canvi climàtic a través de dos grans instruments: l'*European Green Deal* que potencii una nova economia verda i un continent europeu climàticament neutre per al 2030, així com el Fons de Transició Justa, que permeti que ningú es quedi enrere en aquesta transició, ajudant financerament totes aquelles regions europees i treballadors que més ho necessitin. Les ciutats i regions tenen un rol fonamental perquè aquest gran Acord Verd Europeu tingui èxit.

39.2 L'agenda digital: cal que Catalunya formi part de la transformació digital i d'Intel·ligència Artificial que la UE necessita per tal de poder competir en un món globalitzat amb grans potències (EUA-Xina). Necessitem desenvolupar una legislació amb un punt de vista ètic i humà que protegeixi els nostres drets enfront d'una realitat tecnològica que avança a un ritme imparabile. Cal que regulem el control i ús transparent de les dades, la privacitat i els drets dels consumidors, la competència deslleial, la pèrdua de llocs de treball tradicionals i els drets dels nous treballadors digitals, etc.

O4. La cooperació transfronterera i interregional: l'Euroregió Pirineus-Mediterrània

Catalunya ha de mantenir i aprofundir els projectes de cooperació transfronterera i interregionals que, en gran manera, ha contribuït a impulsar, com a espais polítics de cooperació i pols de desenvolupament sostenible basats en la creativitat, la innovació i la integració social i econòmica dels territoris. Promoure una política exterior enfocada a les regions aliades amb les quals compartim idees, valors i vincles, i l'Euroregió Pirineus-Mediterrània, punt de connexió entre el Mediterrani Occidental i el nucli central de l'Europa comunitària, n'és un clar exponent.

P40. Defensar la Unió pel Mediterrani (UpM) i, en especial, amb motiu del 25è aniversari del Pacte de Barcelona, **rellançar la capitalitat de Barcelona** en aquest projecte amb la vocació que Catalunya sigui un focus influent de la Mediterrània, tenint en compte la greu inestabilitat política i institucional que viu la ribera sud.

P41. Treballar per la revitalització del Diàleg Euro-Àrab en el marc del sistema de cimeres UE-Lliga d'Estats Àrabs.

P42. Seguir promovent el diàleg i el consens per al Corredor Mediterrani, i la contribució europea al desenvolupament d'infraestructures imprescindibles per a la millor integració de l'economia catalana, i de la costa mediterrània d'Espanya, amb l'economia europea.

P43. Impulsar la cooperació entre empreses dels diferents països de l'arc mediterrani, en l'esfera econòmica i empresarial, així com la cooperació entre els agents socials.

P44. Donar suport als instruments de veïnatge en els països de la regió en el seu desenvolupament i en la regulació dels fluxos migratoris, garantint el respecte pels drets humans.

O5. Una Europa federal després del Brexit: protecció dels drets dels catalans i les catalanes al Regne Unit

Per primer cop des de la creació de la Unió Europea, un Estat membre decideix abandonar-la, generant una espiral d'incerteses econòmiques, polítiques i socials sense precedents, tant per a la UE com per al Regne Unit. A la vegada que intentem seguir mantenint una forta relació amb el Regne Unit i enfortint els vincles amb els seus sectors europeistes, hem d'aprofitar l'oportunitat per enfortir la unitat de la Unió Europea resultant, i especialment dels països de la zona euro.

P45. Crear una **comissió d'estudi al Parlament de Catalunya** i una unitat d'estudi al Govern per analitzar en profunditat els efectes polítics i econòmics que la **sortida del Regne Unit té per a Catalunya**.

P46. Defensar fermament **els drets dels catalans i les catalanes que viuen, estudien i treballen al Regne Unit, així com de les nostres empreses**, de la mateixa manera que volem que els ciutadans i les ciutadanes britàniques que viuen a Catalunya ho puguin continuar fent amb totes les garanties.

1.1.2 Un projecte per a Catalunya i Espanya

El balanç de la darrera dècada és lamentable: han sobrat topades, conflictes institucionals, contenciosos polítics i també tensió social. Totes i tots hem perdut. El balanç és la pèrdua d'oportunitats, d'enriquiment mutu i deixa la societat catalana esgotada, desanimada i amb ferides obertes. Anys perduts a Catalunya amb un Govern incapaç de construir a partir de la voluntat d'entesa del Govern Espanyol.

Després d'un deteriorament progressiu de les relacions amb deslleialtats, enfrontaments i desobediència del marc constitucional i estatutari que han suposat la pitjor crisi institucional des de l'inici de la democràcia, el Govern presidit per Pedro Sánchez dona pas a un nou temps en les relacions entre les institucions del Govern d'Espanya i la Generalitat de Catalunya.

És l'hora d'iniciar un procés de superació dels enfrontaments, de la política de la cadira buida i del greuge infinit. La via de l'acord és l'única eficient, viable i legítima per renovar les nostres regles de convivència i evitar la fractura social. El Govern de l'Estat li va dir diàleg pel retrobament i des del socialisme català volem aprofundir en ell per normalitzar les relacions entre institucions, per oferir un millor govern a la ciutadania catalana i per contribuir a la governança espanyola, que la volem cada cop més federal.

Reprendre la política i abandonar la judicialització de les relacions és indestruïble del respecte al marc de convivència, que marca la Constitució espanyola i l'Estatut d'Autonomia, i la lleialtat. Reprendre el camí del diàleg, la negociació i el pacte cal fer-ho des del reconeixement institucional, l'escolta i la presa en consideració dels diferents punts de vista: La llei és la condició i el diàleg és el camí.

La política ha de recuperar la seva legitimitat, la capacitat de representació i la proximitat, ja que només així es podrà refer la necessària confiança de la ciutadania per avançar en democràcia i continuar progressant com a país i com a societat. Ni l'immobilisme ni la unilateralitat ni la il·legalitat porten enlloc. És l'hora d'avançar, tot i que una crisi institucional d'anys necessitarà temps i energia davant la seva complexitat i també tenir en compte la dificultat que suposa la gestió de les conseqüències de la pandèmia de la covid-19, que és la nostra prioritat.

Els i les socialistes tenim el projecte, els arguments i la determinació per fer possible el retrobament entre les institucions, amb el paper central del Govern socialista al conjunt d'Espanya i amb la voluntat de resoldre conflictes i no accentuar-los, de mirar endavant.

El nostre projecte federalista aspira i es basa en una millora del govern de les nostres institucions i administracions orientada a la qualitat de la nostra convivència i la cohesió social a Catalunya, les reformes en lògica federal a la resta d'institucions d'Espanya i la contribució al projecte comú europeu. La reformulació de les relacions entre Catalunya i Espanya en sentit federal en el marc d'una Europa més unida és la més viable políticament, la més estable econòmicament, la més justa socialment i l'única capaç d'aglutinar un ampli suport social. Els grans acords a partir d'un ampli consens, com el de 1978, són el nostre horitzó i el nostre objectiu.

El federalisme és el model que millor s'ajusta al món d'interdependències creixents i sobirania compartides en què vivim; perquè evita el xoc d'identitats i la fractura de la societat en funció dels sentiments d'autoidentificació nacional de les persones; perquè es basa en l'acció política democràtica, la negociació i el pacte; i per coherència amb els valors de llibertat, igualtat, fraternitat i solidaritat del socialisme català.

Som molt conscients de l'existència de sectors a Catalunya i a la resta de l'Espanya refractaris al diàleg i al retrobament, però tots els estudis sociològics ens diuen que són minoritaris, que la ciutadania catalana i espanyola vol diàleg i pacte. Espanya i Catalunya també són societats profundament plurals socialment, culturalment i políticament, amb una majoria de ciutadans i ciutadanes amb identitats superposades. Els i les socialistes veiem aquesta característica com un valor a preservar i potenciar.

O1. El camí del diàleg

El diàleg dintre de la llei és l'únic instrument per plantejar propostes i resoldre conflictes. Un diàleg que permeti objectivar els problemes, desterrar el victimisme i els enfrontaments i cercar solucions de consens; un diàleg que serveixi per avançar i retrobar el progrés social i econòmic de Catalunya. La base per a aquest acord pot ser un conjunt de propostes per a Catalunya que desenvolupin al màxim les potencialitats de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i la Constitució espanyola vigents per enfortir i millorar el nostre autogovern i impulsin la renovació del pacte constitucional en un sentit federal.

No hi ha solucions màgiques ni immediates, sinó un camí que ha d'iniciar-se a través de propostes concretes.

P1. Aprofundir en la millora de l'autogovern i les relacions entre les institucions, a través de la taula de diàleg entre el Govern d'Espanya i la Generalitat de Catalunya. Promoure el desenvolupament normatiu de l'Estatut d'autonomia, a partir de la resolució dels conflictes competencials pendents.

P2. Promoure els acords, en el marc dels treballs de la Comissió Bilateral Estat-Generalitat i de la Comissió Mixta de Traspassos Estat- Generalitat, **per culminar els traspassos pendents i la transferència dels recursos necessaris**, així com per abordar qüestions com l'autonomia local.

P3. Abordar la negociació de la revisió del sistema de finançament autonòmic.

P4. Revisar la inversió estatal en infraestructures estratègiques de Catalunya: compliment de la Disposició Addicional Tercera de l'Estatut, continuar amb la construcció del Corredor Mediterrani, millores en la xarxa de ferrocarrils i rodalies, facilitar les connexions als ports i els aeroports catalans, entre d'altres.

P5. Promocionar el reconeixement de la importància estratègica i simbòlica de la regió metropolitana de Barcelona, perquè pugui exercir el seu lideratge com a gran capital catalana, espanyola i europea.

P6. Instar l'aprovació d'una Llei de reconeixement de la pluralitat lingüística a Espanya i fomentar la presència de la llengua i la cultura catalanes i araneses a la UNESCO.

O2. Un nou model de finançament: la hisenda federal

La qüestió específica del finançament és també un objectiu polític prioritari en la construcció d'un estat federal. Reivindiquem la vigència de l'Estatut d'autonomia de Catalunya com a base per fer evolucionar el sistema de finançament autonòmic cap a una veritable hisenda federal, que faci realitat el ple reconeixement de les Comunitats Autònomes com a autèntiques entitats superant l'enfocament de descentralització de la despesa que ha estat el de govern, tot dominant fins ara. Un nou model de finançament que comparteixi de forma justa i equitativa els ingressos tributaris que es generen en el conjunt d'Espanya, mantenint un nivell elevat d'autonomia i responsabilitat dels diferents nivells de govern davant la ciutadania i reforçant el concepte de governança federal a partir dels principis de coordinació, lleialtat i corresponsabilitat.

Impulsarem la negociació d'un nou model de finançament, la **hisenda federal**, que passa per:

P7. Més recursos per afrontar les competències que tenim. Augmentar la participació actual de les Comunitats Autònomes en el paquet d'IRPF, IVA i Impostos Especials, de manera que amb els tres impostos es cobreixin les necessitats dels serveis de l'Estat del benestar competència de les Comunitats Autònomes. Els ingressos tributaris es poden ampliar amb la cessió dels nous impostos creats els darrers anys que ja han estat concertats amb les Comunitats Forals, com ara els nous impostos ambientals.

P8. Un sistema equitatiu, que no discrimini ningú i garanteixi que tothom és tractat de la mateixa forma davant d'esforços fiscals similars. Per això, el pilar del sistema d'anivellament serà un Fons de Garantia de Serveis Públics fonamentals de l'Estat del benestar dotat amb els recursos de l'IRPF, IVA i Impostos Especials de les Comunitats Autònomes, que garanteixi efectivament l'accés en igualtat de condicions a aquests serveis bàsics a tota Espanya per a un esforç fiscal similar.

P9. Un sistema que garanteixi que el resultat final de l'anivellament del sistema de finançament autonòmic sigui racional i respongui a criteris transparents que facin possible eficiència i equitat.

P10. Convergència territorial. Equiparació de resultats, independentment del model de finançament que s'apliqui. Sigui règim comú o règim foral, els recursos finals han d'anar convergint.

P11. Autogovern i corresponsabilitat fiscal. Els governs autonòmics han de ser políticament, fiscalment i financerament responsables davant la ciutadania i també davant tot el país. Fomentar la corresponsabilitat fiscal en el sentit de millorar la capacitat normativa dels impostos cedits i compartits, especialment l'IRPF i acordar alhora, conjuntament amb la resta de Comunitats Autònomes i el Govern central, uns límits a la competència fiscal a la baixa en determinats impostos, com ara l'Impost de Successions i el de Patrimoni.

P12. Consorci de Catalunya entre l'Agència Tributària del Govern central i la Generalitat de Catalunya. Aquest Consorci, contemplat a l'Estatut d'autonomia de Catalunya, compartirà la gestió, recaptació, liquidació i inspecció de tots els impostos que paguem. Ha de ser una manifestació clara de l'autogovern i la corresponsabilitat fiscal anteriors i ha de permetre millores de gestió i d'inspecció tributària i uns mecanismes de liquidació d'ingressos molt més transparents, àgils i acurats que els actuals; alhora reforçarà la funció dels tributs com a eines de relació entre els governs i la ciutadania.

P13. Lleialtat institucional i cogovern en un Estat federal. El nou marc ha de garantir que les qüestions que afecten les Comunitats Autònomes es puguin consensuar i que aquestes tinguin un pes suficient en la presa de decisions. Modificar a fons del Consell de Política Fiscal i Financera i redefinir les Conferències de Presidents, de manera que se superi el clima conflictiu actual per un de més cooperatiu, tot mantenint les necessàries relacions bilaterals en un marc de transparència i lleialtat respecte al conjunt.

Volem desenvolupar l'Estatut d'autonomia de Catalunya i fer-lo avançar el màxim utilitzant a fons els mecanismes previstos en el mateix Estatut, en especial, en aquesta qüestió concreta, la Comissió Mixta d'Afers Econòmics i Fiscals Estat-Generalitat, que és l'òrgan bilateral de relació entre l'Administració de l'Estat i la Generalitat en l'àmbit del finançament autonòmic, i a qui li correspon, entre altres funcions, la de la "canalització del conjunt de relacions fiscals i financeres de la Generalitat i l'Estat".

P14. Simplicitat i transparència. Donar més rellevància a òrgans tècnics independents que facilitin la informació i la inspiració necessàries per a l'efectiva confluència de voluntats, pròpia d'un Estat federal. No només és necessari que es publiquin els resultats a temps i de forma entenedora i comparable entre tots els sistemes de finançament -tant de règim comú com els de conveni i concert-, sinó que, en el marc d'un Senat federal reformat, es generi un debat anual sobre la base dels resultats obtinguts amb el conjunt de sistemes de finançament aplicats a totes les Comunitats Autònomes i sobre les necessitats d'actualització, evolució de l'equiparació i reforma, si escau.

P15. Estudiar els mecanismes de gestió del deute i dels pagaments a compte, incloent-hi fórmules d'alleujament del deute a partir de la condonació per part de l'Estat d'una part del deute, en el cas d'aquelles Comunitats Autònomes que hagin estat objectivament pitjor tractades pel sistema actual i una possible reestructuració en alguns casos.

P16. Compromís polític i institucional per a un nou sistema fiscal. L'augment de recursos i la millora de l'equitat només seran possible plenament si avancem en l'establiment d'un sistema fiscal reforçat, en què tots els nivells de govern responsables treballin coordinadament en la lluita contra el frau i l'evasió fiscal, s'impliquin en la reforma de l'actual tributació sobre la riquesa en totes les seves formes, en el desenvolupament d'una millor i més eficaç fiscalitat ambiental i en el necessari impuls per a una fiscalitat més integrada amb la Unió Europea.

O3. Una reforma constitucional federal

A més de la necessària actualització del text constitucional, després de gairebé 40 anys de desenvolupament autonòmic, una evolució explícitament federal d'Espanya ha de servir no només per abordar l'encaix de Catalunya en la resta d'Espanya, sinó també per consolidar les conquestes socials assolides i recollir les voluntats i els anhels dels ciutadans i les ciutadanes, impulsant la modernització de les nostres institucions, millorant la qualitat democràtica i garantint constitucionalment les polítiques públiques.

Si no se supera la polarització política present, aquesta reforma no podrà ser implementada en l'actual escenari. Tot i això, compromesos amb l'autogovern de Catalunya, les institucions i la ciutadania, en la línia de la Declaració de Granada i la Declaració de Barcelona, la nostra proposta de reforma constitucional federal hauria de servir per acordar, entre d'altres, les següents qüestions a dialogar amb la resta de formacions:

P17. La transformació de l'Estat de les Autonomies en un **Estat federal**.

P18. El reconeixement de les **singularitats pròpies de les nacions o nacionalitats**, tenint en compte els fets diferencials i els drets històrics ja reconeguts per la Constitució i els Estatuts vigents (article 5 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya).

P19. La **delimitació clara dels espais competencials** entre l'Estat Federal i les CA.

P20. La transformació de l'actual Senat en un **Senat Federal** integrat pels representants de la ciutadania i els governs autònoms de les CA.

P21. La **regulació del model de finançament** de les CA en la Constitució, que incorpori els principis de suficiència, solidaritat, corresponsabilitat i eficiència.

P22. El **reconeixement constitucional dels drets socials com a drets de ciutadania** així com la garantia del seu exercici en condicions d'igualtat, a partir de la incorporació del principi d'estabilitat social per garantir un nivell de serveis públics bàsics.

P23. La **territorialització del sistema de govern del poder judicial**.

P24. L'aprofundiment del **caràcter democràtic, participatiu i deliberatiu del nostre sistema polític i institucional**.

P25. El reconeixement de les **relacions de col·laboració i lleialtat federal entre les CA i d'aquestes amb l'Estat**, com a garantia d'igualtat, solidaritat, cohesió territorial, diversitat i autonomia competencial.

P26. El reconeixement constitucional dels governs locals com a garants de la cohesió social, vectors de desenvolupament econòmic i vertebradors del territori.

P27. L'èxit d'aquesta reforma exigeix temps i un consens sòlid i, per aquest motiu, no hi ha cap altre camí que l'entesa entre les diferents forces polítiques. És per això que creiem imprescindible **promoure els òrgans necessaris en el poder legislatiu espanyol, perquè comenci a treballar en els continguts d'aquesta reforma constitucional en sentit federal des dels principis del consens, el diàleg i la pluralitat.** L'única via per introduir reformes profundes i duradores en l'organització de les nostres institucions de govern és la negociació d'aquesta reforma constitucional, que com l'actual marc normatiu contempla, haurà de ser ratificat pel conjunt de la ciutadania. L'única alternativa existent a aquesta reforma ratificada és la paràlisi i l'immobilisme.

1.1.3 Un nou Govern de la Generalitat municipalista

No podrem recuperar i reconstruir el país sense unitat d'acció i lleialtat institucional entre totes les administracions públiques. Cal millorar la capacitat de coordinació i actuació de totes les polítiques públiques que desenvolupem per fer front comú a les contingències d'aquesta emergència que avui patim, evitant relats partidistes que lluny de donar certeses a la ciutadania generen més confusió i estrès a la situació excepcional actual.

És l'hora de traslladar la nostra vocació municipalista a un nou govern progressista a la Generalitat de Catalunya que tingui ben present en el seu relat i en la seva acció de govern al món local, que compti amb els ajuntaments com a aliats per emprendre polítiques de benestar social i progrés econòmic. No podem permetre una altra dècada d'oblits i deslleialtats com han fet els governs de dretes i independentistes des de 2010.

01. Una nova governança municipalista amb la Generalitat: corresponsabilitat institucional i federalisme municipalista

Restaurar el principi de confiança trencat amb les administracions locals i fer que el Govern de la Generalitat actuï amb lleialtat i transparència davant els ajuntaments, evitant situacions de desequilibris i greuges territorials que puguin esdevenir-se de l'aplicació de les seves polítiques públiques, seran les nostres prioritats.

P1. Promoure una **nova Llei de governs locals i de finançament local**, per desenvolupar les previsions estatutàries, clarificar les competències i fer realitat la participació dels municipis en els ingressos de la Generalitat. Ho farem amb el consens de les entitats municipalistes per mitjà de l'impuls de la reforma integral de la Llei de bases de règim local i una reforma de la Llei d'hisendes locals per recuperar el principi d'autonomia local i els recursos suficients per a dur-la en plenitud. Mentrestant, incrementar progressivament el Fons de Cooperació Local.

P2. Desenvolupar la **constitució del Consell de Governos Locals de Catalunya** com a espai de representació local i interlocució amb la Generalitat. Un òrgan previst per l'Estatut però que mai no s'ha arribat a posar en funcionament.

P3. Promoure la **creació d'una Carta Metropolitana** de totes les àrees metropolitanes de les capitals provincials del país que encara no la disposin i que reconegui en forma de llei la realitat metropolitana i les seves competències.

P4. Fomentar la **col·laboració interadministrativa** per millorar la interoperabilitat i el treball en xarxa entre els diferents agents que operen al territori i evitar situacions de duplicitat de serveis.

P5. Aprovar **carteres de serveis integrals i integrades per garantir serveis públics locals** de qualitat, ordenant-les mitjançant contractes programes entre les administracions locals i la Generalitat.

P6. **Adequar la legislació vigent als petits municipis**, als municipis del món rural i als de muntanya, sigui amb lleis específiques o incloent-hi articulats concrets a la legislació existent.

P7. Per fer front a la Catalunya buida, promoure un **Estatut singular dels municipis de menys de 5.000 habitants amb l'objectiu de facilitar i adaptar la seva administració**, tot dotant-los de majors competències i un millor finançament

P8. Promoure la creació d'un fons, dins del marc de l'Estatut singular, per a la cooperació local i un finançament mínim suficient amb la participació de l'Estat i la mateixa Generalitat, que garanteixi la seva capacitat de resposta davant de la prestació dels serveis bàsics a la ciutadania.

O2. Els nostres municipis necessiten més que mai, i d'una vegada, un finançament just i equitatiu

Treballarem per la justícia territorial. D'una banda, és més necessari que mai -com s'ha demostrat per fer front a peu de carrer a l'emergència sanitària, social, i econòmica- que els ajuntaments es converteixin en administracions sòlides, amb capacitat per donar resposta de manera eficaç, eficient i efectiva, i això només serà possible amb més competències, més recursos i més autonomia municipalista. I de l'altra, cal revertir d'una vegada les retallades històriques cap al món local i posar fi a la greu morositat en els pagaments de tota mena adreçats al manteniment dels serveis essencials de l'actual Govern de la Generalitat. La majoria d'aquests serveis són de competència de la Generalitat i han estat els ajuntaments, per evitar que aquests deixin de funcionar, els que han assumit aquestes competències amb recursos propis o d'altres administracions. Per això, proposem:

P9. Establir un **Fons Català extraordinari per a la reconstrucció social i econòmica** que contempli com a mínim 300 milions d'euros, perquè els ajuntaments disposin de més capacitat financera per poder assolir una recuperació més justa de l'actual crisi sanitària, econòmica i social.

P10. Facilitar **recursos econòmics directes i extraordinaris als ajuntaments per fer front a l'aplicació de nous protocols de seguretat i prevenció de contagis covid-19** (que generen noves despeses no previstes) per reprendre la nova normalitat i reobrir serveis a la ciutadania (escoles bressol, centres escolars, instal·lacions esportives i de lleure, casals d'estiu, platges).

P11. Implicar **les diputacions i entitats municipalistes i pactar amb elles l'establiment del mecanisme de gestió dels nous fons de recuperació europeus extraordinaris Next Generation**, per garantir que els municipis rebran el finançament adequat per assolir una justa i equilibrada reconstrucció sanitària, social i econòmica al territori.

P12. Dotar de **més recursos els ajuntaments per mitjà del retorn dels fons FEDER** que la Generalitat de Catalunya va retirar a les corporacions locals, a les universitats i als centres de recerca.

P13. Augmentar progressivament les transferències corrents per finançar programes i serveis de competència compartida entre la Generalitat i els ajuntaments. Un augment progressiu d'aquestes transferències **fins a arribar al 5 % dels ingressos corrents de la Generalitat.**

P14. Potenciar l'acord d'ampliació del termini del **Pla de Barris i la posada en marxa urgent d'un pla d'inversió local**, amb una nova Llei de barris, i augmentar el finançament del Fons de Cooperació Local de Catalunya a partir dels ingressos tributaris de la Generalitat, tenint en compte la capacitat fiscal i les necessitats de despesa dels governs locals, així com les singularitats dels territoris. Recuperar la dotació pressupostària de 100 M€ per a actuacions integrals a barris, introduint factors complementaris (ocupació, eficiència energètica, etc.)

P15. Crear **nous fons per activar els instruments de cooperació local**, com la Llei 2/2004, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial, i la Llei 3/2009 de regularització i millora d'urbanitzacions amb dèficits urbanístics.

P16. Millorar i adequar el Pla únic d'obres i serveis de Catalunya (PUOSC) i la seva execució aprovada pel 2020-24, el progrés i l'equilibri territorial necessiten unes inversions viables i equitatives de manteniment i serveis per als ajuntaments.

O3. El municipalisme català com a nou actor europeu, mediterrani, i internacional

Volem empoderar l'anomenada Diplomàcia local, com a concepte de treball en xarxa per a l'intercanvi i la cooperació local entre municipis i regions de diferents Estats i que mantenen en comú necessitats locals i de veïnatge transfronterer: des de la CGLU de l'ONU (Ciutats i Governos Locals Units), el Comitè de les Regions de la UE, el Consell de Municipis del Consell d'Europa, xarxes europees i mediterrànies (Eurocities, Eurotowns, EuroMed-cities), i la transfronterera Euroregió Pirineus-Mediterrània.

Cal que el nou Govern de la Generalitat faci costat als municipis per reforçar la diplomàcia local catalana, ja que més que mai s'ha de veure potenciada per fer front als reptes de les polítiques locals davant la Nova Agenda Urbana Europea i els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides.

P17. Ajudar en la capacitat d'interlocució dels municipis catalans amb les institucions europees i els seus processos normatius en aplicació del principi comunitari de subsidiarietat.

P18. Donar **suport a la Unió per la Mediterrània amb seu a Barcelona com a òrgan de cooperació multilateral i fomentar l'activitat i capacitat d'influència de l'IeMED** (Institut Europeu de la Mediterrània), i el paper dels nostres ajuntaments mediterranis.

P19. Vetllar pel **treball coordinat amb el món local en dissenyar l'aplicació de les polítiques públiques** d'acord amb l'Agenda 2030 de les Nacions Unides per al Desenvolupament Sostenible.

O4. Barcelona i la seva àrea metropolitana, com a referent global i de cocapitalitat estatal

Les ciutats metropolitanes són els principals espais on s'aborda, s'apliquen i es perceben diàriament a peu de carrer els reptes globals com el medi ambient, les desigualtats o el progrés econòmic. Catalunya té a Barcelona la seva marca global, per la qual cal vetllar com a peça clau de país.

P20. Reconèixer plenament la importància estratègica de la ciutat de Barcelona per a Catalunya i les necessitats específiques derivades de la seva capitalitat. Contribuir al desplegament de la Carta Municipal de Barcelona, a través de la participació municipal en la gestió dels serveis i els equipaments de titularitat autonòmica que siguin bàsics per al desenvolupament de la ciutat; i a través de la gestió consorciada Ajuntament-Generalitat en àmbits que afecten el funcionament diari de la ciutat.

P21. Defensar la cocapitalitat estatal de Barcelona, amb la localització de seus d'institucions estatals i el seu lideratge municipal al conjunt de l'Estat.

P22. Desenvolupar el principi de lleialtat institucional, per tal de donar compliment als deures econòmics i d'inversió de Barcelona i de la seva àrea metropolitana en matèria social, d'infraestructures, polítiques d'habitatge, seguretat, promoció i cultura.

O5. Reforçarem l'autogovern i les institucions araneses

L'Aran és definit en el preàmbul de la Llei 1/2015 de 5 de febrer de règim especial de la Vall d'Aran, com una realitat nacional amb personalitat pròpia i diferenciada, fonamentada en el fet que la comunitat aranesa disposa de llengua i cultura pròpia i d'una tradició de govern defensat pels aranesos i les araneses al llarg del temps. Nosaltres ens comprometem amb l'Aran. Per tot això:

P23. Promoure el desplegament de les lleis 1/2015, del 5 de febrer, del **règim especial d'Aran 35/2010, de l'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran.**

P24. En l'àmbit de la llei de règim especial d'Aran, desplegar aquells preceptes que fan referència a l'àmbit competencial, del **sistema de finançament del Conselh Generau d'Aran, així com el seu sistema electoral.** Pel que fa a la Llei de l'occità, aranès a l'Aran, desplegar tots els preceptes d'aquesta Llei i a evitar la contínua davallada de l'ús social de l'aranès.

1.2 CATALUNYA SOM TOTS I TOTES

Avui, després de dècades d'hegemonia de nacionalisme conservador que ha anat alimentant opcions polítiques populistes que han exacerbat els sentiments identitaris, s'ha instal·lat una divisió a la societat catalana de difícil superació. Hem viscut massa anys en una espiral creixent de conflicte permanent, en un laberint de falses promeses que han portat Catalunya a la desorientació i la inestabilitat. Les actituds de recel, desconfiança i hostilitat han estat promogudes pels dirigents independentistes des del comú denominador de la pertinença, el que reconeixem com a nostre (el que considerem bo) enfront d'allò que reconeguem com a aliè (el que considerem dolent); els *bons catalans* (nosaltres) enfront dels *mals catalans* (la resta); les *víctimes* (nosaltres) enfront *del botxí i l'enemic* (Espanya)-, generant un marc mental propi i excloent, instrumentalitzant allò que és públic, que és de tots.

Hem viscut una dècada de successius governs de la Generalitat nacionalistes i independentistes que han promogut el conflicte institucional per tal d'assolir els seus objectius amb uns efectes profundament divisius sobre el conjunt de la ciutadania. En els darrers deu anys s'ha produït una greu degradació institucional pel sotmetiment de les institucions comunes a la consecució de la secessió de Catalunya i per l'intent de substituir-les l'any 2017 per d'altres sense cap legitimitat i amb greus conseqüències.

Però, més enllà dels processos de desobediència a les normes de convivència i de l'ús partidista de les institucions d'autogovern, s'han anat configurant comunitats cada cop més separades que preocupen a una part important de la ciutadania. Defugim del que ens divideix, rebutgem la divisió en blocs que no es miren. El ressentiment només ens ha conduït a l'empitjorament de la situació, tant en l'àmbit personal com social i institucional i ha anat configurant una societat que pateix les conseqüències de la divisió i sobre la que planeja permanentment el temor a la fractura.

Rebutgem la imposició d'un trencament unilateral del marc de convivència i promovem un procés de diàleg entre les forces polítiques i els agents socials de Catalunya. El projecte socialista s'adreça al conjunt de la societat amb l'objectiu de recuperar com més aviat millor la unitat civil, fent un actiu de la gran diversitat que ens caracteritza. Convençuts i convençudes que el conflicte no se superarà fins que la immensa majoria dels catalans i les catalanes tornem a construir uns consensos que han saltat pels aires durant el procés independentista.

És moment de mirar endavant, de pensar i acordar com podem construir una convivència de més qualitat des de la discrepància i fins i tot des d'opinions irreconciliables. La reconciliació només serà possible si hi ha respecte, reconeixement de l'altre i confiança per part de tots, aquestes són les tres condicions necessàries i prèvies. Treballarem per la convivència, per contribuir a crear un clima de diàleg i entesa, respectant el pluralisme per garantir la convivència.

Una democràcia avançada necessita respectar les normes de les quals s'ha dotat lliurement, perquè el seu menysteniment porta a la pèrdua de la democràcia efectiva i al descrèdit. Cal refer els pactes trencats o fortament malmesos, particularment pel que fa a la llengua, els mitjans de comunicació públics i les institucions catalanes, perquè la seva apropiació unilateral per part de l'independentisme ha provocat el distanciament d'una part important de la ciutadania.

Defensem l'opció federal i proposem treballar en aquesta línia, respectant qui no pensa com nosaltres i cercant acords. L'experiència ens ha demostrat que és possible trobar l'equilibri, refer el consens polític i treballar de forma eficient per millorar la qualitat de vida real de les persones. Volem construir una societat orgullosa de la seva pluralitat i diversitat, oberta, avançada i inclusiva i defensem el projecte compartit de ciutadania, més enllà dels sentiments identitaris. La nostra voluntat és la de contribuir a la cohesió, refent la unitat civil de la societat catalana a partir de la renovació dels consensos trencats aquests darrers anys.

1.2.1 Espai de diàleg a Catalunya per assegurar la convivència, el pluralisme en l'espai públic i la neutralitat de les institucions

Treballarem per promoure l'acord a Catalunya a través d'un espai de diàleg entre les forces polítiques presents al Parlament de Catalunya amb el Govern de la Generalitat per superar l'actual situació de paràlisi. Amb voluntat de concòrdia, el nostre esforç s'adreça a tota la societat com una nova oportunitat per entendre'ns. Per fer-lo possible proposem unes regles comunes, perquè el diàleg i l'acord siguin possibles:

- Erradicar del debat qualsevol forma d'intolerància, intimidació o violència al que pensa diferent. Catalunya s'ha anat construint al llarg del temps amb moltes aportacions i la seva identitat és plural.
- Acceptar de forma plena i sincera la diversitat d'idees i la plena legitimitat de tots els projectes polítics defensats en el marc democràtic. Acceptar la diferència i protegir la diversitat.
- Dialogar sempre, de tot i amb tots, encara que no s'arribi a cap acord. Parlar no és cedir, és reconèixer l'altre.
- Acordar els mecanismes des de la bona fe i la lleialtat institucional, fent compatibles la bilateralitat i la multilateralitat.
- Buscar solucions factibles, encara que siguin temporals o transitòries, perquè no hi ha una solució definitiva ara. Quan els objectius polítics de cada part són el seu programa màxim, sorgeix la paràlisi que impedeix progressar i impossibilita els acords. Preparem un futur sense càrregues excessives i confiïm en les properes generacions.

Renunciar a resoldre els problemes de fons amb solucions unilaterals, impracticables o amb majories insuficients. Es pot obtenir la confiança i governar amb una majoria exigua, sí; però no es poden canviar les normes que han d'assegurar la convivència de tots sense el suport mínim de 2/3 dels membres del Parlament. I per tot, això és imperatiu:

- La **seguretat jurídica** ha de ser un valor imperatiu per poder superar les incerteses de la tardor passada i construir el marc d'estabilitat política en aquesta nova etapa.
- **Respectar la llei i les majories necessàries per a la seva reforma.** El respecte a la llei és la millor garantia dels drets de tots i totes. Ni procés constituent, ni projecte de Constitució catalana tenen cabuda en el nostre marc legal. Acceptem la legalitat, el rigor jurídic, les normes i els reglaments, així com els procediments i les majories necessàries per canviar-los.
- **Impulsar la transformació de l'Estat**, perquè integri millor la seva pluralitat i diversitat.
- I prioritzar el que és urgent: millorar l'**autogovern en l'àmbit institucional, normatiu, fiscal i econòmic.**

1.2.2 Llengua

A la societat catalana hi ha hagut, les darreres dècades, un pacte de convivència en matèria lingüística, en el qual el nostre partit va jugar un paper fonamental que pretenia preservar les llengües oficials del debat ideològic i partidista. Tres criteris han inspirat i inspiren la política lingüística del PSC: el respecte absolut als drets lingüístics dels parlants, tant en català com en castellà; el posicionament del català al centre de gravetat del sistema educatiu i dels mitjans públics de comunicació i promoció de la llengua catalana en el context global; i, per últim, l'escola comuna, de manera que no se separin els infants per raó de llengua. Aquest pacte, en

l'àmbit escolar, se centrava en dos objectius: que totes les noies i els nois dominessin les dues llengües en finalitzar l'escola obligatòria i la defensa d'una única xarxa escolar, en un model adaptable a la realitat lingüística de cada zona. Aquest va ser el punt d'acord després de vèncer les resistències dels nacionalismes català i espanyol que volien separar a l'educació els infants per llengua materna.

Però al llarg d'aquestes dècades hi ha qui ha volgut fer de l'aula quelcom més que un espai educatiu. Per una banda, hi ha voluntat del nacionalisme espanyol d'instrumentalitzar electoralment el debat lingüístic negant la realitat plurilingüe d'Espanya. I per l'altra, veiem com el nacionalisme des del Govern i una part de l'independentisme els darrers anys han acabat defensant un criteri monolingüe tractant de marginalitzar el castellà. Cal evitar tota instrumentalització política de les llengües, ja que són l'eina per comprendre el món, per comunicar-se, per enraonar, per entendre's i per això cal evitar-ne tota instrumentalització política. Estem convençuts i convençudes que la millor opció per assegurar la igualtat d'oportunitats és l'evolució cap a un model plurilingüe.

Considerant totes aquestes circumstàncies i davant el risc actual que la llengua esdevingui un factor de divisió social, els i les socialistes tornarem a fer tot el possible per una convivència efectiva i afectiva del català i el castellà, fent desaparèixer la confrontació entre llengües que està posant en perill la convivència i el patrimoni lingüístic comú. Contribuirem a fer realitat el que deia la nostra companya Marta Mata, que els nens i les nenes han de conèixer i estimar el català i el castellà. I aquesta afirmació la fem extensiva al conjunt de ciutadans i ciutadanes. Per tot això volem renovar i millorar el pacte entorn dels objectius inicials, adaptant-los a la nova realitat lingüística a partir d'un debat social i polític serà que tingui per objectiu la convivència i la igualtat d'oportunitats.

P1. Garantir que les llengües siguin factor de cohesió i no de divisió, perquè sumar a favor del català no vagi en contra del castellà. Catalunya ha estat i vol continuar sent una societat oberta, tolerant i plural.

P2. Des de la constatació que molts catalans s'identifiquen amb més d'una llengua, contribuir des de totes les institucions a enfortir una sòlida convivència entre el català i el castellà, que són les dues llengües de comunicació en el territori, **juntament amb l'aranès a l'Aran**.

P3. Derogar les infraccions previstes al Codi de Consum de l'article 331 apartats 4 i 6 i les seves sancions en relació amb l'ús del castellà i substituir-la per un pla d'ajuts a la retolació en català.

P4. Promoure l'elaboració del Llibre blanc de les llengües a Catalunya, així com **la creació d'un Observatori sobre coneixement i usos de les llengües a Catalunya**. Cal disposar d'estudis acurats per poder encarar el debat de forma rigorosa i refer de nou un acord ampli, que abasti la pluralitat lingüística que es dona al nostre país i garanteixi la presència i el reconeixement d'ambdues llengües.

P5. Garantir el coneixement i l'ús de l'occità, aranès a l'Aran. Treballar per disposar d'un **programa de desenvolupament de la totalitat de la Llei 35/2010 de l'occità, aranès a l'Aran**, per dotar el Conselh Generau d'Aran dels recursos econòmics necessaris per dur a terme accions en favor de la preservació de l'aranès i la millora del seu ús social; incloure l'aranès en els currículums d'educació primària; incloure l'aranès, a més del català, com a mèrit en les

convocatòries de places de funcionariat; i augmentar el temps d'emissió de l'aranès en els mitjans públics de comunicació de la Generalitat.

P6. Reconèixer el plurilingüisme d'Espanya amb una Llei de llengües. Arreu d'Espanya promoure el plurilingüisme, fent valdre la riquesa que aporten les diverses llengües espanyoles, tant en l'àmbit cultural i creatiu com en el foment de la convivència. Treballar per fer realitat el federalisme lingüístic, promovent iniciatives de reconeixement de la pluralitat lingüística.

P7. Treballar a favor del respecte, la difusió i el reconeixement de les llengües parlades. Fer-les valdre, promoure el seu respecte i la difusió d'aquestes realitats, intensificar la informació a la ciutadania sobre les llengües estrangeres més parlades amb les quals convivim a Catalunya i fomentar-ne el coneixement.

P8. Assegurar la competència plurilingüe en el sistema educatiu de Catalunya. Com a garantia d'igualtat d'oportunitats, de reconeixement de les llengües oficials i de cohesió social, adaptarem el seu aprenentatge a les escoles d'acord amb la realitat sociolingüística del seu entorn, en la línia del que estableix el document "El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya. L'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural" del Departament d'Educació. Reforçar el castellà o el català en funció de les necessitats de l'alumnat, garantint el ple domini d'ambdues llengües en finalitzar l'escolarització, i impulsant una millora dels projectes lingüístics del centre de la mà dels equips docents. Establir mesures compensatòries en aquells centres en els quals es detecti que d'alguna de les dues llengües no s'han adquirit les competències pertinents.

1.2.3 Per un sistema de comunicació plural i de qualitat. Per uns mitjans públics lliures, responsables i neutrals

Una societat democràtica i plural necessita un servei públic de comunicació i uns mitjans de comunicació lliures i responsables que responguin als principis de llibertat d'informació i d'opinió i de l'indispensable pluralisme. En la configuració del mapa comunicatiu està compromesa la llibertat d'expressió i el dret de la ciutadania a la informació veraç i per això la seva qualitat esdevé clau també per a la qualitat democràtica, ja que els mitjans també tenen entre les seves funcions el control del poder.

El consens assolit en el moment de la creació i configuració dels mitjans públics de la CCMA fa anys que s'ha trencat. Amb la polarització política, el concepte de cohesió social i de promoció i difusió de la llengua s'ha pervertit en la defensa d'una determinada opció política. Així, TV3 i Catalunya Ràdio han esdevingut, en una part de la seva programació, instruments d'agitació i propaganda al servei d'una determinada idea política de Catalunya.

Els socialistes defensem la necessitat de disposar d'uns mitjans de comunicació independents, lliures i responsables en el marc d'una societat plural i democràtica. La política de comunicació dels governs, en relació amb els mitjans públics i privats, ha de ser aquella que permeti recuperar els valors democràtics d'un periodisme crític i responsable. Aquests valors s'han de fer respectar i promoure sigui quin sigui el canal, el suport o la plataforma de comunicació.

Són els mitjans públics de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) els que tenen la capacitat, els pressupostos i les estructures per arribar a tots els indrets de Catalunya. Cal

reconfigurar-los per tal que esdevinguin uns mitjans al servei de tots i totes, recuperant la credibilitat per part de tota la ciutadania. La televisió, la ràdio i els mitjans digitals de la CCMA han d'esdevenir l'escola del periodisme ètic, de la bona pràctica professional, que reafirma el compromís amb la societat catalana; els relators de la diversitat i la pluralitat social, neutrals respecte de les diferents opcions polítiques i equilibrats en la representativitat. Tanmateix, també, amb un entreteniment de qualitat, que doni resposta als drets de la ciutadania pel que fa a les seves necessitats educatives, socials i culturals, en el sentit més ampli i divers.

Vivim uns moments on conflueixen dos factors d'allò més rellevants per al servei públic de comunicació: els canvis de model, tecnològics, de consum i de distribució de continguts i la crisi estructural. Cap dels processos de transformació viscuts fins ara pel sector audiovisual ha tingut la profunditat que representa aquest moment. És per això que cal repensar el model públic des de l'arrel, ja que l'audiovisual ja no està en un moment d'evolució com els que hem experimentat durant els darrers vint anys. Està en un moment de transformació i de canvi de paradigma.

P1. Reforçar les institucions de garantia del pluralisme i de la diversitat cultural, social i política en l'àmbit dels mitjans públics. Vetllar perquè la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, compleixin i vetllin, respectivament, amb el dret a la informació veraç, els principis d'imparcialitat, objectivitat, pluralitat i neutralitat política inherents als mitjans de comunicació públic. Revisar i fer complir el Llibre d'estil, per tal de recuperar i garantir la credibilitat dels seus professionals i col·laboradors que en són la imatge pública del mitjà.

P2. Contractar amb un concurs públic i plural les noves direccions de TV3 i Catalunya Ràdio.

P3. Promoure una nova Llei de comunicació de mitjans de comunicació audiovisual de Catalunya. Una llei que:

- Afronti la **transformació industrial i tecnològica de la CCMA**, que la dimensioni sota criteris d'eficiència i que defineixi un model organitzatiu que permeti afrontar les grans transformacions que comportaran els canvis tecnològics, com ara els nous canals de distribució (Plataformes OTT,...) o la universalització de l'ús del 5G, entre d'altres.
- La configuri com el **veritable motor del teixit industrial de l'audiovisual a Catalunya**.
- Reforci el **paper d'agent indispensable per a la difusió dels continguts culturals** creats a Catalunya i que incrementi el seu rol formatiu i d'entreteniment.
- Reforci els **drets del públic**: dret a la diversitat de veus, especialment, però no només, en l'àmbit cultural i lingüístic; dret a rebre una comunicació veraç, plural i transparent; dret a la separació efectiva entre la informació i la comunicació de contingut comercial i a la separació real de la informació i l'opinió.
- Reconegui el **paper essencial del servei públic de comunicació local** i li faciliti eines per afrontar la transformació tecnològica i per a la creació de sinergies en el territori.
- Adapti la **legislació catalana als canvis legislatius europeus i estatals** que afecten la prestació privada de serveis de comunicació audiovisual (en línia o per Internet, plataformes d'intercanvi de vídeos, xarxes socials, etc.), per tal de garantir els drets i principis democràtics, constitucionals i estatutaris.

P4. Garantir que totes les **contractacions de béns i serveis** de tota la CCMA s'ajustin als **principis de publicitat, transparència i lliure concurrència i el compliment estricte de la Llei de contractes del sector públic.**

P5. Racionalitzar les **subvencions als mitjans de comunicació privats**, amb criteris estrictes d'interès públic en la valoració i amb plena transparència dels processos de convocatòria, atorgament, avaluació i retiment de comptes posterior. Serem escrupolosos amb la publicitat institucional i amb l'aplicació la Llei de publicitat.

P6. Vetllar pel **compliment en els mitjans de comunicació de la Llei d'igualtat efectiva de dones i homes i de la Llei del dret de les dones a erradicar la violència masclista**, tant pel que fa als continguts difosos, com a la seva aplicació en les estructures i dinàmiques internes de les empreses.

P7. Treballar activament amb els mitjans de comunicació perquè **mostrin la diversitat i la pluralitat de veus, així com mirades amb perspectiva de gènere, classe o edat**; i per al foment d'un **paper actiu en la lluita contra les desigualtats** per raó de sexe, raça, discapacitat, classe, orientació sexual o edat.

P8. Lluitar activament **contra la desinformació i per la protecció de les persones més vulnerables** vers els continguts que posin en perill la salut, fomentin el discurs d'odi o promoguin la violència.

1.2.4 Institucions inclusives al servei de l'interès general

Les institucions han de servir tota la ciutadania, amb eficàcia i neutralitat, i resoldre els greus problemes que tenim i que compartim amb la resta del món. El Govern i el Parlament no poden deixar d'aspirar a representar la totalitat de la societat en la seva acció política, perquè la seva principal responsabilitat és legislar, aplicar les polítiques públiques i gestionar els serveis públics per al conjunt de la ciutadania, especialment per a les persones més febles. Els incompliments del Govern català en aquests anys constaten el poc respecte institucional i polític envers el Parlament i, per tant, la degradació d'ambdues institucions.

Per garantir i preservar el nostre autogovern hem de disposar d'unes institucions actives i dinàmiques que complexin els seus mandats estatutaris i legislatius. Ens comprometem a cercar l'estabilitat sobre la base de l'acord, negociat i pactat, com hem fet sempre; recuperar el prestigi de les nostres institucions; i posar fi a la patrimonialització de les institucions i a la profunda paràlisi que ha afectat el normal funcionament de la democràcia a Catalunya els darrers anys.

P1. Promourem **un acord per a la renovació dels òrgans estatutaris i altres previstos** en les lleis sectorials que, per la inacció parlamentària, tenen molts dels seus membres amb els mandats finalitzats.

P2. Fomentar un debat serè per **repensar el funcionament del sistema d'elecció dels organismes de garantia de drets i control de les administracions públiques**, per garantir l'adequació dels nomenaments a les funcions que els correspon i la seva efectiva transparència:

- 2.1 Crear una **comissió de nomenaments** formada per persones expertes de reconegut prestigi, perquè doni suport a la tasca dels parlamentaris en l'avaluació, examen i proposta dels candidats i les candidates que seran designats i designades pel Parlament.
- 2.2 Reforçar les **eines per garantir una efectiva rendició de comptes**.
- 2.3 D'acord amb tots els agents implicats, **avaluar el grau d'eficàcia dels organismes de control** i fer les reformes adients amb els recursos suficients per garantir que poden i compleixen amb les seves funcions.

P3. Promoure un **acord entre els grups parlamentaris per reformar el Reglament del Parlament**, per dotar-lo de més agilitat, connexió amb la ciutadania, transparència i recursos per a les comissions d'investigació, la posada en marxa d'una Oficina de Control Pressupostari, la millora de la racionalització i qualitat normativa, i el compliment de mandats.

P4. Reformar la Sindicatura de Greuges, la Sindicatura de Comptes, l'Oficina Antifrau, l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i la Comissió de Garantia pel Dret a la Informació.

P5. Promourem un **acord de clarificació de competències amb les administracions locals**, en el marc del Consell de Governos Locals, basat en la cooperació sense superposició, l'aplicació del principi de subsidiarietat i de suficiència financera, l'ús eficient i avaluat dels recursos i el model de sector públic de governança compartida quan escaigui.

1.2.5 Millorar la qualitat de la nostra democràcia

La desafecció ciutadana és un problema de confiança, de crisi de valors, de manca d'interlocució social, d'increment de les desigualtats, de frustració davant la incapacitat de les institucions per resoldre els seus problemes. És urgent, doncs, que els poders públics recuperin aquesta confiança a partir de la millora dels mecanismes de representació política i de representativitat social, el compliment de les seves funcions i el control i l'exigència de responsabilitats.

La perversió del concepte *democràcia* en mans del processisme ha contribuït especialment a la pèrdua de part de la seva significació, veracitat i credibilitat.

Per assumir un valor cal practicar-lo, és a dir, no és només proclamar que s'és demòcrata, sinó que cal fer-ho activament. Democràcia és igualtat, respecte a la llei, pluralisme, participació, justícia social i respecte per a tots i totes. Una democràcia forta també és una més oberta, més transparent i més participativa. Després d'anys de distanciament i d'algunes pràctiques de promoció de la participació ciutadana per fomentar projectes divisius, ens plantejem una actuació pública orientada des dels principis d'obertura, participació, responsabilitat, eficàcia i coherència.

01. Una llei electoral per millorar la representació al parlament català

Catalunya és l'única Comunitat Autònoma que continua regint-se únicament per la Llei Orgànica de règim electoral general (LOREG) en aplicació d'una disposició transitòria de l'Estatut de 1979. Disposar de legislació electoral pròpia esdevindrà una oportunitat per millorar la qualitat democràtica de la nostra societat. Un nou sistema electoral que millori substancialment la

representativitat, millorant la proporcionalitat i permetent l'elecció directa de diputats i diputades en districtes uninominals i, alhora, preservant l'adequada representació d'aquelles zones menys poblades del nostre país.

P1. Proposar una **nova llei electoral** basada en un sistema proporcional personalitzat amb les característiques següents:

- La creació de 7 demarcacions electorals i 57 districtes uninominals assignats a les demarcacions, més un districte uninominal per als residents a l'exterior.
- Un sistema electoral mixt amb dos vots: un vot per elegir la força política en la qual es vol dipositar la confiança i un segon vot per elegir directament el diputat o la diputada de cadascun dels 58 districtes uninominals.
- Un sistema de recompte nacional per garantir que els vots tinguin el mateix valor a tot el territori.
- Les candidatures seran paritàries amb un sistema cremallera que alterni ambdós sexes.
- Possibilitar de forma efectiva l'exercici del vot a les persones amb qualsevol tipus de discapacitat.

02. Qualitat democràtica i participació

La *governança democràtica* implica incorporar nous instruments de relació entre el govern i la ciutadania per desenvolupar la dimensió relacional de les administracions i assumir un paper d'emprenedor social, generador de confiança i complicitats des de la modèstia de qui sap que no ho pot fer tot sol.

Volem implicar la ciutadania en la superació dels reptes socials, promovent una actitud corresponsable des dels valors cívics i públics. Treballarem per la revaloració de la política democràtica i del paper del govern representatiu des de la transparència i amb rendiment de comptes. Establirem estratègies compartides amb els agents socials i econòmics, així com amb el territori, des d'una mirada de construcció col·lectiva.

La participació ciutadana és un instrument per assolir aquesta fita i en aquest sentit ens comprometem a:

P2. Promoure iniciatives per **incrementar la cultura de la participació des d'edats primerenques**, així com el **foment del voluntariat i l'acció civil** que siguin complementàries i no substitutives de tasques i responsabilitats que cal garantir des de les administracions.

P3. Facilitar **espais participatius** propers als espais propis de la gestió pública per tal que les entitats representatives de cada territori puguin conèixer, valorar i proposar iniciatives en pro dels objectius de la mateixa gestió.

P4. Mantenir una col·laboració estreta amb les **entitats del Tercer Sector Social i el teixit associatiu** amb una política transparent de participació, col·laboració i gestió de recursos públics amb l'objectiu de l'increment del valor públic.

P5. Definir clarament les relacions de **voluntariat i de treball professional** i, en els casos convenients, facilitar la conversió.

P6. Fomentar **polítiques de suport a les xarxes associatives i a les federacions** i de creació i consolidació d'entitats de segon grau que fomentin la coordinació interassociativa.

P7. Contribuir al prestigi de l'associacionisme, garantint la **transparència i el control efectiu dels comptes de les fundacions i les associacions**.

P8. Promoure **campanyes de difusió** dels diferents instruments de participació i col·laboració ciutadana.

1.3 BON GOVERN: TRANSPARENT, RESPONSABLE I QUE GESTIONI BÉ ELS DINERS PÚBLICS

Perquè la política torni a ser una eina de millora de la qualitat de vida de les persones i de construcció d'una societat més lliure, segura, pròspera i justa, cal recuperar els nostres serveis públics, la cultura del que és públic, la bona gestió i el compromís d'un bon govern de tothom i per a tothom.

El bon govern no és només aquell que s'exerceix legítimament i democràticament, sinó que és, sobretot, aquell que treballa per l'interès general, pel bé comú amb transparència, eficàcia i eficiència, complint la legalitat i amb un grau de satisfacció en la ciutadania, involucrant-la també en els àmbits de presa de decisions.

En els darrers deu anys hem vist com s'ha esmicolat el prestigi de les nostres institucions, amb la figura del president i del conjunt del Govern de la Generalitat al capdavant, i s'ha trencat amb els principis fonamentals de neutralitat i respecte a la legalitat. Uns governs que han exercit de part, només per a aquells i aquelles amb les quals comparteixen un mateix projecte independentista; uns governs que han cercat la confrontació permanent i han defugit amb eufemismes del diàleg i la negociació; uns governs més centrats en la propaganda que en el conjunt dels catalans i les catalanes i les seves creixents necessitats; uns governs poc transparents, que han practicat el clientelisme i que avui compten amb exalts càrrecs implicats en casos de pràctiques irregulars i corrupció.

Liderarem un bon govern a Catalunya i per a Catalunya. Estem convençuts i convençudes que les institucions públiques són imprescindibles per millorar la societat i liderar les grans transformacions. L'estabilitat i la millora institucional estan estretament vinculades al progrés econòmic i social, per això cal vetllar pel compliment de la legalitat vigent, la no instrumentalització política de les institucions que són de tots i totes, l'ús responsable i eficient dels recursos públics, el principi d'igualtat d'oportunitats en l'àmbit públic i els valors que ens defineixen com a societat.

Des del Govern de la Generalitat lluitarem per reduir els dèficits democràtics existents, formularem l'establiment de garanties i seguretat per als ciutadans i les ciutadanes, i centrarem la nostra actuació en la gestió eficient i l'abordatge dels problemes centrals de la societat catalana, sumant voluntats polítiques i socials.

En definitiva, volem un Govern de la Generalitat realista, però útil i ambiciós; un bon govern al servei de tots els catalans i les catalanes.

1.3.1 Serveis Públics propers i eficaços en una administració pública al servei de tothom

La pandèmia de la covid-19 està posant a prova els nostres serveis públics, ja debilitats per l'escarni d'una dècada en regressió que ha fet trontollar el nostre model de serveis i garanties socials. Els serveis públics són els que, en última instància, separen una vida amb carències d'una vida digna. Avui, en una societat moderna que ha de fer front als nous escenaris que s'obren camí, el bon govern té la responsabilitat i l'exigència de garantir un sistema públic robust i consolidat, amb capacitat de donar resposta a les necessitats de la seva ciutadania i als reptes sobrevinguts que se li plantegin en tot moment.

L'administració pública protegeix i garanteix els drets de la ciutadania, l'impuls de l'activitat econòmica, la promoció de la igualtat d'oportunitats i el manteniment de la cohesió social. El nostre objectiu és treballar per recuperar i enfortir els serveis públics, per garantir la seva estabilitat, proximitat, eficàcia i neutralitat, dotant-los també d'un model d'avaluació i rendiment de comptes, dels recursos suficients i d'una estructuració de la despesa, sempre, en benefici de tothom.

01. Una administració pública que garanteixi els serveis públics a tothom

Treballem per uns serveis públics i una administració més propera, transparent, fàcil d'interactuar i eficient. Renovarem els serveis públics, que comptaran amb professionals estables i en contínua formació que treballaran en una administració digital que gestiona responsablement els recursos que són de tots i totes.

Volem una administració i serveis públics moderns que puguin coordinar i impulsar les iniciatives de la societat, cooperar amb altres administracions, incentivar la innovació proposada pels seus i les seves professionals i, sobretot, amb capacitat per prioritzar allò que és urgent, necessari i recomanable. Una administració que atengui les necessitats actuals de la societat, acompanyant aquelles persones que més ho necessitin en la seva relació amb l'administració i que també estigui en disposició de liderar transformacions socials en el futur.

P1. Posar en marxa el **Programa d'Avaluació de Polítiques Públiques a la Presidència**, per disposar d'informació de qualitat de diferents fonts per al disseny i l'avaluació de les polítiques públiques basades en l'evidència, el coneixement especialitzat i la consulta amb els actors implicats, a més dels òrgans d'assessorament i consulta, i la concertació social.

P2. **Avaluar el sector públic amb l'objectiu de promoure el Pacte Nacional de Reforma de l'Administració i els Serveis Públics.** Aquest procés es farà conjuntament amb el sector local de Catalunya, a fi de concretar els marcs competencials en aquells casos en què hi ha concurrència,

i tindrà com a objectiu estratègic la millora de la racionalització de la gestió dels serveis públics al país.

Com a resultat d'aquest procés, es proposa el desenvolupament efectiu dels següents instruments:

P3. Una llei d'organització i digitalització de l'administració de la Generalitat de Catalunya, que reorganitzi i simplifiqui l'estructura i actualitzi, entre d'altres, l'Estatut de l'Empresa pública.

P4. Una llei de la funció pública, elaborada mitjançant el diàleg amb els agents socials i cercant el màxim consens parlamentari, que vetlli per la dignificació, estabilitat i qualificació del treball d'empleat públic, doti de publicitat i transparència l'accés i motivi adequadament el desenvolupament de les pròpies responsabilitats, amb un major nivell de professionalització tant directiva com tècnica i administrativa, i estableixi mecanismes de relleu on es pugui donar una transferència de coneixement efectiva.

P5. Un Estatut del Directiu Públic que garanteixi la professionalització dels alts càrrecs a les entitats públiques, assegurant la idoneïtat de les persones que ocupen els càrrecs directius, sobre la base del principi de mèrit en lloc del sistema clientelar actual.

P6. La revisió dels contractes de concessió i de serveis urgents, i un pla de formació integral dels empleats públics, amb la finalitat de millorar llurs capacitats i coneixements en matèria de seguiment i tutela de les activitats desenvolupades per les adjudicatàries de la prestació de serveis públics.

P7. Una avaluació i les inversions necessàries per garantir l'adaptabilitat tecnològica de l'administració pública.

P8. La creació de sistemes d'objectius, variables i indicadors per a cada àmbit d'activitat que garanteixin el seguiment continu i permetin valorar l'eficàcia i l'impacte de les actuacions públiques. Els resultats serviran per prosseguir, modificar o abandonar, si escau, els diferents programes, així com per exigir les responsabilitats que poguessin deduir-se per un ús inadequat dels recursos públics.

P9. L'impuls d'un model disseny de polítiques públiques i de plans estratègics, així com l'avaluació de polítiques i programes públics per millorar l'eficàcia, l'impacte i la rendibilitat de la despesa pública.

O2. Contractació i compra pública exemplars

Millorar la qualitat democràtica del nostre sistema passa també per una regulació més acurada, eficient, equitativa i escrupolosament transparent de la contractació i la compra pública, així com de les subvencions. Aquests processos són vulnerables a la corrupció, la col·lusió, el frau i la manipulació i, per això, és imprescindible incorporar mecanismes que tinguin en compte aquesta vulnerabilitat amb l'objectiu de prevenir-la i minimitzar-la. Un servei públic amb vocació i orientació a la ciutadania exigeix un doble compromís ètic i de responsabilitat social en la gestió pública.

P10. Promoure la **Llei de contractació pública de Catalunya** que dissenyi adequadament els procediments i l'organització en relació amb tots els contractes de les administracions públiques, amb la finalitat que el disseny institucional permeti assolir una més gran transparència, integritat i sostenibilitat social i ambiental de les compres públiques i de la provisió i gestió dels serveis públics i les infraestructures.

P11. Reforçar la **transparència i difusió pública de tots els processos de licitació i adjudicació**, publicant en temps real la documentació i impulsant a través de la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya processos de selecció, adjudicació, seguiment i control de la contractació pública.

P12. Reforçar la claredat i precisió dels requisits i les condicions que configuren la demanda pública, garantint la màxima objectivitat en els criteris per a la valoració de les ofertes i la utilització de procediments extraordinaris com els d'urgència i promourem un pla de formació contínua dels empleats públics de Catalunya, a fi de reforçar les seves capacitats i els seus coneixements en matèria de contractació pública.

P13. Garantir la imparcialitat en els procediments mitjançant la disminució dels òrgans que en l'actualitat gestionen la contractació de les diferents administracions públiques a Catalunya.

P14. En les concessions i els contractes de serveis, garantir la capacitat de les administracions en la licitació, adjudicació dels contractes i, sobretot, en el control i seguiment d'aquests.

P15. Establir, com a condició per a la renovació de concessions públiques, l'anàlisi de la seva eficiència i el seu impacte en l'ocupació i la seva qualitat.

P16. Vetllar per la **correcta aplicació del Codi de Bones Pràctiques en la contractació pública i actualitzar les clàusules socials** i mediambientals. Les empreses que contractin amb l'administració respectaran les condicions laborals del conveni col·lectiu.

P17. Impulsar incentius específics per afavorir la contractació amb centres especials d'ocupació i d'inserció social i empreses que impulsin l'R+D+i.

P18. Impulsar una **Llei de subvencions** que apliqui els principis del bon govern, assegurant l'interès social de les activitats subvencionades, acabant amb la discrecionalitat i fent transparents les relacions entre els sectors públic i privat. Regular, amb relació al sector privat que contracti amb el sector públic de la Generalitat, la publicació al seu web corporatiu dels contractes, convenis i subvencions obtingudes.

P19. Garantir que les subvencions a particulars i entitats es facin en règim de concurrència competitiva, excepte casos molt justificats, i fer que cada convocatòria de subvencions faci públic un informe d'impacte i d'avaluació.

O3. Transparència i govern obert per governar per a tothom

Un govern obert facilita que els i les dirigents públiques, les administracions i el conjunt de la nostra societat siguin més eficients fent ús de tot el talent i posant a disposició les eines i els procediments a tota la ciutadania. Per això, cal implicar tota l'administració, promovent

polítiques de govern obert en la cultura administrativa que faci de la funció pública i dels serveis públics espais oberts al diàleg i la col·laboració. La participació ciutadana ha de ser accessible, comunicativa, comprensible, global i sotmesa a control i en defensa d'allò que és públic. El dret a la participació ha d'estar garantit per a tota la ciutadania, fet que comporta el coneixement de drets i deures, així com la informació sobre els espais i les formes existents de participació, i la promoció de les entitats socials. La transparència i el dret d'accés a la informació són un dels millors antídots de lluita contra la corrupció.

P20. Executar un **pla de xoc urgent d'accessibilitat de procediments de manera àgil i entenedora**. La crisi de la covid-19 ha posat en evidència la distància entre administració i administrats en aquesta matèria, i ha deixat desprotegit un sector de la població.

P21. Promoure una **Estratègia de Govern Obert i el treball en dades obertes** (*open data i open-source software*), que serà transversal per a totes les administracions amb mesures per fomentar la transparència i el rendiment de comptes.

P22. **Transformar el portal de la Generalitat en espais de Govern Obert**, implementant els pilars de transparència, participació i col·laboració.

P23. Fer una **avaluació de la implantació de la Llei 19/2014 de transparència, accés a la informació pública i bon govern**. Desplegar, alhora, els apartats necessaris per a una millor implementació de la mateixa pel que fa a concretar les obligacions de publicitat activa, els límits al dret d'accés i les causes d'inadmissibilitat, així com especificar els procediments. Reforçar la posició institucional i els mitjans de la Comissió de Garantia del Dret d'accés a la informació pública.

P24. Posar en marxa **mesures tecnològiques i de formació dels treballadors del sector públic** que faci més efectiva i menys costosa burocràticament la transparència i el dret d'accés a la informació pública, a través de la promoció de la generalització de l'ús de dades en obert, en els casos que sigui possible, per tal de traslladar automàticament a la web de transparència de l'administració molts dels procediments.

P25. Fer **campanyes específiques de difusió i coneixement** de la transparència i el dret d'accés a la informació de l'administració pública.

P26. **Garantir el dret a l'accés de la informació** i facilitar les eines necessàries, d'acord amb el principi d'accessibilitat universal, i prioritzar la publicitat activa.

P27. Fer un **Pla de coneixement públic** que publiqui de forma sistemàtica a Internet, en formats lliures i reutilitzables, els continguts del coneixement generats per l'administració (estudis, llibres, investigacions, etc.).

P28. Promoure la **col·laboració de les institucions públiques** amb espais que generin, s'agreguin i permetin l'accés al lliure coneixement a la xarxa per a un coneixement obert i compartit de qualitat.

P29. Incorporar el **Govern Obert en els temaris obligatoris per a l'accés a la funció pública** i establir programes de **formació contínua dels empleats públics**.

O4. Contra les pràctiques de corrupció en la gestió pública

Regenerar la gestió pública i lluitar contra la corrupció és una obligació política i social i un deure moral de totes les forces polítiques democràtiques, i s'ha de treballar amb el màxim consens possible per assolir propostes concretes per una major transparència. No es poden consentir pràctiques ni actituds que deterioreni la confiança de la ciutadania envers les institucions i la política com una forma honesta de resoldre els problemes de la societat. La millora de la qualitat democràtica ha d'acabar amb la sensació d'impunitat creixent que existeix entre la ciutadania, que acaba generant frustració i desmoralització col·lectiva i minvant la confiança en les institucions.

P30. Comparèixer el Govern de la Generalitat com a acusació en tots els procediments judicials vinculats a delictes de corrupció i frau en què el patrimoni i els recursos públics de la Generalitat apareguin indiciàriament com a perjudicats.

P31. Promoure la Llei de protecció de les persones alertadores en l'àmbit competencial de la Generalitat. Les persones alertadores són importants en la lluita contra la corrupció i el frau, i la seva protecció és un element imprescindible per evitar represàlies professionals i personals.

P32. Fomentar una reforma per tal de prohibir a l'administració pública contractar, durant un temps determinat no inferior a tres anys, empreses, directius o personal que hagin estat condemnats per casos de corrupció o de finançament il·legal de partits polítics; també la mateixa sanció per a les empreses que hagin estat declarades responsables civils subsidiàries, encara que el personal condemnat ja no hi treballi.

P33. Promoure una reforma per tal que totes les institucions, entitats i empreses que rebuin recursos públics essencials per al desenvolupament de llur activitat adeqüin els processos de contractació a la Llei de contractes del sector públic.

P34. Promoure l'aprovació d'una regulació més estricta de les incompatibilitats, ampliant l'àmbit subjectiu d'aplicació a presidents i consellers d'institucions i empreses públiques que actualment no es contemplen específicament, i fent especial atenció a les situacions de caràcter patrimonial.

1.3.2 Un Govern que gestioni bé els diners públics amb més capacitat i millors eines de governança federal

Per continuar progressant en la consolidació del model econòmic i productiu a què ens adrecem, alhora que aprofitem les oportunitats que ens brinden els fons europeus Next Generation i donem un nou impuls al nostre Estat del benestar -amb corresponsabilitat entre les competències i el seu finançament-, és imprescindible dotar el sector públic de l'estructura i els recursos suficients amb una fiscalitat justa, progressiva i equitativa, i un finançament just.

Cal un esforç federal de lluita contra la competència i el frau fiscal. Les nostres propostes es regeixen, entre altres, pels principis de redistribució de la riquesa, justícia social i reconeixement de l'esforç de la ciutadania i tenen com a objectius contribuir a repartir de forma justa les càrregues impositives i reduir les desigualtats, reactivar l'economia i la creació d'ocupació i garantir l'accessibilitat i la qualitat dels serveis públics.

Abans, però, drem a terme una revisió integral de tota la despesa pública, identificant oportunitats d'estalvi de forma sistemàtica i crearem sistemes d'objectius, variables i indicadors per a cada àmbit d'activitat que garanteixin el seguiment continu i permetin valorar l'eficàcia i l'impacte de les actuacions públiques.

Tirarem endavant una planificació estratègica per afrontar els grans reptes a partir d'un ús rigorós dels recursos públics per garantir els serveis públics i a donar resposta a la crisi econòmica i de l'ocupació que està provocant la pandèmia de la covid-19.

P1. Impulsar una reforma fiscal orientada a assolir un sistema impositiu més just i progressiu que ens permeti ampliar les bases fiscals i incrementar la recaptació dels recursos fiscals propis, a partir de:

- 1.1 Reduir la competència fiscal a Espanya i Europa**, participant des de Catalunya activament en els debats i esforços per assolir una major coordinació en aquells impostos amb unes bases més mòbils, i especialment els impostos sobre la riquesa (patrimoni, successions, societats i relacionats). Donarem suport a la introducció de figures impositives en l'àmbit europeu que contribueixin a la transició ecològica i digital, i a la justícia fiscal en relació amb les multinacionals tecnològiques.
- 1.2 Estudiar la introducció de millores en la modificació del tram autonòmic de l'impost sobre la renda de les persones físiques**, amb l'objectiu de gravar de forma més efectiva les rendes més altes, tant del treball com del capital.
- 1.3 Aprofundir la modificació de l'Impost de Successions i Donacions** per retornar als nivells d'ingressos del 2010, a partir d'una reducció significativa i selectiva dels beneficis fiscals derivats de la normativa catalana. I impulsar, junt amb altres governs i forces polítiques, un sòl comú de l'impost per a totes les comunitats autònomes, que se situï per sobre de la mitjana actual.
- 1.4 Aprofundir la modificació de l'impost de patrimoni**, establert en el Decret Llei 7/2012, per tal que gravi de manera més intensa els grans patrimonis, com a pas previ i transitori a l'establiment d'un impost a la riquesa, treballant per una reforma coordinada de l'impost a tot Espanya, perquè incrementi de forma substancial la recaptació i la seva contribució a una fiscalitat més progressiva.
- 1.5 Com a estratègia per fomentar l'eficiència energètica i la reducció dels gasos hivernacle**, proposem **aprofundir en una reforma fiscal verda** que millori les figures impositives i la seva capacitat de recaptació pel que fa a la imposició mediambiental. L'objectiu d'aquestes noves figures impositives serà la millora de la qualitat ambiental i també de l'economia en el seu conjunt, en actuar com a motor de canvi del comportament dels agents econòmics. La introducció d'aquestes figures haurà d'anar acompanyada d'instruments redistributius que garanteixin que el seu efecte sigui just, progressiu, que es presti atenció als sectors als quals va dirigida, i que ningú quedi enrere.
- 1.6 La revisió dels diversos beneficis fiscals que aplica la Generalitat i l'eliminació d'aquells que són clarament regressius.**
- 1.7 La millora de la gestió tributària en relació amb l'impost sobre els habitatges buits** establert per la Llei 14/2015.

1.8 La **recuperació de l'impost sobre dipòsits bancaris**, definit per la Llei 4/2014, de 4 d'abril, de l'impost sobre els dipòsits a les entitats de crèdit, i l'impuls de l'impost sobre transaccions financeres (ITF).

P2. Impulsar una reordenació de la despesa pública a partir d'un **Pla de Racionalització de la despesa de l'Administració de la Generalitat** que introdueixi mesures d'eficiència i avaluació de la despesa, prioritzi les polítiques socials i de reactivació econòmica i elimini les despeses vinculades al procés independentista.

P3. Promoure una **actitud de negociació constructiva pel que fa a la gestió dels fons extraordinaris relacionats amb la pandèmia de la covid-19 i de cara a la negociació d'un nou sistema de finançament autonòmic**. Hem de passar de la no implicació de Catalunya combinada amb la queixa constant basada en exageracions i sortides de to, a la implicació de Catalunya en la negociació d'una Hisenda Federal.

P4. Promoure la **distribució dels fons extraordinaris relacionats amb la pandèmia per criteris objectius que combinin necessitat i població**, i que reflecteixin en particular les necessitats extraordinàries en matèria sanitària, educativa i econòmica.

P5. Fomentar l'aprovació d'un **Fons de Garantia de Serveis Públics fonamentals de l'Estat del benestar** que garanteixi efectivament l'accés en igualtat de condicions a aquests serveis bàsics per a un esforç fiscal similar.

P6. Desenvolupar un **Pla de prevenció i reducció del frau fiscal** per lluitar de manera decidida contra el frau, l'evasió fiscal i l'economia submergida que millori la consciència fiscal de la ciutadania i la cultura tributària, i que actuï de forma inequívoca contra els paradisos fiscals, gravant els desplaçaments geogràfics dels beneficis que duen a terme algunes multinacionals i individus de rendes altes

P7. Engagar una **Reforma integral de la Llei de bases de règim local i una reforma de la Llei d'hisendes locals**, per recuperar el principi d'autonomia local, així com agilitzar els recursos addicionals provinents del Fons de Cooperació Local i donar flexibilitat als criteris de despesa.

1.3.3 La seguretat com a factor de llibertat

La seguretat és un requisit imprescindible per a l'exercici dels drets de ciutadania i el compliment dels seus deures. És també en si mateix un dret, el de totes les persones a sentir-se segures i per això, els darrers anys, la seguretat i la convivència a l'espai públic ha esdevingut una de les principals exigències de la ciutadania. A ulls de la gent, la seguretat no es restringeix als fets delictius, sinó que s'ha convertit en un concepte ampli que comprèn la tranquil·litat de poder gaudir de tots els àmbits del benestar.

És una política social fonamental per exercir la resta de drets, sobretot la llibertat, perquè primer ens hem de sentir segurs per ser lliures. És una política de garantia de drets per a tots i totes, independentment de qualsevol altra consideració social. Per això entenem la seguretat com un terme integral i no només com la manca del fet delinqüencial, sinó també de la manca de risc en tots els aspectes de les nostres vides.

Alhora, som conscients també que en un món globalitzat hem d'estar atents a les contradiccions i amenaces dels radicalismes que de qualsevol signe estan amenaçant la societat democràtica. I això ens exigeix superar el model competencial i apostar per una intervenció integral, coordinada i lleial de les policies dins del territori català.

En definitiva, ningú ha de quedar privat del dret a estar i sentir-se segur en qualsevol territori de l'Estat. Aquesta prerrogativa ha de ser garantida i controlada per les institucions públiques com a garants de la democràcia i per això defensem una política de seguretat i emergències des de l'esquerra, que sigui integral i transversal i que prioritzi la prevenció, la coordinació i cooperació institucional entre administracions i institucions.

O1. Llei de seguretat pública i Llei del sistema policial de Catalunya

Dirigirem el nostre esforç a la lluita contra la delinqüència i tots els problemes que en una societat complexa i diversa estan presents i creen conflictes ciutadans i de seguretat, disposant dels instruments jurídics i el desplegament de recursos humans que requereix el manteniment del civisme i la seguretat, així com la coordinació amb totes les administracions per recuperar aquests objectius i el replantejament d'un sistema de seguretat pública integrat i adaptat a les necessitats i demandes de la ciutadania.

P1. Potenciar la **transversalitat de tots els actors en matèria de seguretat**, establint protocols entre els diferents actors per optimitzar recursos i incrementar l'eficàcia, l'eficiència i la millora dels serveis públics en matèria de seguretat.

P2. Promoure una **seguretat per a tothom**: ningú ha de quedar privat del dret a estar i sentir-se segur en qualsevol lloc, protegint sobretot les dones, els infants i la gent gran. Aquesta prerrogativa ha de ser garantida i controlada per les institucions públiques com a garants de la democràcia.

P3. Promoure una llei que superi l'actual model de separació competencial i que contempli la intervenció integral dels cossos policials. **La Llei del sistema de policia de Catalunya** ha d'establir els mecanismes de control i deontologia professional que han d'afectar tota la policia, de manera que es tendeixi a prioritzar els aspectes d'unificació necessaris per a una gestió eficient del sistema.

P4. Crear una **Direcció General de la Policia Local**, dotada de recursos humans i materials per donar cobertura organitzativa i representació en les estructures de govern al 40 per cent dels efectius policials del país.

P5. Establir de forma urgent els **mecanismes i processos necessaris per reconèixer els cossos policials de Catalunya dins de les estructures de la lluita antiterrorista a Europa**, en especial els Mossos d'Esquadra, i donar l'espai de formació i reconeixement a les policies locals com el primer nivell de detecció dels radicalismes a les nostres ciutats. Aquest reconeixement és imprescindible per tal de procedir a plantejar els mecanismes preventius que minimitzin els riscos inherents a la situació internacional.

P6. Desenvolupar la **nova Llei catalana de seguretat pública**, per superar l'actual desconcert entre preceptes constitucionals, jurisprudència i demandes ciutadanes.

P7. Desenvolupar la **Llei del sistema policial de Catalunya** per superar l'actual model de separació competencial, contemplant la intervenció integral de les policies dins del territori de Catalunya i potenciant la coordinació i cooperació amb els efectius de la Policia Local, mitjançant els mecanismes més adients.

P8. Treballar amb el Congrés dels Diputats per presentar una **proposta de modificació del Codi Penal que contempli la mutireincidència** i abordi la resposta judicial a un fenomen que causa sensació d'impunitat, genera inseguretat i trenca la convivència.

P9. Establir un **protocol d'actuació clar per a les policies, en col·laboració i coordinació amb els serveis judicials i els serveis socials dels municipis, per lluitar contra les ocupacions**, principalment les de caràcter delinqüencial i les promogudes per màfies.

O2. El Cos de Mossos d'Esquadra reconegut i amb capacitat d'actuació, i amb un nou model policial basat en la proximitat i la resolució de problemes

Els darrers 25 anys, el cos de Mossos d'Esquadra ha anat desplegant-se com a policia ordinària i integral a Catalunya. És l'hora de revisar l'actual estat d'aquest desplegament, així com el projecte organitzatiu del cos, incrementant el nombre total d'efectius previstos inicialment i adaptant-los a les circumstàncies actuals, així com els convenis de desplegament que han quedat obsolets, i garantint la qualitat i eficàcia del servei. Cal garantir la presència de nous efectius en els carrers del nostre país i dissenyar un nou model policial més acord a les demandes actuals dels ciutadans i les ciutadanes.

Pel que fa al Cos dels Mossos d'Esquadra, Policia Local, Vigilants Municipals, Bombers i Protecció Civil, ens comprometem a:

P10. Convocar les places necessàries de mossos i bombers per reforçar aquests cossos, promovent una major presència de dones. L'envelliment dels diferents col·lectius implica la necessària articulació de mitjans que possibilitin l'optimització, en relació amb el seu desenvolupament, dels diferents serveis a la ciutadania.

P11. Enfortir l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya tant en els continguts, donant més presència i importància a la formació professional i de servei públic amb més presència externa procedent de l'acadèmia universitària, com en la coordinació entre totes les administracions, reforçant la formació per totes les policies de Catalunya, deslocalitzant-la per fer-la més accessible i assequible a qualsevol cos de policia de Catalunya.

P12. Revisar i promoure el **programa formatiu dels policies de Catalunya**, incrementant els aspectes de tècniques de resolució alternatives de conflictes i en la formació en ètica i deontologia policial. Conceptes que han anat perdent pes en la formació impartida a l'Institut.

P13. Incorporar, al sistema de seguretat, els cossos de Vigilants Municipals que donen servei a més de cent quaranta municipis, dotant-los d'una nova regulació que els doni seguretat jurídica per a l'exercici de les seves funcions.

O3. Els serveis d'emergència i de seguretat viària adaptats als nous riscos

A més del cos dels Mossos d'Esquadra és també imprescindible dotar les diferents administracions que actuen en cas d'emergència amb els instruments necessaris per garantir una eficaç i eficient intervenció, millorar i dotar de més contingut la coordinació dels comandaments existents i reforçar els recursos i les activitats que les administracions dediquen a la seguretat viària en un moment de gran complexitat en la mobilitat.

P14. Elaborar un **nou model de protecció civil, emergències i salvament** amb especial atenció al canvi climàtic, i els plans de prevenció de les indústries, a les epidèmies de Salut Pública i al risc químic i bacteriològic.

P15. Reforçar i adaptar els **instruments professionals i voluntaris de què disposen les diferents administracions per actuar en cas d'emergència:** bombers professionals i bombers voluntaris, Servei d'Emergències Mèdiques, voluntaris de Protecció Civil, Agrupacions de Defensa Forestal, etc.

P16. Actualitzar els **protocols d'actuació del Cos d'Agents Rurals de Catalunya**, dotant-los dels mitjans normatius i més recursos materials i tècnics, que garanteixin la gestió de les seves competències i obligacions amb la màxima seguretat. Aquests protocols hauran de comportar la coordinació amb altres cossos de seguretat.

P17. Revisar els **objectius dels Plans de Seguretat Viària** d'acord amb els fixats per la Unió Europea, impulsar campanyes i actuacions de prevenció a totes les administracions i també revisar les prioritats i actuacions preventives que han d'efectuar les policies de trànsit, en especial els Mossos d'Esquadra.

O4. Més i millor prevenció per anticipar-se als conflictes

La prevenció i la mediació són els principals instruments d'anticipació als conflictes i a la delinqüència. La complexitat de la societat actual, l'increment de les activitats i de la mobilitat que es produeix al territori, així com el cada cop més gran risc de situacions d'emergència produïdes pels fenòmens naturals i les crisis de salut pública fan necessari que les administracions, cada una en l'àmbit de la seva competència, disposin de tots els elements necessaris per fer front a aquestes situacions.

P18. Treballar per **garantir la seguretat i tranquil·litat en els carrers i places** per poder-los gaudir en llibertat, millorant la percepció de seguretat a través de la convivència i de l'autoritat quan calgui.

P19. Promoure el **disseny de l'espai públic que atengui a criteris de seguretat i amb perspectiva de gènere.**

P20. Establir una **política de protecció civil i emergències per prevenir i afrontar amb èxit l'acció coordinada de totes les administracions.**

P21. **Professionalitzar més la protecció civil** i apostar per la coordinació operativa de la protecció civil de les emergències.

P22. Construir un sistema d'emergències de Catalunya d'acord amb una organització professionalitzada amb la participació del voluntariat

O5. Més i millor atenció a les víctimes

Incrementar la protecció a les víctimes i millorar els protocols en matèria de violència familiar és la nostra prioritat. Potenciarem el servei d'assistència telefònica pel que fa a les dones i a totes aquelles persones que pateixen situacions de violència amb un telèfon únic d'emergències 112 i ho coordinarem amb totes les institucions, incloses les judicials, que tenen encomanada la protecció de les víctimes.

P23. Potenciar els serveis especialitzats d'atenció a les víctimes de fets delictius, catàstrofes i terrorisme, creant un espai d'interrelació entre els diferents actors participants en la seva gestió (policia, serveis mèdics, etc.), instaurant nous protocols d'actuació i revisant els existents perquè recullin la transversalitat de les diferents actuacions en matèria de seguretat.

P24. Crear una Divisió especialitzada en violència masclista i delictes d'odi.

P25. Incrementar la protecció a les víctimes i millorar els protocols en matèria de violència familiar, assegurant el seguiment postjudicial.

P26. Potenciar el servei d'assistència telefònica pel que fa a les dones i totes aquelles persones que pateixen situacions de violència amb un telèfon únic d'emergències 112.

P27. Incorporar les tecnologies per la millora de la seguretat amb cura al dret a la intimitat.

P28. Establir un sistema públic i descentralitzat d'atenció 112 per àrees bàsiques policials, recuperant les sales conjuntes amb la participació dels diferents serveis afectats, per millorar l'atenció a la ciutadania i reduir els temps de resposta.

P29. Instaurar nous protocols d'actuació i revisar els ja existents, perquè recullin la transversalitat de les diferents actuacions en matèria de seguretat.

1.3.4 Servei públic de ciberseguretat

El nou paradigma social i l'ús generalitzat de les tecnologies de la informació i les comunicacions han fet que part de la delinqüència i dels atacs a la seguretat i la llibertat es traslladin cap al ciberespai on l'anonimat és, a priori, un element facilitador del delicte, però també se situa com un element que afavoreix aquests atacs, no només a les persones, sinó també a les empreses, administracions i organitzacions.

En la nova societat digital hem de protegir els drets de tothom i especialment de dones, persones grans i infants que són sovint les víctimes de les noves tipologies de delictes a les xarxes i a Internet (extorsions, assetjament, *bullying*...).

Internet i les xarxes socials són també un espai que aprofita els radicalismes per fer proselitisme i per atacar la nostra democràcia, les nostres institucions i la llibertat de tots i totes. Per això, cal:

P1. Una **Llei de ciberseguretat** que derogui la Llei de l'agència de ciberseguretat on, des de la col·laboració interinstitucional, es marcaran els principis que han de regir la ciberseguretat de la Generalitat de Catalunya i el seu model organitzatiu.

P2. Promoure **polítiques de seguretat públiques per afavorir la participació del cos de Mossos d'Esquadra i els cossos de Policia Local al món digital**, millorant la prevenció i la proactivitat, desenvolupant un model de policia de proximitat virtual que generi la proximitat i la complicitat dels ciutadans i les ciutadanes.

P3. Estendre les **noves polítiques de ciberseguretat en tots els nivells administratiu**, augmentant la defensa dels drets de les persones a partir de la millora de la cultura de la ciberseguretat per millorar la prevenció i detecció. Per això, ens comprometem a fer formació en ciberseguretat per tots els policies a diferents nivells; l'adopció de polítiques de "ciberpatrullatge" generalitzades per a la detecció de fets delictius; dotar-nos de professionals, a les diferents administracions públiques, encarregats de treballar l'autoprotecció de les organitzacions; endegar campanyes de formació d'autoprotecció personal dels ciutadans i les ciutadanes en el món digital, amb especial incidència en els col·lectius més vulnerables (persones grans, infants, etc.); i fer formació d'autoprotecció professional específica per als i les professionals de la seguretat i els treballadors i treballadores públiques.

P4. Proximitat al món digital. Els operadors de la seguretat pública han de disposar **dels recursos adients per establir aquests nous sistemes de "ciberpatrullatge"** d'acord amb la nova realitat social, per tal de treballar la participació ciutadana, la corresponsabilitat en la prevenció comunitària i la cohesió social. Per aconseguir-ho, cal impulsar decididament:

- 4.1** La creació de perfils oficials de tots els cossos policials a les diferents xarxes socials.
- 4.2** La creació d'una aplicació mòbil (APP) comuna per CME i Policia Local, que permeti qualsevol ciutadà comunicar de manera immediata qualsevol acte delictiu o necessitat d'assistència amb geolocalització, facilitant la rapidesa en la resposta dels cossos de seguretat i l'assistència de les emergències, constituint una eina de participació i de valoració del servei prestat.
- 4.3** El treball de prevenció, protecció i detecció de violència, delictes i altres fets dirigits als col·lectius més vulnerables.
- 4.4** La formació sobre riscos d'Internet i ciberseguretat a la ciutadania.

P5. Intel·ligència Policial. Fomentar la dotació de recursos humans i materials per treballar el ciberespai com un element més on es pugui recollir informació, per tal de prevenir delictes i/o problemàtiques que puguin afectar la cohesió social, com ara els delictes d'odi i terrorisme.

- Establir sistemes d'obtenció de dades i anàlisi d'aquestes.
- Formació per treballar la intel·ligència policial
- Accés a les fonts de dades policials no accessibles actualment.
- Sistema de cooperació i coordinació transversal.
- Creació d'unitats d'intel·ligència policial al món digital.

1.3.5 Una justícia àgil, transparent i eficient al servei de la ciutadania

La justícia és un pilar fonamental en qualsevol Estat social, democràtic i de dret. La justícia és un servei públic bàsic per garantir els drets i les llibertats de les persones i cal que pugui desenvolupar la seva tasca de manera rigorosa, propera, efectiva i eficient. En els darrers anys, la imatge de les institucions judicials s'ha vist molt malmesa per determinats sectors que han volgut judicialitzar la política i polititzar la justícia.

El punt de partida per millorar el funcionament de les institucions judicials ha de ser l'acostament del poder judicial a la ciutadania com a servei públic bàsic per a les persones. Un servei que ha de ser proper, eficaç i eficient, amb una millor organització i gestió, per tal de garantir la qualitat del servei, i sense barreres econòmiques d'accés per a la ciutadania.

Es fa imprescindible, doncs, una actuació dels poders públics per recuperar el prestigi de la justícia, garantir els recursos materials i humans suficients per al seu exercici i una col·laboració lleial entre els diferents actors judicials.

Com a eina essencial, la justícia ha de resoldre els conflictes de manera justa i en un temps raonable. Cal modernitzar-la, adaptar-la als nous temps en un món cada cop més digitalitzat, millorar la seva organització i gestió en situacions de normalitat i fer-ho especialment en moments d'excepcionalitat com el que estem vivint amb la pandèmia de la covid-19, per tal de garantir un funcionament de qualitat del servei. De la mateixa manera, és imprescindible que la funció jurisdiccional es desenvolupi amb plena independència, imparcialitat i transparència, per assolir la plena igualtat d'oportunitats i equitat de la ciutadania.

01. La prestació d'un servei públic fonamental: justícia efectiva

L'impacte de la crisi provocada per la covid-19 sobre els serveis que la Justícia presta a la ciutadania se suma a una ja compromesa situació de la justícia catalana que planteja importants desafiaments. La celeritat és essencial per a un correcte funcionament del sistema, però també més i millor coordinació entre els diferents nivells competencials, més i millors recursos materials i humans i, sobretot, una voluntat política real per garantir un dret fonamental com aquest i aconseguir una justícia més efectiva.

P1. Establir mecanismes de garantia de la continuïtat del servei de Justícia a distància i de seguretat en el seu desenvolupament de la seva tasca, per tal d'evitar la paralització forçada del seu funcionament en situacions excepcionals, com la produïda per la pandèmia de la covid-19.

P2. Promoure la millora de la coordinació entre el Departament de Justícia, el Ministeri de Justícia i el Consell General del Poder Judicial per optimitzar el servei en l'àmbit de la Justícia als catalans i catalanes.

P3. Garantir que l'Administració de Justícia disposi dels recursos necessaris per a la plena implementació de l'Oficina Judicial arreu de Catalunya i una millora de la seva gestió. Proposar l'obertura de nous punts d'informació a la ciutadania i d'accés telemàtic per conèixer l'estat de tramitació dels seus expedients.

P4. Treballar per la **consecució de l'objectiu de *paper zero***, per mitjà de la **digitalització dels arxius judicials i una millora del funcionament del portal e-Justícia**, per contribuir en una millora del medi ambient i evitar acumulacions d'expedients que dificulten la tasca del personal i professionals.

P5. Invertir **més recursos i garantir la seva correcta racionalització per una millora i actualització dels edificis** on es presta el servei públic de la Justícia, perquè disposin d'unes condicions plenament adequades d'espai i mitjans materials, amb especial èmfasi en els Jutjats de Violència sobre la Dona. Així mateix, **construir nous equipaments** necessaris arreu del territori i dotar l'Administració de **més i millors recursos de personal**, incidint en l'estabilització de les plantilles i la seva capacitat per tal de garantir un servei més àgil i eficient.

P6. Potenciar la mediació, promovent la seva gestió integral a través de la implantació en els diferents àmbits públics i privats, per tal d'evitar la sobrecàrrega en el volum d'expedients judicials, consolidant-la com a mitjà de resolució alternativa de conflictes efectiu i paral·lel a la via jurisdiccional. Fer especial atenció a l'àmbit laboral, el seu col·lapse en l'àmbit judicial afecta drets molt sensibles.

O2. Una justícia propera i accessible, garantia d'igualtat d'oportunitats

La crisi del procés ha malmès molts ponts en el terreny institucional i judicial, i ha incrementat la desconfiança ciutadana envers la justícia. Volem apropar el poder judicial a les persones fent més proper i accessible el servei públic de la justícia i això passa, entre d'altres, perquè els ciutadans i les ciutadanes puguin adreçar-se a l'administració en la seva llengua, per la proximitat física dels jutjats, per la sensibilitat de l'administració davant de situacions especialment complexes i perquè anar als tribunals no signifiqui un perjudici superior al que ja suposa haver de trobar-se en un conflicte.

P7. Buscar fórmules efectives per **garantir l'ús de la llengua catalana en l'àmbit de la Justícia**. En aquest sentit, cal avançar en la millora del coneixement per part dels operadors jurídics del català i potenciar la formació dels i les professionals del sector.

P8. Crear **noves Oficines d'Atenció a la Víctima del Delicte (OAVD)** i invertir més recursos en les ja existents, amb especial dedicació en aquells àmbits de singular feblesa per a una de les parts, com són els casos de violència de gènere i menors.

P9. Potenciar la coordinació entre els ens municipals i la Conselleria de Justícia per tal de **garantir de forma plena i àgil la prestació del servei d'assessorament i atenció psicològica especialitzada a les víctimes de violència de gènere**.

P10. Treballar per una **major inversió de recursos de personal i materials dels jutjats especialitzats** en la tramitació de procediments per clàusules abusives i garantir la igualtat de condicions dels litigants, per tal d'oferir un major suport a les persones que s'enfronten als abusos de les entitats financeres.

P11. Treballar per a l'**actualització dels protocols i una millor coordinació entre els operadors jurídics i els serveis socials municipals per garantir el dret a l'habitatge** de les persones que pateixen vulnerabilitat habitacional. Les execucions hipotecàries i els desnonaments per

impagament de rendes no han d'afectar de manera crítica la ciutadania per manca de previsió davant d'una eventual pèrdua de l'habitatge.

P12. Potenciar els **Jutjats de Pau per facilitar la seva tasca i reforçar les seves capacitats per resoldre els conflictes menors**, atès el paper indispensable que aquesta Justícia representa per teixir una xarxa de seguretat jurídica a tot el territori.

P13. Treballar, en coordinació amb el Consell de l'Advocacia Catalana, els Col·legis d'Advocacia del territori, així com amb el Consell de la Procura catalana i els Col·legis de Procuradors, i els diferents actors socials del sector, per una **millora de la qualitat i major dignificació del torn d'ofici i la justícia gratuïta**, en la tasca que desenvolupa com a servei públic essencial i compromès, garantint una actualització dels honoraris, per fer-los dignes, i el seu pagament a temps.

O3. Recuperem el model penitenciari: per la reinserció social i laboral

Per avançar cap a una societat més justa, més segura i en la qual ningú es quedi enrere, siguin quines siguin les seves circumstàncies, és imprescindible garantir el dret a la reinserció i a una segona oportunitat. Creiem en un model penitenciari que treballi per la recuperació de les persones i la seva reinserció social.

P14. Continuar amb els treballs per **tancar el Centre Penitenciari Obert 2 de Trinitat Vella i traslladar-lo a la Zona Franca**, en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona.

P15. Construir el **Centre de Preventius de la Zona Franca**, així com el **Centre Penitenciari de Dones**.

P16. Reforçar els **programes de tractament per a les persones internes dels centres penitenciaris** amb la revisió i actualització dels programes d'intervenció, posant especial èmfasi en la formació i capacitació professional per millorar la reinserció laboral un cop estiguin en condicions de fer vida en llibertat. Cal revisar especialment la formació de les dones internes, incrementant la seva oferta formativa marcada per rols caducs. Els itineraris de la rehabilitació no només s'han d'enumerar, sinó que s'han d'executar i complir a tots els centres.

16.1 Revisar a fons l'aplicació del règim tancat, proposant les reformes que siguin necessàries perquè no hi hagi cap dubte que es **garanteixen els drets humans a les persones internes**.

16.2 Treballar en la reinserció completa dels interns i les internes facilitant la seva **reincorporació laboral i social amb els programes adequats i tutela efectiva en tercer grau i preparació per a la vida en llibertat**, fent efectiva la reinserció.

16.3 Fomentar les **noves tecnologies i xarxes socials per propiciar la comunicació entre les persones internes en els centres penitenciaris i les seves famílies**, salvaguardant totes les garanties legals de la seva comunicació amb l'exterior. Ateses les necessitats familiars i els programes de reinserció.

P17. Recuperar els **centres educatius de justícia juvenil** destinant-hi els recursos necessaris per potenciar la intervenció als i les joves internes. Com s'ha acreditat amb les polítiques que es van iniciar amb els governs socialistes, cal **posar èmfasi i potenciar el medi obert i la mediació per evitar la reincidència dels joves infractors.**

P18. Treballar per a l'**actualització i l'augment de la plantilla del personal de presons** i millorar els serveis de suport i d'atenció emocional a aquests, per tal de garantir que poden desenvolupar la seva tasca de manera segura i sense perjudicis.

1.3.6 Valors per la convivència

Garantir la nostra democràcia vol dir també protegir i fomentar els principis i valors que ens defineixen com a societat. Els i les socialistes lluitem des de l'esquerra per una societat més justa en la qual s'assoleixi tanta igualtat com sigui necessària perquè tothom tingui la màxima llibertat possible i les mateixes oportunitats.

Els governs han de ser agents de garantia de la convivència i la cohesió social en carrers i places, però també per acompanyar les persones nouvingudes en el seu procés d'integració a casa nostra i les persones autòctones en el coneixement de les noves realitats que conviuen a la seva comunitat de veïns i veïnes. El nostre model d'integració ha estat i és un model d'èxit basat en el reconeixement de la diversitat i la defensa de la igualtat d'oportunitats. Hem de continuar treballant des de les polítiques de ciutadania i de capacitació davant dels canvis socials i promovent la cultura de la pau i els drets humans, la solidaritat i la laïcitat com a pilars de la convivència.

Assegurar la convivència és actuar des dels poders públics, en coordinació entre administracions i institucions, per garantir els valors de la solidaritat, l'obertura, la proximitat i l'empatia, la participació i el diàleg. En una societat plural com la nostra, el respecte i la tolerància són clau per protegir, enfortir i consolidar una convivència que és de tots i totes. Cal dur a terme una activa lluita contra tota forma d'odi o discriminació cap a persones per raó de consciència, religió o qualsevol altra circumstància o condició personal o col·lectiva

Des de la pràctica religiosa, exercida des del respecte als drets i les llibertats constitucionals, fins a la diversitat present a casa nostra i una política que contribueixi a tancar ferides, recuperar dignitats i restituir memòries que encara avui colpegen persones i famílies, evitant manipulacions partidistes i voluntats de governs de torn.

01. Llibertat de consciència i laïcitat

Entenem la llibertat de consciència, que inclou la llibertat religiosa, com un dret individual de totes les persones a tenir la seva pròpia concepció del món, les seves idees i opinions. Un dret circumscrit totalment a la vida privada de la ciutadania del que també valorem la seva contribució social, entenent que en cap cas ha d'interferir en els afers públics. Per això, cal garantir el dret a la llibertat de consciència, així com el compliment de les normatives dels espais de culte, i promoure les polítiques públiques de caràcter laic que facin efectiu el caràcter aconfessional de l'Estat.

P1. Fer que la **ubicació de nous espais de culte es produeixi sempre des del respecte a la llei**, fruit d'una negociació entre l'administració i les diverses religions, per trobar un equilibri de convivència.

P2. Promoure la **incorporació de l'ensenyament cultural sobre el fet religiós en termes d'integració i convivència**, com a part del nostre patrimoni cultural, evitant, per ignorància, els riscos dels fonamentalismes. I, alhora, garantirem que la formació d'infants i joves en alguna tradició religiosa, cultural o filosòfica, es faci fora de l'horari lectiu, de manera clarament diferenciada i sense coincidir amb cap matèria.

P3. Procedir a la **transformació dels llocs de culte als centres públics en llocs d'ús públic no confessional**.

P4. Establir un **nou i renovat marc legislatiu que vetlli pel bon ús i correcte funcionament d'aquells béns immobles d'interès cultural pertanyents a l'església catòlica o a altres institucions** i que estableixi mecanismes que evitin que els immobles arribin a trobar-se en situació d'abandó.

P5. Recuperar iniciatives que **eduquin la població en els valors comuns d'arrel cívica i democràtica**, com és l'educació per a la ciutadania.

P6. Promoure, conjuntament amb els i les socialistes al Congrés dels Diputats, una **Llei orgànica de llibertat de consciència en substitució de l'actual de llibertat religiosa**, que permeti dotar les institucions públiques d'un ordenament jurídic d'acord amb els principis de laïcitat i de respecte a les diferents confessions religioses.

P7. Proposar la **modificació de l'article 525.1 del Codi Penal** per tal d'assegurar la seva compatibilitat amb la llibertat de crítica de qualsevol dels sistemes de creences i de qualsevol idea.

P8. Promoure un **Pacte Nacional per la Laïcitat**, fruit del diàleg i l'acord entre les institucions catalanes i les organitzacions de la societat civil.

P9. Retirar els **símbols religiosos en edificis públics**, llevat que, per raó de la seva catalogació o raons estructurals, històriques o artístiques, es dictaminí que cal preservar-los on són. Els elements retirats, previ dictamen, seran degudament catalogats i conservats i, si escau, museïtzats.

P10. Promoure la **revisió de la forma de celebració dels actes institucionals de la Generalitat**, de forma que es garanteixi plenament el seu caràcter aconfessional, en totes les ocasions.

O2. Preservar la Memòria democràtica

La memòria democràtica representa un dels valors fonamentals de la democràcia en el segle XXI. És un valor que ens ha de permetre a la societat, especialment a la catalana i espanyola, avançar cap a un futur més democràtic i lliure sense oblidar el nostre passat. El nostre objectiu és la consolidació d'una política de memòria coherent i integral, amb una dotació econòmica suficient, que garanteixi el coneixement i el manteniment de la memòria històrica de Catalunya

com a patrimoni col·lectiu que testimonia la resistència i la lluita pels drets i les llibertats democràtiques, així com el reconeixement i la rehabilitació de la ciutadania que ha patit persecució a conseqüència de la defensa de la democràcia i de llurs opcions personals, ideològiques o de consciència.

P11. Promoure una **Llei de la memòria democràtica catalana**, a partir de la nostra proposta de llei de memòria democràtica de 2018, que reculli i millori les disposicions de la Llei 10/2009, del 30 de juny, sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, però que n'ampliï l'objecte, abastant el conjunt d'aspectes relacionats amb la memòria històrica que són necessaris per donar compliment efectiu a les previsions de l'article 54 de l'Estatut.

P12. Fomentar i dotar de **recursos i competències la Institució del Memorial democràtic**, perquè pugui complir amb la seva finalitat de desplegar les polítiques públiques del Govern adreçades a l'acció cívica de recuperació, commemoració i foment de la memòria democràtica.

P13. Revitalitzar i ampliar la **Xarxa d'Espais de Memòria**, en col·laboració amb els ens locals de Catalunya.

P14. Establir un **programa sistemàtic de localització, exhumació, identificació de les restes, senyalització i dignificació de les fosses comunes a Catalunya** i reforçar el programa d'identificació genètica dels desapareguts.

P15. Treballar, conjuntament amb les institucions de l'Estat, per assegurar la **nul·litat efectiva dels processos i condemnes dictades pels tribunals franquistes per raons polítiques**, i per reparar la memòria de les víctimes.

P16. Establir un i procurar la programa per **completar el cens, senyalització, dignificació i museïtzació, si escau, dels centres de detenció, camps de concentració** i llocs d'estada dels batallons disciplinaris de treballadors forçats que van existir durant el franquisme.

P17. Establir polítiques públiques transversals que contribueixin a **aclarir els fets ocorreguts al voltant de les trames de sostracció de nadons amb origen en la repressió de la dictadura franquista**, però que es van estendre fins fa poques dècades, i a oferir suport a les seves víctimes.

P18. Impulsar, conjuntament amb els ens locals, la **completa retirada dels símbols franquistes promoguda per la Llei 52/2007**, així com fórmules per al reconeixement, a l'espai públic, de les víctimes de la Guerra Civil i la Dictadura.

P19. Alhora, en el marc d'una reforma federal, democràtica i social de la Constitució, es fa necessària la **supressió de la referència a l'Església catòlica que conté l'actual Constitució, així com la denúncia dels Acords amb el Vaticà, del 1979** i la derogació dels acords amb la resta de religions i confessions religioses.

O3. Per la integració i la interculturalitat

Les polítiques d'oportunitats així com les polítiques de cohesió i convivència són clau per al desenvolupament dels ciutadans i les ciutadanes i per evitar que es creïn bombolles culturals o

realitats aïllades que dificulten l'exercici de la plena ciutadania. Són els poders públics els que tenen el deure de garantir els drets polítics i socials de la població immigrada, en un marc de polítiques que promoguin el progrés col·lectiu i la mobilitat social, amb especial atenció als i les joves i les dones.

P20. Treballar per a l'**impuls d'una Estratègia Europea per a la diversitat cultural**, que fomenti la convivència de les persones immigrades dins la societat i eviti situacions d'exclusió i marginació.

P21. Reforçar i impulsar els **programes que afavoreixen el coneixement de l'entorn i les dues llengües oficials**.

P22. Recuperar les **estratègies de la formació no reglada com les de les escoles d'adults**.

P23. Estimular activament **programes per a aquells col·lectius que tenen necessitats específiques per exercir la igualtat real de drets de ciutadania**, especialment les dones immigrades.

P24. Dotar dels mitjans necessaris per **combatre els discursos racistes, xenòfobs i populistes** que alimenten la desconfiança i l'odi vers la pluralitat adaptant la llei d'igualtat de tracte i no discriminació a la normativa europea.

P25. Posar en marxa un **Observatori del Racisme i la xenofòbia a Catalunya**, per tal de tenir un monitoratge del territori respecte a les situacions que es produeixen en el territori i dificultin la convivència i la cohesió social.

P26. Recuperar els objectius socials de la Llei de barris, per transformar físicament els barris de les nostres ciutats i pobles, i així **intensificar les polítiques de convivència, d'inserció laboral, salut comunitària, educació d'adults, etc. que afavoreixin la cohesió social als barris**.

P27. Crear programes per **donar suport als ajuntaments en les seves polítiques a petita escala per garantir la convivència bloc a bloc i plaça a plaça**.

P28. Equilibrar la **presència d'alumnes nouvinguts en les diferents escoles**, tant a escoles públiques com concertades, plantejant possibles sancions si és necessari en el cas de les concertades si no assoleixen l'equilibri adequat. I alhora establir espais de coordinació i cooperació amb les AMPA, donant així peu a la participació activa de les dones.

P29. Potenciar els **programes que facilitin el contacte i la interacció entre persones**, com ara l'esport, les biblioteques o les activitats culturals i de lleure.

P30. Crear un **Pla de lluita contra el racisme i la xenofòbia en la pràctica esportiva**, coordinada i amb la implicació de les diverses administracions.

P31. Reforçar l'educació en salut i posar **eines, recursos i coneixements perquè tothom pugui millorar la seva salut**. Perquè sovint les malalties i els tractaments presenten diferències, introduïrem la perspectiva de gènere a la sanitat tant en la formació com en la informació i en l'atenció, **fent més insistència en col·lectius vulnerables**.

O4. Cooperació i solidaritat

Lluitar contra les desigualtats a escala global vol dir, entre altres coses, desenvolupar polítiques de cooperació i solidaritat. Creiem en el paper de Catalunya com a actor en el desenvolupament i la cooperació, i en particular en l'àmbit de la Mediterrània i els països d'Amèrica Llatina.

P32. Treballar per **apropar-nos als criteris del 0,7 %**, per complir amb les recomanacions i barems de l'ajuda europea.

P33. Fomentar els **programes en defensa dels Drets Humans**, per tal que siguin un element imprescindible en el desenvolupament dels projectes de cooperació i solidaritat. I al mateix temps, promoure la protecció dels drets humans en els països receptors d'ajudes i la protecció dels defensors i les defensores dels Drets Humans.

P34. Promoure la **creació d'un consell d'emergències de Catalunya**, orientat a coordinar l'ajuda humanitària urgent.

P35. Dotar de **més recursos la cooperació catalana**, fonamentalment a través de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD).

P36. **Redefinir les línies d'actuació de l'ACCD**, assumint plenament l'agenda dels Objectius de Desenvolupament Sostenible i l'Agenda d'Acció d'Addis Abeba.

P37. Estructurar un **Pla de cooperació i solidaritat**, que cerqui veritables aliances amb el món municipalista i amb les ONG, per desenvolupar programes i projectes en aquest àmbit i que recuperi i actualitzi el Consell de Cooperació Catalana.

P38. Posar **èmfasi en les relacions amb l'Àfrica i amb països de l'Amèrica llatina**, més enllà de les relacions de cooperació amb països mediterranis, pels històrics llaços econòmics, comercials i culturals amb Catalunya.

P39. Fomentar **l'avaluació i el control de la coherència del conjunt de les polítiques de cooperació** i dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, per assolir-ne millor els objectius.

P40. Promoure **l'avaluació de l'impacte del canvi climàtic en les societats receptores d'ajudes**, per tal d'orientar i adaptar millor les polítiques de cooperació i solidaritat.

DRETS DE CIUTADANIA I ESTAT DEL BENESTAR

EIX 2. RECONSTRUIR ELS NOSTRES SERVEIS PÚBLICS

Un dels principals aprenentatges que ens està deixant la pandèmia de la covid-19 i les seves conseqüències és que mai més s'haurien d'afeblir els sistemes públics del benestar i que hem de ser capaços de fixar-ne les prioritats. En l'acció pública ha de prevaldre sempre l'interès general i la necessitat de posar l'economia al servei de les persones, amb la mobilització dels recursos necessaris, l'enfortiment dels valors de la solidaritat i la fraternitat, i l'exigència que la col·laboració lleial entre institucions ha de ser la regla i no l'excepció, en defensa del bé comú, els drets i la igualtat d'oportunitats, i una igual dignitat de les persones.

Aquesta crisi sanitària ha tingut i continua tenint un greu i gran impacte social i econòmic a casa nostra i arreu del món. Un impacte que se sustenta en part en una dècada de retallades ideològiques dels successius governs nacionalistes i independentistes a Catalunya que, amb l'excusa de la crisi econòmica de 2008, han fet trontollar el nostre model de serveis i garanties socials per a la ciutadania. I avui, davant d'un episodi sobrevingut com és la covid-19, els nostres serveis públics i les persones en pateixen les conseqüències.

Les retallades dels darrers deu anys han afectat directament la quotidianitat de la gent i les seves famílies en totes les etapes de la vida i també uns i unes professionals que han mantingut el seu compromís pel bé de la ciutadania. Continuem tenint menys inversions i pitjors serveis, quan les demandes i necessitats no paren de créixer i més d'ençà de l'esclat de la pandèmia, quan aquest creixement ha estat exponencial; la ciutadania té un nivell de vida inferior i parlem de precarietat laboral i menys oportunitats, menys poder adquisitiu i menys prestacions socials; amb el temps s'han normalitzat situacions de vulnerabilitat, polarització social i transmissió generacional de la pobresa i, fins i tot, algunes d'aquestes situacions tendeixen a la cronificació; i, finalment, problemes conjunturals passen a ser problemes estructurals que fan perillar encara més la qualitat i sostenibilitat d'alguns serveis.

Més precarietat, més desigualtats i menys oportunitats, especialment per alguns sectors com les dones, la joventut i les persones més grans de 50 anys, i la incorporació de nous col·lectius en situació d'exclusió social. Avui, Catalunya se situa a la cua d'Espanya en despesa sanitària, educativa i de serveis socials i lidera el rànquing de les Comunitats Autònomes que més ha retallat en despesa social en els darrers 10 anys: un -19,6 %. A més, és la comunitat que destina menys inversió per habitant en polítiques socials a tota Espanya, 2.199 € per habitant, mentre que a altres comunitats amb un deute públic més alt que el català, la inversió és molt més elevada.

Més de deu anys després de l'esclat de la crisi, Catalunya encara no ha recuperat els nivells de despesa en serveis socials de 2009. La despesa de la Generalitat en Salut ha baixat un 27 % i hem perdut més de 900 facultatius en l'atenció primària; més d'un 12 % en educació i en un context d'elevada segregació escolar, essent la comunitat on el nivell de renda familiar més condiciona el rendiment acadèmic de l'alumnat; o més d'un 30 % en cultura. Tot i l'increment de les desigualtats, som la Comunitat Autònoma que més està trigant a recuperar-se i, tanmateix, els

pressupostos aprovats pel Govern català per a 2020 són del tot insuficients per atendre les necessitats actuals i futures de Catalunya.

Estem davant d'una situació excepcional que exigeix als poder públics una forta inversió pública i una estreta col·laboració institucional; una millora del funcionament de les administracions alhora que es desenvolupa la millor col·laboració publicoprivada per abordar objectius públics d'interès general. En molts casos serà necessari concretar les accions i les polítiques conjuntament amb altres administracions més enllà de propostes sectorials i uniformes, i avançar cap a la transversalitat i la integració en profit del benestar social. Ja comptem amb experiències en aquest sentit, com ara la Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència de 2010, que esdevenen marcs legals centrats en enfocaments generacionals i visions integrals d'actuació.

En definitiva, la crisi de la covid-19 ha posat de manifest el paper crucial que juguen i han de jugar el sector públic i els serveis públics per prevenir i mitigar riscos, afrontar els problemes - especialment els sobrevinguts com la pandèmia o altres riscos-, alleujar els drames socials i impulsar una reactivació econòmica justa i sostenible, també com a sector econòmic generador de riquesa i creació d'ocupació.

Necessitem actuacions decidides davant de la crisi i el seu impacte, però també una mirada cap al futur. Volem avançar en la recuperació dels drets i donar un nou impuls a l'Estat del benestar amb més inversió social, acompanyada del creixement econòmic, el treball digne i la reforma fiscal, i amb un nou impuls a la innovació, la recerca i el desenvolupament per fer front i adaptar-nos als nous desafiaments ambientals i digitals als quals cal donar resposta. És hora de reconstruir i blindar els nostres serveis públics, enfortir-los i dotar-los dels recursos econòmics suficients, per garantir la seva qualitat i capacitat d'adaptació als reptes del futur, el benestar de la ciutadania i el nostre progrés social i econòmic.

2.1 SALUT, LA NOSTRA PRIORITAT

La crisi de la covid-19 ha posat en evidència la fragilitat del nostre sistema de Salut, que arrossega un important dèficit estructural i està lluny de revertir les retallades en recursos, professionals i equipaments de la darrera dècada en mans dels successius governs nacionalistes i independentistes. No podem obviar que Catalunya és una de les Comunitats Autònomes que més ha retallat en inversió social i serveis públics.

El nostre sistema de salut ha estat considerat sempre un model d'excel·lència, especialment en l'atenció, les prestacions i els resultats. Ens proposem recuperar aquest prestigi, també a escala internacional, i dur a terme reformes en profunditat per disposar d'uns serveis públics de salut, forts, universals, equitatius, de qualitat i finançats amb impostos. Uns serveis que hauran de ser proactius davant dels reptes de futur, des dels canvis socials, demogràfics i econòmics, fins a reptes d'entorn de salut pública cada cop més complexos i incerts, també efecte del canvi climàtic i de l'increment de les desigualtats en salut.

La salut d'una persona té molt a veure amb el seu entorn laboral, l'habitatge, l'alimentació. Per això és vital preservar la salut i no només lluitar contra la malaltia. Posarem la persona al centre de l'atenció i sumarem els diferents serveis públics per respondre a les seves necessitats,

acompanyant-la al llarg de la vida i incorporant de manera essencial el tractament de la malaltia mental. I ho volem fer en coordinació amb el sistema de serveis socials, per respondre a les necessitats de les persones quan la malaltia afecti les seves vides i les de les seves famílies.

El nostre compromís és amb les persones, els i les professionals de la salut i tot el sistema sanitari públic, per garantir les mateixes oportunitats amb independència del lloc de residència i situar les persones en el centre de les polítiques de salut, per recuperar i assegurar les condicions laborals i salarials del personal sanitari, per fomentar l'R+D en el camp de la salut com a motor de progrés social i econòmic. Volem recuperar el temps perdut en inversions, equitat territorial i accessibilitat per a tothom, i encarrilar el futur del nostre sistema sanitari i social.

O1. La salut en temps de covid

La pandèmia sanitària de la covid-19 ha canviat les nostres vides des de 2020. Els poders públics han mobilitzat recursos per salvaguardar, en primer terme, els drets humans, el dret a la vida i el dret de vida en salut. Hem donat suport a les mesures preses pel Govern català, en l'àmbit del Procicat, i també el Govern de l'Estat per aturar el creixement de contagis, demanant responsabilitat i confiança a tota la ciutadania. Unes mesures que comptem amb l'acord de les Comunitats Autònomes i conformen una Estratègia Nacional de lluita contra la covid-19. Reivindiquem el model de Governança Federal, present en el Consell Interterritorial de Salut, Cooperació, col·laboració i responsabilitat, i vindiquem que hi ha altres formes de gestionar i governar, de protegir la salut des de la lluita compartida.

P1. Garantir la transparència en la presa de decisions, informant amb claredat la ciutadania i fent seguiment de la gestió de la pandèmia des del Parlament de Catalunya.

P2. Treballar amb lleialtat, cooperació i col·laboració amb les diferents administracions -Govern de l'Estat, Ajuntaments, Diputacions i Consells Comarcals-, participant activament en els mecanismes de coordinació territorial per una governança Federal.

P3. Respectar i fomentar la participació dels i les ciutadanes, les comunitats científiques, associacions de professionals i agents socials **en la presa de decisions**.

P4. Reconèixer la tasca de l'Atenció Primària, amb més recursos diagnòstics i més professionals de tots els nivells, fomentant la visió comunitària i incorporant mecanismes de telemedicina i digitalització, sense que aquests en cap cas substituïxin l'atenció presencial i facin perdre qualitat assistencial. Alhora, incorporar l'atenció en salut mental, per atendre les afectacions i agreujament causades per la covid-19.

P5. Assegurar la capacitat assistencial davant de possibles rebrots o noves onades, amb els circuits separats en els centres assistencials per contenir els possibles contagis i no aturar la capacitat assistencial.

P6. Reforçar i intensificar la supervisió mèdica de les residències de gent gran i altres dependents, potenciant l'atenció domiciliària des de l'Atenció Primària.

P7. Planificar les **desescalades amb criteris epidemiològics clars i sense precipitacions**, havent-hi previst els recursos humans i tecnològics necessaris per poder detectar, testar ràpidament, fer el rastreig i posar en quarantena els possibles contagis i els seus contactes.

P8. **Preveure i programar el retorn a l'activitat assistencial hospitalària i de primària**, a mesura que es vagin alliberant recursos destinats prioritàriament a la covid-19.

P9. Revisar, prioritzar i atendre amb immediatesa els **malalts amb patologies greus en llistes d'espera precovid que no han estat atesos durant la crisi**.

P10. Tenir **cura dels i les professionals del sistema sanitari**, retornant els drets i les retribucions retallades, fent noves contractacions i establint un programa de consolidació de places, que permeti recuperar les pèrdues de personal amb una previsió de convocatòries de places àmplies i ràpides per acabar amb l'eventualitat i la precarietat. Facilitar **mecanismes de suport emocional i psicològic** als i les professionals que estan i han estat sota gran pressió.

O2. La Salut, dret fonamental al llarg de la vida

Des del moment de néixer fins a l'envelliment, la salut és un dret inalienable de vital importància per poder desenvolupar els nostres projectes de vida. Sense salut minven les oportunitats d'educar-se, treballar i gaudir d'una vida plena, i quan ens apropem al final de la vida, les polítiques de salut esdevenen un element indispensable per garantir una mort digna.

Defensem un sistema integral de salut, no només centrat en la malaltia, sinó en les seves causes -i especialment en la previsió i detecció precoç-, amb un enfocament prioritari sobre els determinants socials de la salut en les diferents etapes de la vida.

P11. Avançar cap a un **sistema integral d'atenció a les persones al llarg de la seva vida** amb una autèntica **coordinació dels sistemes de protecció social, sanitari i salut pública**.

P12. Canviar l'orientació del sistema sanitari cap a la **prevenció de la malaltia, el manteniment de la salut i la detecció precoç**.

P13. Implementar de manera efectiva un **model de salut comunitari on la prevenció, el manteniment de la salut i l'atenció a la persona** no recaiguin només en l'àmbit individual, sinó també comunitari.

P14. Desenvolupar polítiques, processos i estructures integrals per **assegurar la continuïtat de l'atenció entre els diferents dispositius assistencials** i incorporar la perspectiva del o de la pacient en les decisions que li puguin afectar.

P15. Introduir la **perspectiva de gènere a la sanitat**, tant en la formació com en la informació i atenció, perquè sovint les malalties, els símptomes i els tractaments són diferents entre dones i homes

P16. Protegir la salut de les persones i de les comunitats enfront de determinades malalties infeccioses, **revisant els calendaris de vacunació i actualitzant-los d'acord amb criteris científics i epidemiològics**.

P17. L'atenció a les persones amb trastorn mental i a les seves famílies estarà orientada per **l'actualització del Pla Integral de Salut Mental**, per garantir el contínuum assistencial, evitant la desprotecció i la insuficiència de serveis a què s'enfronta actualment el col·lectiu. Cal prestar especial atenció al suport a les famílies, a la primera infància i a la gent gran, millorant i actualitzant la cartera de serveis. Es potenciarà **l'atenció comunitària per enfortir la recuperació i la integració de les persones amb malaltia mental en el seu entorn**.

P18. Prestar especial atenció a la **prevenció del suïcidi** en persones amb trastorns mentals.

P19. Encabir les **malalties minoritàries** en el programa d'atenció a la cronicitat del Departament de Salut, aprovat el 2012, i canviar el sistema mitjançant la gestió des de l'atenció primària, integrant en un sol procediment els sistemes de valoració de dependència i incapacitat laboral, millorant la coordinació amb els serveis socials i el sistema educatiu, acabant amb la confusió entre unitats de referència de l'Estat, unitats d'expertesa clínica de Catalunya i xarxes europees de referència i donant suport i atenció també a les famílies de les persones afectades.

P20. Desenvolupar **plans d'humanització que garanteixin el respecte i la consideració a la dignitat humana i la no discriminació**, com ara el dret a la intimitat en l'atenció.

P21. Assegurar la **humanització de les cures al llarg de la vida i especialment al seu final**, treballant per garantir una mort digna i per la millor regulació de l'eutanàsia.

P22. Assegurar els **recursos socio-sanitaris suficients per atendre aquelles persones que estiguin en procés de convalsència i no puguin disposar de suport familiar o de prou recursos econòmics**. També facilitar l'atenció socio-sanitària a persones amb malalties oncològiques que hagin superat la fase aguda i obrir-ho a persones amb trastorns de l'alimentació.

P23. Adequar l'oferta d'atenció sanitària i social a les necessitats de les persones, a través de la **integració i coordinació de serveis, en especial pel que fa a l'atenció a la dependència i a la cronicitat**.

P24. Garantir la **integració dels serveis de suport necessaris per a la gent gran en l'atenció primària, l'hospitalització domiciliària i els serveis pal·liatius i de geriatria**.

03. Un sistema de salut que cuidi els seus i les seves professionals

Prioritzarem el reconeixement i suport als i les professionals de la salut i el personal sanitari, durament perjudicats per les retallades dels darrers anys en les condicions laborals i retributives, així com en els mitjans de treball, i físicament i mentalment afectats per una excessiva càrrega de treball, agreujada ara per la crisi de la covid-19. És necessari revisar les polítiques de recursos humans i les retribucions, garantir la formació continuada i el creixement professional en tots els estaments i respondre a les necessitats de noves i nous professionals per adaptar el sistema als canvis socials i demogràfics.

P25. Elaborar un estudi de necessitats de totes les professions sanitàries, per **avançar cap a la cobertura real de les necessitats derivades dels canvis socials i demogràfics** i de l'efecte de les retallades. Treballar en la incorporació de noves professions en el marc del sistema de salut per acabar amb les càrregues de treball excessives i fomentant l'exclusivitat.

P26. Participar de manera activa en la planificació del programa MIR, conjuntament amb l'Estat i les universitats, per determinar el nombre i tipologia de professionals especialistes segons les necessitats a curt, mitjà i llarg termini.

P27. Impulsar una **nova planificació en els centres** per eliminar les condicions laborals abusives i les jornades de 24 h, sobretot pel que fa als MIR i EIR, prioritzant la seva condició de personal en formació.

P28. Eliminar els excessos de temporalitat, l'enllaç de contractes precaris i la impossibilitat de conciliació, amb un **pla de lluita contra la precarietat i la millora i equiparació de les condicions laborals i salarials** en tot el sistema sanitari finançat amb fons públics.

P29. Fer plans per **abordar el desgast físic i mental dels i les professionals en situacions extremes, com la recent epidèmia de la covid-19.**

P30. Fomentar la **participació dels i les professionals en les decisions de gestió**, més enllà de les decisions clíniques, que podran planificar les càrregues de treball, dotant-los d'una autonomia més gran de gestió.

P31. Replantejar les tasques burocràtiques perquè no robin temps a l'assistència, amb un **impuls a les noves tecnologies i amb l'establiment de noves professions de suport.**

P32. Assegurar la **formació continuada a tots els i les professionals**, finançant-la de manera diferenciada per no dependre de col·laboracions d'empreses externes.

P33. Potenciar el rol de les infermeres dins del sistema de salut, impulsant l'atenció al domicili de persones grans i fràgils i complementant l'atenció mèdica de determinats problemes de salut o impulsant la seva presència en les escoles per atendre la infància amb problemes crònics de salut.

P34. Fomentar que els centres **incentivin l'exercici de la docència, la recerca i la innovació dels diferents col·lectius professionals.**

P35. Facilitar i homogeneïtzar l'accés a la carrera professional dels diferents col·lectius de professionals sanitaris, contemplant les seves especificitats i adequant-la a les seves competències i a les característiques de les seves tasques, equiparant tot el sistema finançat amb fons públics i facilitant la mobilitat.

P36. Crear un **sistema de gestió del coneixement entre professionals** que permeti compartir experiències, donar-se suport i fer emergir bones pràctiques professionals en la xarxa pública de salut pública i d'atenció sanitària.

O4. La Salut, en el centre de l'acció de govern

En la darrera dècada, la salut no ha estat una prioritat per al Govern de la Generalitat. Més enllà de les retallades, ha mancat una veritable política sanitària que abordi la governança de la salut en totes les polítiques públiques, promogui la cultura de la salut, reorienti el sistema per adequar-lo a les noves realitats i s'acompanyi dels recursos necessaris. La sanitat pública ha de

ser capaç de donar resposta a les demandes de la ciutadania en cada moment i, sobretot, garantir la seva sostenibilitat en el futur.

P37. Implicar tot el Govern en un **abordatge integral dels determinants socials, que marquen el 80 % del nostre estat de salut** per lluitar decididament contra les desigualtats en salut i per l'accés universal i en igualtat de condicions als serveis sanitaris.

P38. Reforçar els Serveis de Salut Pública i de Vigilància Epidemiològica, **l'Agència de Salut Pública de Catalunya serà l'eina de direcció i gestió de la Salut Pública i l'ens de coordinació amb la resta d'administracions.**

P39. Elaborar un **Programa Integral d'Educació en Salut de la Infància i la Joventut**, prestant especial atenció a la salut alimentària i la prevenció del sedentarisme per fer front al sobrepès i l'obesitat, així com a la prevenció de les addiccions i la promoció de la salut mental que tinguin en compte les desigualtats socials i de gènere.

P40. Elaborar **plans d'informació, prevenció, detecció i tractament de les noves addiccions** com les apostes per Internet, que tenen com a col·lectius de risc molt especialment les persones joves i adolescents.

P41. Fomentar la **implantació de les Xarxes Locals de Salut** com a eina de col·laboració entre els serveis d'Atenció Primària, salut pública, ajuntaments, serveis socials i sectors i associacions locals.

P42. Reforçar **l'educació en salut en totes les etapes de la vida**, donant eines, recursos i coneixements perquè tothom pugui millorar la seva salut, i afavorint el treball en xarxa entre diferents administracions i entitats promotores de la salut.

P43. Potenciar el valor de la gestió de les dades per tal de realitzar **estratègies d'avaluació de resultats en salut, millora en els procediments i protocols d'actuació** i major adequació dels recursos del sistema a les necessitats canviants de la població al territori.

O5. Atenció primària, una atenció de qualitat, ràpida i segura

L'atenció primària és un servei de proximitat, la porta ordinària d'entrada al sistema sanitari i el puntal d'atenció i prevenció de la malaltia. I, en episodis de pandèmia com els que hem vist en la crisi de la covid-19, és també un mur de contenció que evita el col·lapse hospitalari i d'urgències i descarrega l'atenció comunitària. Cal reforçar els valors de l'atenció primària i marcar línies estratègiques amb recursos humans, tecnològics i econòmics suficients.

P44. Promoure una **atenció propera i ràpida, adaptada a la persona i al seu estat de salut**, coordinant l'atenció primària, especialitzada, hospitalària i els serveis socials per facilitar la continuïtat de l'atenció i l'atenció integral, tot impulsant una història clínica única sanitària i social, fomentant l'atenció domiciliària.

P45. **Enfortir l'Atenció Primària, que ha de rebre com a mínim el 25 % del pressupost de Salut**, ha de ser l'eix vertebrador del sistema, ha de tenir capacitat, autonomia de gestió i recursos per incrementar la capacitat de resolució. Reforçarem els programes de prevenció, detecció i salut

comunitària, sense comprometre l'atenció a la malaltia. La ciutadania ha de poder ser atesa en el seu CAP en 48 hores com a màxim.

P46. Potenciar i dotar amb els recursos humans i materials necessaris l'Atenció Primària, per poder fer la **prevenció, la continuïtat assistencial i el seguiment de la població amb la màxima equitat territorial.**

P47. Fer complir la resolució del Parlament que obliga l'atenció primària a **donar visita al metge o metgessa de família en un màxim de 48 h**, amb la dotació dels recursos necessaris per a fer-ho possible.

P48. Millorar el sistema de l'E-interconsulta entre Atenció Primària i hospitalària i promoure la compatibilitat dels sistemes informàtics entre els diferents proveïdors del CatSalut, que també serà compatible amb els sistemes de serveis socials.

O6. Un sistema sanitari públic, fort i universal

Hem de revertir les retallades i construir un sistema sòlid i d'excel·lència i recuperar aquella que també hem perdut. La salut de totes i tots s'ho val i la vulnerabilitat ens afecta a tots. Les nostres propostes s'adrecen a fer un sistema de salut eminentment públic, fort, universal, equitatiu i de qualitat; un sistema amb visió social i sanitària que situï les persones i la seva salut en el centre de les seves polítiques.

P49. Garantir l'**equitat en l'accés del sistema de salut independentment del lloc on es visqui.** Els consultoris locals com a servei bàsic per evitar el despoblament.

P50. Preparar el sistema per **fer front a les emergències sanitàries, minimitzant l'impacte en l'activitat ordinària**, disposant d'estocs de material de protecció i reforçant els serveis de vigilància epidemiològica.

P51. Proposar, en el Consejo Interterritorial de Salud, un estudi seriós i rigorós del model de Mutuïtat General de Funcionaris Civils de l'Estat (MUFACE), dels seus avantatges i els seus inconvenients, així de la seva projecció en el futur.

P52. Coordinar i fer compatibles les xarxes territorials socials i sanitàries pel que fa a la gestió i els sistemes d'informació.

P53. Facilitar l'**accés a les teràpies complementàries** com la fisioteràpia o la podologia, pel seu paper en el maneig de les patologies cròniques.

P54. Potenciar les **visites virtuals a l'àmbit domiciliari i a les residències** de gent gran per tal d'evitar desplaçaments innecessaris dels pacients, sense disminuir la qualitat de l'atenció i sempre que es pugui assegurar la inexistència de l'anomenada bretxa digital.

P55. Aprovar un **Pla de Xoc de temps màxims d'espera garantits** per les visites de l'especialista, les proves diagnòstiques i les intervencions quirúrgiques, assegurant que els temps d'espera seran iguals per a tota la població, per reduir l'increment generat durant la covid-19 sobre unes llistes d'espera ja molt elevades.

P56. Disminuir la demora i les llistes d'espera, garantint els temps d'espera en tots els procediments -com a mínim els anteriors a l'esclat de la pandèmia de la covid-19, augmentant la capacitat de resolució de l'Atenció Primària, evitant la repetició de proves diagnòstiques, fomentant l'E-interconsulta per evitar desplaçaments innecessaris, així com un programa especial que mobilitzi els recursos disponibles per pal·liar els efectes de la pandèmia en les patologies més greus.

P57. Reforçar el paper de les oficines de farmàcia en l'àmbit comunitari. Desenvolupar la concertació de la seva cartera de serveis i facilitar el treball en xarxa amb la interconnexió telemàtica i la integració en programes de dispensació i seguiment de medicaments.

P58. Fer plans d'acció perquè els centres sanitaris s'impliquin en les actuacions sobre els determinats externs de salut del seu entorn.

P59. Donar oportunitats a aquelles persones que vulguin participar i col·laborar en millorar la qualitat del sistema sanitari. Establir **canals de participació transparents, àgils i efectius** com a una nova forma d'entendre les relacions entre el sistema sanitari, la ciutadania i els i les professionals.

- Com a ciutadà/ciudadana: crear el Consell General de Participació, per donar veu als agents socials i cívics en l'elaboració de decisions estratègiques.
- Com a pacient: potenciar la figura de pacient expert en tots els àmbits possibles, sobretot en l'abordatge de les malalties cròniques, per garantir la participació en decisions operatives.
- Com a col·lectiu de persones afectades: establir convenis plurianuals de col·laboració entre les associacions i el departament, com a eina per millorar la qualitat i l'equitat del sistema.

P60. Canviar el sistema de subvencions a les entitats de pacients per convenis amb els departaments competents en els àmbits social i de salut.

P61. Enfortir el **caràcter públic del Sistema d'Emergències Mèdiques** avançant cap a la internalització al SEM de tots i totes les professionals del Transport Sanitari i declarar el Sistema d'Emergències Mèdiques servei essencial mitjançant un acord de Govern.

O7. Investigació, innovació biomèdica i farmacèutica, motor de desenvolupament econòmic

Avui, més que mai, la importància de la investigació científica en l'àmbit de la salut és un fet que evidencia la necessitat d'una forta inversió econòmica i l'exigència de polítiques per a la seva promoció. L'R+D és un instrument per al perfeccionament constant del nostre sistema sanitari, que permet resoldre problemes de salut de les persones i de la societat en general, millorant així el benestar de la comunitat; genera noves tecnologies i progrés econòmic; i és essencial per al disseny i la implementació de polítiques i serveis.

P62. Apostar per la recerca i la innovació en salut pel seu impacte en la qualitat i com a motor econòmic, amb una perspectiva integral més enllà de l'àmbit biomèdic, potenciant-la en infermeria, fisioteràpia, psicologia, etc.

P63. Establir un **sistema de finançament específic de la recerca** dintre dels centres sanitaris, per reduir la necessitat d'aportacions d'empreses externes.

P64. Promoure la **innovació en el camp dels nous medicaments**, conjuntament amb un acord per al seu finançament, que n'asseguri l'accés als i les pacients dins el sistema sanitari públic amb especial atenció als medicaments orfes, que passaran a formar part de la prescripció general

P65. Apostar per aconseguir la màxima contribució dels medicaments a la millora de la salut, garantint el finançament dels medicaments innovadors. Per això caldrà desenvolupar **polítiques de seguiment i avaluació dels medicaments** per garantir els millors tractaments i el seu accés equitatiu amb criteris d'eficiència. I això s'haurà de traduir en l'adquisició de medicaments cost efectius, incorporant aquells que assegurin l'impacte positiu en la salut de les persones i eliminant aquells sense benefici contrastat.

P66. Fomentar la **participació activa de Catalunya en les polítiques de registre i de finançament dels medicaments** i d'altres propostes terapèutiques.

P67. Donar **suport a l'emprenedoria i les startups en el sector de la salut**, ja sigui en l'àmbit dels serveis online, aplicacions de seguiment, dispositius portàtils o altres adreçats a millorar el nostre model sanitari, l'atenció i el benestar físic i emocional de les persones.

O8. Compromís per garantir el futur

El sistema sanitari públic del nostre país ha estat tradicionalment un dels eixos sobre els quals s'ha sostingut la idea d'igualtat d'oportunitats i un dels factors més importants de manteniment de l'equitat social i la reducció de les desigualtats. Un model solidari en què tothom ha de tenir els mateixos drets i les mateixes oportunitats i que es correspon amb el model de societat cap al qual volem anar. El nostre compromís és que el sistema sigui perdurable i sostenible socialment i econòmicament.

P68. Promoure un **Pacte per la Salut** que incorpori les forces polítiques i els agents econòmics i socials, les organitzacions professionals i les entitats socials i veïnals, i inclogui com a acords fonamentals:

68.1 Els **valors i principis d'un sistema públic i universal de caràcter federal** que incorpori la bona governança, la participació de la ciutadania, el retiment de comptes, la transparència i la professionalització directiva en tots els nivells basada en els mèrits i les capacitats.

68.2 **L'arquitectura del sistema públic de salut de Catalunya**, clarificant els mecanismes de presa de decisions i les responsabilitats.

68.3 El finançament necessari per respondre a les necessitats, establint una **despesa en Salut del 7 % del PIB**.

68.4 El **reforç de la prevenció, la promoció, la protecció i la vigilància de la salut** amb polítiques de salut pública que comptin amb la participació de tots els nivells de l'administració.

- 68.5** La centralitat de **l'atenció primària i comunitària com a eix assistencial bàsic i vertebrador del sistema.**
- 68.6** La millora de tots els **mecanismes de coordinació entre els àmbits assistencials** amb sistemes de gestió àgils i centrats en el i la pacient.
- 68.7** L'establiment de **millors condicions i recursos per als professionals de la salut**, dignificant les condicions contractuals, posant fi a la precarietat i els baixos nivells retributius, facilitant la seva actualització formativa i la participació en recerca.
- 68.8** Un **programa de renovació d'equipaments i infraestructures**, establint uns marcs pressupostaris que permetin el disseny i la inversió estratègica per afrontar els canvis tecnològics i terapèutics complexos i ràpids que s'estan produint.
- 68.9** La promoció d'una **xarxa sanitària i social integrada**, amb la participació dels ajuntaments com a administració més propera i establint mecanismes àgils de participació ciutadana i col·laboració institucional, que planifiqui de manera integral els serveis d'atenció a les persones, millori la prevenció i l'abordatge de la cronicitat, promogui els estils de vida saludables i els entorns afavoridors de la salut. Alhora, promoure i establir mecanismes àgils de participació ciutadana i col·laboració institucional.
- 68.10** Un **compromís per la recerca, la innovació i l'ús sostenible de noves teràpies**, tot impulsant l'R+D+i en Salut, incrementant els recursos que s'hi destinen en els pròxims 5 anys, fomentant la indústria biosanitària i generant una reserva estratègica.
- 68.11** La **transformació digital del sistema sanitari**, estendre l'ús de tecnologies que permetin el monitoratge a distància, el suport a l'atenció domiciliària i l'autocura, sense perdre en cap moment la qualitat assistencial ni caure en bretxa digital.
- 68.12** La millora de l'atenció sanitària amb **polítiques d'avaluació públiques** on es prenguin decisions a partir de l'evidència científica i amb els i les professionals.

P69. Realitzar **campanyes pedagògiques per avançar en un compromís social de la població** en l'ús adequat dels serveis sanitaris per la via del coneixement, la corresponsabilitat i la necessitat de preservar el sistema sanitari públic a curt i llarg termini.

P70. Fomentar una visió federal i lleial de la sanitat participant activament en la definició i la formulació de les polítiques sanitàries a tot l'Estat -especialment en la planificació, avaluació de serveis i tecnologies, recursos humans i salut pública-, a través del Consell Interterritorial. El Consell esdevindrà així un dels mecanismes de coordinació i cogovernança en el marc de la transformació federal de l'Estat que els i les socialistes proposem.

P71. Coordinar amb la resta de les comunitats autònomes i l'Estat la interoperabilitat de la **targeta sanitària i l'accés a les dades de la història clínica compartida.**

2.2. FEM UN SALT COL·LECTIU EN L'EDUCACIÓ

Educació és sinònim de progrés individual i col·lectiu com a societat, d'igualtat d'oportunitats i de cohesió social. La societat catalana mereix un sistema educatiu de qualitat i inclusiu, des del primer cicle d'educació infantil (0-3 anys) fins a l'etapa d'educació secundària i postobligatòria, que promogui oportunitats de futur al conjunt d'infants i joves, garanteixi l'equitat i treballi per

maximitzar l'èxit educatiu de l'alumnat, palanca de promoció social. Tanmateix, la necessitat de confinament derivada de la pandèmia de la covid-19 va posar de manifest les limitacions i els dèficits estructurals del sistema, fent emergir la necessitat de garantir el dret a l'educació en igualtat d'oportunitats així com la importància de la funció social que també realitza el sistema educatiu.

Catalunya pateix, però, un infrafinançament de l'educació. Vivim una dècada d'involució en el nostre sistema educatiu. La inversió pública que el Govern de la Generalitat destina a educació és de les més baixes d'Europa i estem lluny del 6 % del PIB que marca la Llei d'Educació de Catalunya (LEC). A més, som de les Comunitats Autònomes on més s'ha retallat en educació, fins al punt que, en els darrers 10 anys, la inversió educativa s'ha reduït en 780 milions d'euros, un 12 % de menys, i on el nivell de renda familiar més condiona el rendiment acadèmic de l'alumnat, un indicador clau que posa de manifest la manca d'equitat del nostre sistema educatiu.

Volem fer de l'educació un veritable ascensor social, volem fer un salt col·lectiu en educació i defensem la igualtat d'oportunitats per a tothom amb escoles excel·lents. La comunitat educativa no mereix l'abandonament que ha patit del Govern de la Generalitat en la darrera dècada, la insuficiència de recursos i d'inversions, no mereix el desprestigi que en els darrers temps ha suportat fruit de la irresponsabilitat, ineficàcia i manca de lideratge de l'autoritat educativa ni tampoc caure en el desànim o en la resignació. Catalunya mereix un govern que converteixi l'educació en una veritable prioritat de país, que superi l'infrafinançament i faci una aposta clara per la millora i modernització del sistema educatiu, que desperti l'orgull i la confiança en l'escola, i que consideri l'educació com una veritable palanca de transformació social en clau de progrés.

Catalunya es troba en una situació d'emergència educativa que el pròxim govern ha d'atendre amb la màxima prioritat, la qual cosa implica impulsar un seguit de mesures excepcionals com les que proposem a continuació.

O1. Governança educativa, avancem cap a una societat educadora

Els grans reptes als quals ens enfrontem com a societat demanen un sistema educatiu potent que prepari la ciutadania per afrontar-los amb garanties. Tanmateix, en els darrers anys, ha mancat voluntat política per enfortir el nostre sistema educatiu i destinar-hi els recursos necessaris per garantir el dret a l'educació de qualitat en condicions d'equitat. Volem avançar amb corresponsabilitat cap a una societat educadora que volem construir entre tots i totes; volem un país modern, ambiciós i capdavanter, i per això l'educació és el pilar fonamental per preparar les persones i fer-les més competents en un món cada cop més globalitzat.

P1. Un lideratge educatiu que situï el dret a l'educació en igualtat d'oportunitats al centre de qualsevol pla de recuperació i de progrés de Catalunya, i un model de governança educativa corresponsable amb els ens locals, que es basi en la lleialtat institucional i la transparència, d'acord amb les competències i els recursos disponibles, per fer possible una societat educadora.

P2. Un pacte social per l'Educació: consensuar amb el conjunt de la comunitat educativa, i en el marc del pacte contra la segregació, la planificació i les mesures per afrontar el pròxim curs escolar i la situació d'emergència educativa en un context de creixents desigualtats, i no traslladar la responsabilitat als centres educatius o ajuntaments sense acord previ.

P3. Avançar cap al 6 % d'inversió en educació que marca la LEC (Llei d'Educació de Catalunya): superar l'infrafinançament del sistema educatiu i reforçar la inversió educativa, revertir les retallades i plantejar l'educació com una veritable palanca de transformació social en clau de progrés, abordant els reptes pendents i assegurant els mínims d'inversió educativa que recomana la UE i l'OCDE.

P4. Recuperar les Zones Educatives com a sistema organitzatiu eficaç per garantir una millora dels recursos i dels resultats educatius: reforçar la corresponsabilitat dels ajuntaments en matèria educativa i el seu paper en la planificació de les polítiques educatives, ser més eficient en la distribució de recursos i crear la figura de la direcció de les zones educatives per fomentar i promoure una millora dels resultats educatius.

P5. Desenvoluparem la nova llei educativa en l'àmbit estatal, que representa una aposta clara per l'equitat i la inclusió educativa, per a l'etapa educativa 0-3 anys, flexibilitza l'FP, fomenta la participació de la comunitat educativa i actualitza els currículums educatius, entre d'altres.

P6. Més suport pels docents i més professionals al sistema educatiu, abaixem les ràtios: actualitzar i millorar l'oferta pública de formació tant inicial com permanent del professorat, abaixar les ràtios per millorar la qualitat de l'atenció educativa i incorporar al sistema educatiu nous perfils professionals qualificats, de manera que els i les docents puguin abordar conjuntament pels i les docents l'atenció a l'alumnat amb situacions més complexes.

P7. Màxim compromís amb l'equitat i la lluita contra la segregació: recuperar els contractes programa per aprofundir en la corresponsabilitat dels centres educatius, independentment de la seva titularitat; treballar per la no renovació dels concerts als centres educatius que segreguen per sexe; recuperar la 6a hora als centres públics per compensar les desigualtats educatives i fomentar reforços o activitats educatives complementàries als centres educatius; reforçar el Servei Públic d'Educació tal com marca la LEC i avançar en la gratuïtat real de l'educació.

P8. Dissenyar un Pla de xoc del parc d'escoles i instituts de Catalunya per condicionar els centres educatius als requisits sanitaris i de confort, aconseguir espais més funcionals i accessibles, i dotar-los d'infraestructures tecnològiques, així com d'instal·lacions més sostenibles introduint energies renovables per l'autosuficiència energètica dels centres públics.

P9. Apostar per la coeducació: prioritzar la implantació als centres educatius del principi de la coeducació en totes les etapes educatives, incorporant l'educació sexual i afectiva entre els continguts educatius, i no renovant els concerts als centres que segreguen per sexe.

P10. Abordar la reforma horària en el marc d'una societat educadora, prioritzant la millora de la salut dels infants i joves, el seu benestar i l'eficàcia educativa, la contribució a l'equitat, reforçant els ajuts i programes per afavorir l'accés a les activitats educatives no lectives; i incrementar així les hores de convivència familiar i el descans necessari d'infants i joves.

O2. Un sistema equitatiu i inclusiu que garanteix l'educació en totes les etapes de la vida

Volem recuperar i enfortir el sistema educatiu en totes les seves dimensions al llarg de la vida, des de la infància a l'edat adulta. Defensem una visió de l'educació a Catalunya on cadascuna de les seves etapes conformen el sistema i el model educatiu i de formació, clau en la nostra societat actual i futura. L'educació així contemplada, en la seva globalitat, es transforma en un dels principis fonamentals en el qual se sustenta la societat democràtica i l'emancipació i l'empoderament dels individus que la componen. Alhora, l'impacte de la crisi derivada de la covid-19 ha agreujat les desigualtats socials i educatives. No tothom parteix de la mateixa situació ni la manté sempre al llarg d'un mateix curs escolar. Tant les característiques endògenes i exògenes de cada persona, com les seves característiques socials, plantegen necessitats educatives diferents. Ens comprometem amb els i les alumnes, però també amb les seves famílies. Cal disposar dels instruments i les eines necessàries per garantir una veritable equitat educativa i la igualtat d'oportunitats no només en l'accés al sistema educatiu. Volem educació per créixer, per viure, per treballar, per ser millors.

P11. Fer de l'etapa educativa 0-3 anys un servei públic prioritari i universal, clau per al desenvolupament dels infants, en la lluita per l'equitat i també per afavorir la conciliació: recuperar la corresponsabilitat del Govern de la Generalitat en el finançament de les escoles bressol i llars d'infants, ampliar-ne les places públiques tendint a la universalització i promoure al màxim les oportunitats educatives dels infants i les possibilitats de treball o formació de les seves famílies.

P12. Una escola veritablement inclusiva i reforçar l'atenció a l'alumnat amb NEE: reforçar la dotació de personal docent i no docent per reforçar l'atenció educativa de l'alumnat amb NEE a les escoles i els instituts, tant en horari lectiu com no lectiu (sortides i colònies, espai de menjador, extraescolars, etc.) i ampliar la formació permanent dels i les docents per afrontar les noves necessitats presents de manera creixent a les aules.

P13. Modernitzar i donar un nou impuls a l'FP, amb la creació de 38.000 noves places públiques de cicles de grau mitjà i superior: renovar l'oferta i el model d'FP en consens amb els agents econòmics i socials, i el món municipal, per reforçar les oportunitats dels i les joves i les qualificacions digitals emergents per fer un sistema potent i flexible de formació especialitzada, promoció social i d'inserció i reinserció laboral, així com de certificació de competències, d'acord també amb les orientacions la UE i de l'Agenda 2030.

P14. Incrementar les oportunitats formatives de la ciutadania, donant un **nou impuls i ampliant l'oferta dels centres de formació d'adults**, dotant-los de major estabilitat i posant fi a la seva precarietat.

P15. Elaborar un Pla contra l'abandonament escolar prematur: reduir de manera prioritària les taxes d'abandonament escolar prematur i de fracàs escolar, impulsant un pla i mesures innovadores de suport a la continuïtat educativa dels col·lectius en risc. Millorar la flexibilitat en l'etapa d'educació secundària, habilitant itineraris i trajectòries que es converteixin en segones o noves oportunitats per a l'alumnat.

P16. Impulsar un model propi de beques i ajudes a l'estudi en el marc d'un pla ambició d'equitat educativa, aprofitant el proper traspàs de les beques del Ministeri d'Educació i complementant-les amb modalitats i recursos propis. Creació de l'Observatori de l'Equitat Educativa per dotar-nos d'indicadors sistemàtics de seguiment, suport i disseny d'actuacions de millora de l'equitat.

P17. Recuperar el programa 1x1, i els ajuts destinats a l'adquisició de llibres de text, material didàctic i equipaments informàtics: cap infant tornarà a quedar "despenjat" del seu procés educatiu per manca de recursos o dels equipaments informàtics necessaris. Recuperar el programa 1x1: un alumne, un ordinador amb connectivitat per a ús educatiu. Igualment, dotar de l'equipament informàtic necessari i de connectivitat als docents, de la formació digital necessària a alumnat i professorat, i de les infraestructures de connectivitat necessàries a tots els centres educatius públics del territori.

P18. Garantir la suficiència alimentària de l'alumnat vulnerable a les escoles i als instituts, tant amb una revisió dels ajuts de menjador durant el període lectiu com amb altres fórmules durant els períodes no lectius com l'estiu, per assegurar que tota la infància en risc d'exclusió tingui almenys un àpat garantit durant els períodes de vacances escolars. Recuperar el servei de menjador als instituts i els ajuts vinculats adreçats als joves escolaritzats a l'etapa d'educació secundària.

O3. Més oportunitats per al progrés individual i col·lectiu

La nostra prioritat és construir una societat educadora que es regeixi pels principis d'equitat, igualtat d'oportunitats i qualitat; que garanteixi l'exercici efectiu del dret a l'aprenentatge i l'educació i capaci les persones per afrontar els vells i nous reptes com a ciutadans actius i crítics. L'educació és una palanca d'oportunitats personals i professionals i també de progrés econòmic i desenvolupament social per a Catalunya.

P19. Garantir el domini de l'anglès en acabar l'ESO: millorar les competències lingüístiques en anglès (o en una tercera llengua) de la ciutadania de Catalunya, incrementant el nombre de professors especialistes en el sistema educatiu per permetre desdoblaments, reforçant la formació inicial i permanent del professorat per tal de poder realitzar classes d'altres matèries en aquesta llengua, i augmentant l'oferta de places de les Escoles Oficials d'Idiomes, així com els ajuts per millorar-ne l'accés.

P20. Millorar l'avaluació del sistema educatiu en matèria d'aprenentatge de llengües, i impulsar també una millora dels projectes lingüístics de centre, per adequar els seus continguts a les necessitats reals de l'alumnat, sempre de la mà i amb el lideratge dels equips docents, i comptant amb les dades sobre usos lingüístics a Catalunya, amb l'objectiu de millorar les competències lingüístiques orals i escrites en català i castellà de l'alumnat

P21. Fomentar i facilitar la transició digital i ecològica que necessitem fer com a país capdavanter, amb la dotació digital necessària a tots els centres educatius per a prevenir la bretxa digital al mateix temps que millorem la competència digital de l'alumnat i del professorat. Així mateix, tant a les etapes educatives obligatòries com no obligatòries, s'impulsaran els coneixements i valors per a la transició ecològica.

2.3 LA CULTURA AL SERVEI DE LA CIUTADANIA I COM A EINA DE COHESIÓ SOCIAL

La cultura afronta avui un profund canvi de model que afecta també la gestió de les polítiques culturals i obliga els poders públics a repensar els models tradicionals d'accessibilitat i promoció cultural. A una dècada de retallades pressupostàries, de problemes estructurals sense resoldre i de polítiques erràtiques dels successius governs nacionalistes i independentistes a Catalunya, que han emprat sovint la cultura com a objectiu polític en favor d'una ideologia, s'hi sumen les greus conseqüències de la crisi derivada de la covid-19 en els sectors culturals i el teixit associatiu i les insuficients mesures adoptades pel Govern català.

Volem tornar a situar la cultura al centre de l'agenda política i fer-ho comptant amb la complicitat dels i les representants dels sectors culturals, modulant, adaptant i adequant les diferents propostes i polítiques a les noves realitats, i fent valer el talent cultural i totes les possibilitats que dona la cultura com a eina per millorar la convivència social i la sostenibilitat econòmica de Catalunya.

La cultura és per a nosaltres un servei públic, un dret de la persona, un element fonamental de l'estat del benestar; segurament la millor eina d'integració, cohesió social i igualtat d'oportunitats. Una eina de convivència que, durant aquesta pandèmia, ha ressorgit més que mai com a necessària i clau en l'Estat del benestar. I és també un recurs econòmic d'enorme potencial; una indústria, un motor econòmic, un element generador de riquesa i de talent, de creació d'ocupació qualificada i de vertebració territorial, que representa el 3,5 % del PIB i dona feina a 70.000 persones a Catalunya, el 4 % de l'ocupació.

Ens comprometem a vetllar per garantir aquest espai de llibertat, inventiva i creativitat humana que representa la cultura, un espai de construcció de la vida en comú i dels valors que la sostenen, alhora que preservem, consolidem i impulsem el nostre sector cultural com a una oportunitat essencial de desenvolupament, recuperació, creació de valor afegit i d'ocupació, així com de modernització del teixit productiu i de l'economia.

01. De l'emergència cultural a les noves oportunitats

La pandèmia de la covid-19 ha posat de manifest la vulnerabilitat de la cultura, i de manera especial la indústria cultural a Catalunya, quan encara no s'ha recuperat de la crisi econòmica i financera de 2008. Estem davant d'una emergència cultural que exigeix més recursos públics i una estreta col·laboració entre administracions i sectors culturals, no només per resoldre els reptes del present, sinó també com una oportunitat per adaptar-se a la nova realitat postpandèmia i contribuir a desenvolupar noves dinàmiques en el sector cultural generadores de progrés i benestar.

P1. Crear una **taula mixta de coordinació**, integrada per representants dels sectors culturals, CoNCA, govern, entitats municipalistes i grups, per abordar un **pla de xoc per a la Cultura**, que compti també amb un instrument de coordinació amb el Ministeri de Cultura, i en què s'abordi una primera fase d'emergència i un canvi estructural de la política cultura a Catalunya.

P2. Promoure un **pacte entre totes les administracions per abordar les mesures necessàries per pal·liar els efectes de la crisi derivada de la covid-19 en els sectors culturals**, intentant la

menor destrucció possible del teixit cultural i aconseguint el sosteniment més gran en el temps de la demanda agregada pública i privada al sector. Caldrà continuar amb les mesures d'estímul i protecció adoptades fins a la recuperació total dels sectors culturals.

P3. Adoptar mesures **d'impuls al mecenatge i el micromecenatge en matèria cultural**, amb l'objectiu d'ampliar les eines de finançament de la cultura i aportar recursos extraordinaris per superar la crisi provocada per la covid-19.

P4. Fer un **seguiment en l'etapa postconfinament de les possibles limitacions d'aforament i les conseqüències econòmiques** que puguin afectar algunes activitats del sector.

P5. Fomentar la **creativitat al servei de la innovació cultural per explorar i generar nous formats i models de negoci cultural alternatius**, que complementin els tradicionals, per oferir noves vies de treball i respostes específiques a cada tipus de consum cultural.

P6. Promoure la **mobilització dels recursos que ens brinden els fons europeus** per donar accés immediat al finançament i el crèdit per al sector creatiu, artístic i cultural, així com impulsar nous projectes i coproduccions.

O2. Per un nou govern de la cultura

La manca d'ambició i d'interès dels successius governs independentistes a Catalunya per les polítiques culturals ha abocat la cultura a un greu estat de letargia i descapitalització que amenaça i ofega el sector. Cal atorgar a la cultura la importància que mereix en l'acció de Govern, atesa la seva transcendència social, política i econòmica en moments de profunda transformació de la nostra societat. Cal enfortir els sistemes de governança cultural, duent a terme les reformes necessàries en les organitzacions culturals, tant públiques com privades, que facin de l'eficàcia i l'eficiència els objectius prioritaris de la seva actuació.

P7. Garantir que **el pressupost de cultura arribi al 2 % del total del pressupost de la Generalitat**.

P8. Assegurar **una execució total del pressupost de cultura aprovat pel Parlament**.

P9. Treballar en una **aliança entre les polítiques culturals i les polítiques educatives** per abordar el tractament de les arts en els ensenyaments obligatoris per tal de fer realitat un pla general d'ensenyaments artístics i culturals que abasti, com a mínim, l'educació artística i cultural a l'educació obligatòria i no obligatòria, així com els centres especialitzats autoritzats pel Departament d'Educació, sigui quina sigui la seva titularitat.

P10. Treballar en una **aliança entre les polítiques culturals i les polítiques de foment i promoció turística**, remarcant la importància del paper de Barcelona com a centre neuràlgic del teixit cultural català, com una de les principals capitals culturals d'Espanya, des d'on desplega la seva influència a Europa i l'àmbit mediterrani.

P11. Garantir l'accés a la cultura, adoptant les **mesures adreçades a incentivar el consum cultural**, com l'establiment d'un bonus cultural i descomptes en les entrades per a determinats col·lectius, com els joves i la gent gran.

P12. Avançar en l'**Estatut de l'Artista** d'acord amb les competències estatutàries.

P13. Promoure els acords necessaris, amb els operadors de telecomunicacions i les grans distribuïdores de **continguts digitals**, nacionals i internacionals, per dur a terme una **regulació específica del sector que el doti d'un fons econòmic destinat als drets intel·lectuals i editorials**.

P14. Modificarem la **Llei del Consell Nacional de la Cultura i les Arts (CoNCA)** perquè esdevingui una eina essencial per garantir l'autonomia i la centralitat de la cultura en el marc de les polítiques públiques, per assegurar la interrelació entre administracions, vetllar pel prestigi de la cultura, assegurar les bones pràctiques i reconèixer i promoure el paper rellevant dels nostres creadors.

P15. Treballar perquè el **món local vegi respectats els seus serveis culturals**. Assegurar el respecte institucional de la Generalitat vers els ajuntaments, especialment pel que fa al compliment de les col·laboracions entre administracions, i activar un **municipalisme cultural proactiu i productiu**, garantint eines i recursos suficients per relançar els centres i equipaments culturals de proximitat, dotant-los dels serveis i continguts necessaris perquè la ciutadania pugui desenvolupar, crear i practicar cultura.

P16. Definir un **model de gestió dels equipaments públics** que, directament o a través de concursos oberts, assegurí el respecte absolut als objectius públics, la correcta laboralització dels treballadors i les treballadores i la disposició d'un model d'indicadors que assegurí una avaluació rigorosa i transparent del seu funcionament.

P17. Revisar i redimensionar el **Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya**, dotant-lo d'un nou projecte global d'equipaments culturals, on la proximitat, la formació i la creació esdevinguin peces inequívocament públiques. Caldrà obrir un diàleg entre els ajuntaments, les diputacions, el govern i les entitats que són propietàries d'edificis que contenen equipaments culturals, amb la finalitat que s'hi puguin fer les inversions necessàries per al seu adequat funcionament, tenint en compte que aquests centres fan, en la majoria dels casos, un veritable servei públic.

P18. Promoure una millora en la coordinació i la col·laboració entre totes les administracions per garantir que tots els ciutadans i les ciutadanes tenen al seu abast un **servei de lectura pública (biblioteques) de qualitat**. L'increment pressupostari fins al 2 % ha de permetre, entre altres millores, disposar de més recursos per a la compra de llibres amb destí a les biblioteques públiques, que hauran de vehicular-se mitjançant les llibreries de proximitat.

P19. Promoure amb el Govern de l'Estat la construcció de la biblioteca pública a la ciutat de Barcelona.

P20. Completar el Sistema d'Arxius de Catalunya i promoure amb el Govern de l'Estat la construcció de l'Arxiu Provincial de Girona.

P21. Incentivar i donar suport als **sistemes de govern cultural sostenibles** per a tot el territori, amb l'objectiu d'arribar a un flux equilibrat de serveis i béns culturals i incrementar la mobilitat dels i les artistes i dels i les professionals de la cultura.

P22. Treballar pel reconeixement de les condicions fiscals i laborals dels treballadors i les treballadores de la cultura (cens d'artistes i creadors, cotització, contingències de salut, maternitat, jubilació, desocupació, etc.). De manera coordinada amb el Govern d'Espanya i amb les entitats representatives del sector i de les societats que gestionen els drets dels creadors i les creadores, adoptar les mesures necessàries perquè la seva feina es vegi compensada de forma justa.

P23. Implementar polítiques culturals igualitàries per pal·liar i revertir els greuges que pateixen les dones, des del punt de vista laboral en l'àmbit cultural, amb menys ingressos i menys llocs de treball en el sector. Promoure mesures que fomentin la igualtat de gènere i que reconeguin el rol de les dones com a artistes, productores i gestores de béns i serveis culturals.

O3. Per una cultura del segle XXI: creació, producció i innovació

Mentre a Europa, la indústria i la creació culturals s'entenen com un sector d'oportunitats i ocupen un lloc preminent en les estratègies de país, a Catalunya passa tot el contrari. La matèria primera de la cultura és la creació artística i cultural i aquesta hauria de ser una prioritat de govern. Volem recuperar els nivells d'excel·lència assolits en anys anteriors i per fer-ho és imprescindible reconèixer i protegir el valor de la creació i fer-ho tenint en compte l'enorme tradició acumulada i generant els mecanismes necessaris per no posar en perill la seva viabilitat i consolidació en termes de producció artística, innovació, emprenedoria cultural i generació de coneixement.

P24. Impulsar la innovació digital amb un Pla de Cultura Digital per a entitats, empreses i artistes, amb especial cura per localitzar els continguts produïts per creadors i creadores locals, tant en la seva dimensió professional com vocacional.

P25. Promoure programes de suport a la producció cultural.

P26. Desenvolupar un programa de foment de les indústries culturals i creatives.

P27. Desenvolupar un pla de l'audiovisual català i de la indústria del videojoc.

P28. Garantir el compliment de la llei per part de les televisions públiques, especialment Televisió de Catalunya, de dedicació del 6 % anual dels ingressos (públics i privats) de les televisions públiques i del 5 % anual dels ingressos de les televisions privades, a la producció audiovisual europea, amb la repercussió positiva que això ha de tenir per a la producció audiovisual catalana, tal com emana de la Llei general de comunicació audiovisual.

P29. Adoptar mesures de caràcter fiscal i financer per garantir el sosteniment i el creixement de la indústria editorial espanyola -en castellà i en català- i internacional, fent valdre l'important paper de la ciutat de Barcelona en el sector editorial, no només a Catalunya, sinó també a Espanya.

O4. El nostre patrimoni cultural, història viva

El reconeixement i la projecció de Catalunya al món també passen per la protecció i difusió del nostre patrimoni cultural. Un patrimoni que, a més, contribueix al desenvolupament econòmic

dels diferents territoris del país. Cal una estratègia de dinamització i gestió, que combini la titularitat pública i la participació del sector privat i del teixit associatiu català amb l'objectiu de preservar, promoure i transmetre la nostra herència cultural.

P30. Treballar per **conservar i difondre el nostre patrimoni cultural**, tant el material com l'immaterial.

P31. Revisar la Llei 17/1990 de **museus**, la Llei 9/1993 de 30 de setembre del **patrimoni cultural català** i la Llei de creació de l'**agència catalana del patrimoni cultural**.

05. Cultura popular i tradicional: identitat, cohesió social i generació de recursos

La cultura popular i tradicional és un eix vertebrador de la cohesió social i de definició de la identitat plural, intercultural i de respecte a les cultures que conflueixen i conviuen als pobles i les ciutats de Catalunya. La diversitat i pluralitat de trobades arreu de Catalunya forma part dels calendaris municipals i comarcals durant tot l'any i suposen un important focus de generació de riquesa per a les economies locals. Cal vetllar per al manteniment i la difusió d'aquest patrimoni cultural, que es transmet de generació i generació, i forma part del nostre llegat com a societat.

P32. Destinar anualment una **dotació suficient en els pressupostos de la Generalitat** per a la cultura tradicional i popular, incloent-hi el col·lectiu d'entitats regionals i d'altres països.

P33. Promoure i donar **suport a les activitats de dinamització i difusió de la cultura** popular i tradicional de la xarxa d'entitats establertes arreu de Catalunya.

P34. **Canviar l'adscripció de les cases regionals i entitats de la diversitat**, incloses les federacions i confederacions, sempre que organitzin activitats culturals, **al Departament de Cultura de la Generalitat**.

2.4. HABITATGE ASSEQUIBLE EN BARRIS AMB QUALITAT DE VIDA

L'emergència habitacional al nostre país és una realitat que persisteix ja fa massa anys. Si l'esclat de la bombolla immobiliària va posar en evidència les limitacions d'un sistema basat en la inversió especulativa, el crèdit temerari i el consum indiscriminat de sòl, les transformacions del mercat de l'habitatge i la manca de racionalitat i control públic ens han conduït a un increment desmesurat de preus, la proliferació d'habitatges buits, ocupacions irregulars, pobresa urbana, degradació d'habitatges i estigmatització de zones urbanes, frau habitacional, etc. A més, els efectes de la crisi econòmica i una mala gestió de les administracions competents han incidit directament en la capacitat de les persones i les famílies per tirar endavant els seus projectes vitals, posant en risc la garantia del dret d'accés a un habitatge digne i adequat i incrementant les situacions d'insolvència i vulnerabilitat.

L'habitatge és una part essencial en la vida i la dignitat de les persones. Per això, accedir i mantenir un habitatge digne, així com els seus subministraments bàsics, és avui una de les principals preocupacions de la ciutadania i són els poders públics els responsables de garantir l'exercici efectiu d'aquest dret.

La política d'habitatge ha de ser una política pública prioritària que exigeix la col·laboració i coordinació entre administracions, així com el consens amb els agents socials i econòmics i els moviments ciutadans. Defensem una política racional d'habitatge que en primer terme combati el fort creixement de la desigualtat a Catalunya, protegeixi les persones davant situacions d'exclusió residencial i vetlli per una planificació racional i coherent de l'habitatge, d'acord amb les necessitats de la ciutadania, garantint els principis de justícia social, igualtat d'oportunitats, solidaritat, coordinació interadministrativa, corresponsabilitat i segona oportunitat.

Cal recuperar la iniciativa pública de la Generalitat en el camp de l'habitatge i la dignificació dels barris, reconstruint la concertació entre administracions i promovent una política pública integral que doni resposta a les necessitats de la ciutadania i sigui coherent amb la realitat del nostre parc edificat.

O1. El Servei Català d'Habitatge, recuperar la iniciativa pública

L'habitatge és una eina bàsica imprescindible per viure amb dignitat i desenvolupar els projectes de vida de les persones. La seva absència o l'habitatge precari dinamita sense remei la igualtat d'oportunitats. Volem endegar per primera vegada al país una infraestructura pública de resposta estable a aquest dret, i constituir el Servei Català d'Habitatge, liderat pel Govern de Catalunya i en concertació amb les administracions locals i el tercer sector.

P1. Posar en marxa el **Servei Català d'Habitatge (SCH)** a través d'una llei específica on es determinarà el catàleg de serveis oferts. El SCH es desplegarà amb esperit de concertació amb les diputacions, consells comarcals i ajuntaments, i l'integraran instruments ara dispersos de la mateixa Generalitat (Agència Catalana de l'Habitatge, INCASOL) i de les altres administracions.

P2. Transformar, d'acord amb el món local, **les oficines locals i/o comarcals d'habitatge (OLH) en l'estructura bàsica de relació amb la ciutadania** del SCH i enfortir les seves funcions i capacitats per donar resposta a les situacions de més vulnerabilitat lligades al dret a l'habitatge.

P3. Incrementar substancialment el **pressupost destinat a les polítiques d'habitatge**. Catalunya deixarà d'estar a la cua en inversió per habitant en polítiques d'habitatge.

P4. Protegir les **famílies més vulnerables contra els desnonaments i proporcionar, si escau, alternatives habitacionals**.

O2. Més oferta de lloguer a preu assequible per abaixar el preu del lloguer

El parc d'habitatge de lloguer en el mercat lliure a Catalunya no és suficient, com tampoc l'habitatge de lloguer públic. Aquesta manca d'oferta, que només arriba al 2%, lligat a una important demanda ha provocat un augment del 29 % del preu del lloguer en els darrers cinc anys. Són moltes les famílies que no poden obtenir un habitatge digne on poder viure i molts també els i les joves que veuen esvaïr-se les seves opcions d'emancipar-se. Les administracions públiques han de buscar eines per revertir la manca d'habitatge i els preus desorbitats del lloguer amb una planificació a mitjà i llarg termini, per garantir que la ciutadania pugui optar a un habitatge digne.

P5. Lluitar **contra l'habitatge buit**, especialment de grans tenidors. Crear un cos d'inspecció en

col·laboració amb els ajuntaments i incrementar el tipus impositiu de l'impost sobre habitatges buits, destinant la recaptació de l'impost de pisos buits a inversions del SCH als municipis on es localitzin els pisos objecte de recàrrec.

P6. Promoure des del SCH **campanyes intensives de comunicació, destinades a propietaris particulars d'habitatge buit en zones amb demanda acreditada**, perquè els cedexin a preus taxats a canvi de la seva rehabilitació (si escau) i amb garantia de cobrament de la renda, a les borses de lloguer assequible gestionades per les OLH.

P7. Promoure que **tot ajut públic a la rehabilitació** rebut per propietaris d'habitatges buits impliqui, a canvi, la posada a **disposició d'aquest habitatge** a través de les borses de lloguer assequible del SCH.

P8. Fomentar reformes legislatives per tal que **les comunitats de propietaris puguin impedir l'ús turístic dels habitatges**.

P9. Promoure que el SCH generi **noves promocions d'habitatge de lloguer protegit** en aquells municipis amb demanda acreditada, prioritzant els acords amb el tercer sector per afavorir la consolidació d'un sector professionalitzat de l'habitatge protegit de lloguer.

P10. Crear una línia de finançament, a través de l'Institut Català de Finances, per tal que es pugui **construir habitatge en els sòls propietat dels ajuntaments**.

P11. Promoure una **nova legislació urbanística** que garanteixi que, a les àrees de forta demanda acreditada d'habitatge, les reserves obligatòries de sòl per habitatge de protecció oficial en els nous desenvolupaments urbanístics es destinin completament a la construcció d'habitatges en règim de lloguer social i lloguer assequible.

P12. Promoure les modificacions en la legislació vigent per tal de garantir que, **en les àrees de forta demanda residencial acreditada, qualsevol promoció pública d'habitatge es destinarà a lloguer social i lloguer assequible**, sempre que no sigui construïda per raons de regeneració urbana. Així mateix, els habitatges públics restaran afectes al patrimoni públic del sòl i l'habitatge durant tota la seva vida útil.

P13. Transformar **antics habitatges de protecció oficial (HPO) en venda en HPO de lloguer**. Impulsar que el SCH pugui exercir el dret de tempteig i retracte a les promocions d'HPO de venda ja en ús, per canviar el règim a lloguer en un màxim del 25 % dels habitatges de cada promoció en aquells barris amb demanda acreditada, prioritzant aquesta via per davant de l'adquisició d'habitatges d'entitats financeres.

03. Una xarxa de protecció pública per garantir el dret a l'habitatge

Parlem d'emergència habitacional a Catalunya. Un insuficient parc d'habitatge públic, una bossa important d'habitatge buit, l'encariment de preus i les dificultats de molta gent per pagar la seva hipoteca o la seva renda de lloguer, així com la problemàtica dels desnonaments, són només alguns exemples. Cal garantir el dret a un habitatge digne i atendre les situacions d'emergència i exclusió social. L'habitatge social és un servei públic que requereix recursos públics suficients i una estratègia urbanística a mitjà i llarg termini.

P14. Promoure, de forma compartida amb el tercer sector i els municipis, una **xarxa d'allotjaments dotacional** per donar resposta a l'emergència en aquest àmbit repartida de forma equilibrada per tot el territori, en sòls qualificats d'equipament públic cedits pels municipis.

P15. Treballar per tal **que la SAREB posi a disposició dels ajuntaments, a través de convenis, el seu parc de lloguer** per fer front a les necessitats.

P16. Desenvolupar **l'estratègia catalana contra el sensellarisme**, per oferir habitatge estable a les persones sense llar, millorar l'accés als serveis i les prestacions de les persones que viuen al carrer i augmentar els recursos destinats a la prevenció dels processos d'exclusió abans que les persones es trobin sense llar.

P17. Crear **espais d'atenció permanent a persones sense llar** i adaptar-los per poder oferir atencions menys massificades i més centrades en la persona.

P18. Crear **centres de baixa exigència en els municipis de més de 20.000 habitants**. El foment de programes d'atenció integral tipus *Housing First* on, a través d'una llar individual o compartida es treballen hàbits, salut i la inserció laboral posterior, són models que cal desenvolupar a Catalunya.

P19. Integrar les OLH **un servei estable d'intermediació en deutes de l'habitatge, de mediació extrajudicial** per a casos d'impagament del lloguer i de lluita contra la pobresa energètica, funcionant com a finestra única d'ajuts i com a servei de mediació de segona oportunitat per deutes de bona fe amb les companyies subministradores.

P20. Assegurar la **dotació econòmica dels programes d'ajut al lloguer** d'acord amb l'augment de la demanda.

P21. Millorar **l'Índex de Referència de preus de Lloguer**, que permeti emprendre les accions necessàries per frenar els preus en les zones de forta demanda.

04. Una Llei de barris 2.0 per a la rehabilitació i l'eficiència energètica d'habitatges

El dret a l'habitatge no és només un dret individual, sinó que és a més un dret social col·lectiu que repercuteix en el benestar públic. Cal garantir un habitatge digne, assequible i sostenible, en un entorn comunitari que atorgui seguretat i confiança, i contribueixi a l'arrelament als barris. L'ampliació de les polítiques de rehabilitació, l'adequació d'entorns, la lluita contra la segregació urbana i la dignificació dels barris són també instruments necessaris per a la cohesió social, la convivència i la igualtat d'oportunitats. Volem recuperar l'esperit de les lleis de barris, endegades pels governs socialistes a Catalunya, per aconseguir espais públics de qualitat i accessibles, bons equipaments i el foment de la rehabilitació. Volem convertir el barri en l'eix vertebrador de les nostres polítiques per garantir la igualtat i la cohesió.

P22. Aprovar un **Pla de Barris amb els diners del Fons Europeu de Reconstrucció**. A diferència de la primera Llei de barris, que invertia diners públics sobretot en obra pública (espais públics i equipaments), aquest Pla de Barris donarà subvencions i finançarà els ajuntaments amb un Fons Reemborsable de 200 milions d'euros anuals, perquè aquests rehabilitin 25.000

habitatges/any mitjançant Àrees de Rehabilitació en barris on faci falta. S'utilitzarà el mecanisme urbanístic de les Àrees de Conservació i Rehabilitació, existent a Catalunya des de la Llei pel dret a l'Habitatge aprovada el 2007 pel Govern Montilla, que permet delimitar àmbits de rehabilitació prioritària i declara la utilitat pública de les obres. L'administració dinamitzarà la rehabilitació i els propietaris ho podran pagar mensualment en 5 o 10 anys.

- 22.1** Articular **ajuts reemborsables per a aquelles persones propietàries residents a les àrees de rehabilitació** que, si no poden pagar la quota mensual, podran rebre un avançament del cost de l'obra que s'inscriurà al registre de la propietat com una càrrega que s'aixecarà en el moment que hi hagi la transmissió de l'habitatge.
- 22.2** Les persones propietàries d'habitatges que tinguin l'habitatge buit o per llogar i que escullin la modalitat de pagament fraccionat, a canvi, hauran de **mantenir l'habitatge per a llogar durant el termini del fraccionament i traspasar-ne la gestió a les borses locals de lloguer**. Si aquests habitatges estan en mal estat, es podrà incloure la rehabilitació interior de l'habitatge en les obres globals, assumint-ne el cost el propietari, però amb la possibilitat de fraccionament sempre que l'habitatge passi a oferir-se per llogar a través de la borsa local. Es calcula que la intervenció en els primers 46.000 habitatges podria fer aflorar al voltant de 7.000 habitatges al mercat de lloguer de preu taxat.
- 22.3** En virtut del que defineix la Llei de l'habitatge pel que fa a les Àrees de Conservació i Rehabilitació, **els pisos de persones no físiques hauran d'oferir-se per llogar si es mantenen buits un cop l'edifici estigui rehabilitat**, podent utilitzar els serveis de l'oficina local d'habitatge amb aquesta finalitat. La Generalitat promourà convenis conjunts amb les entitats financeres i els ens locals a fi i efecte que aquest procediment sigui acordat.
- 22.4** **Incrementar el suport econòmic a les Oficines Locals d'Habitatge**, en el marc de l'impuls al Servei Català d'Habitatge, perquè puguin ser els gestors d'aquests serveis de regeneració urbana.

O5. A favor de l'habitatge, en contra de l'okupació

La crisi econòmica dels darrers anys ha fet aflorar una problemàtica social d'incapacitat d'accés a un habitatge amb situacions de conflicte veïnal i que atempten contra la convivència, generades per situacions d'infrahabitatge o la presència de màfies. Ara, més que mai, cal dur a terme estratègies i plans per revertir i resoldre les ocupacions d'habitatges, aconseguint que no hi hagi pisos buits i que aquests compleixin una funció social, garantint que aquelles persones que no disposin d'un habitatge en puguin obtenir un.

P23. Aprovar una estratègia integral davant del fenomen de les ocupacions d'habitatges.

- 23.1** Elaborar, en col·laboració amb els ajuntaments del país, un **cens d'habitatges ocupats**, identificant els perfils dels ocupants, les qualitats dels habitatges i els propietaris d'aquests.
- 23.2** En els casos d'ocupants sense títol habilitant en situació de vulnerabilitat que acreditin arrelament al municipi, quan no hi hagi problemes de convivència i ocupin habitatges de grans tenidors, s'impulsarà que cedeixin l'habitatge a la Generalitat i es dissenyarà, en col·laboració amb els municipis, un programa d'inserció laboral i residencial

personalitzat. En aquests casos, es podrà regularitzar la seva situació habitacional mitjançant un contracte de lloguer social.

- 23.3** Enfortir els **mecanismes d'intervenció dels Mossos d'Esquadra** per a casos d'ocupacions generadores de conflicte convivencial, delictives o mafioses, revisant els protocols i dotant-los de més mitjans i unitats especialitzades. Es treballarà també, conjuntament amb l'administració de Justícia, per tal de lluitar eficaçment contra les activitats delictives relacionades amb l'habitatge.
- 23.4** El Servei Català d'Habitatge oferirà, dins la seva cartera de serveis, **assessorament legal als particulars** que hagin vist la seva propietat ocupada.

O6. Alternatives de compra per als i les més joves

La precarietat laboral i l'augment del preu de l'habitatge fan que la compra d'habitatge esdevingui una inversió quasi inassolible per als joves, deixant-los sense opció a què es puguin emancipar. Les polítiques de joventut i les polítiques d'emancipació orientades a l'accés a l'habitatge eren un dels eixos de la nostra acció de govern. No es poden desenvolupar ni arrelar projectes de vida sense assegurar primer un lloc on viure dignament.

P24. Posar en marxa **ajuts retornables per a joves adreçats al pagament de l'entrada d'un pis**, mitjançant la modalitat de propietat compartida que permet el Codi Civil català. Serà en habitatges de segona mà de mercat lliure que no tinguin un preu/m² superior al mòdul de protecció oficial, sempre que la hipoteca representi menys del 30 % del sou dels compradors i que aquests tinguin 35 anys o menys. Els habitatges adquirits s'hauran de qualificar de protecció oficial i l'ajut rebut s'haurà de retornar en un termini màxim de 50 anys.

2.5. L'ESPORT, UN PILAR DE L'ESTAT DEL BENESTAR

L'esport i l'activitat física tenen un gran impacte en la salut, l'educació, la integració de les persones i són també una eina de promoció econòmica i creadora d'ocupació. Alhora, l'esport ens serveix com a escola de vida, com un excel·lent instrument educatiu, inclusiu i cohesionador de la ciutadania.

Aquestes pràctiques, per altra banda, tenen capacitat per combinar, per una part, la resposta a les inquietuds i problemàtiques personals, i per una altra, vetllar per aconseguir objectius d'interès col·lectiu on l'educació en valors, la solidaritat, la justícia social i la igualtat d'oportunitats facilitin la construcció d'una societat més justa i equitativa.

Tanmateix, els darrers anys, la pràctica esportiva ha esdevingut un instrument més de propaganda al servei d'una ideologia i s'han consolidat les polítiques de retallades en allò que representen els programes i activitats que sorgeixen del teixit esportiu de Catalunya, com són ajuntaments, federacions, consells esportius, clubs i associacions esportives. En un sector que representa el 2,1 % del PIB català, ocupa més de 80.000 treballadors i treballadores i compta amb més de 40.000 persones voluntàries, s'han dut a terme retallades continuades de més del 70 % des de 2014, posant en perill la supervivència de l'activitat esportiva i la seva competitivitat.

Cal garantir el dret universal de l'esport per a tothom, amb equitat i afavorint la inclusió social; facilitant una pràctica esportiva sostenible, educadora i segura, generadora de benestar i de

qualitat de vida; promovent entorns actius i inclusivament a l'espai públic; assegurant la sostenibilitat i qualitat dels equipaments esportius; generant complicitats amb el món local, les diputacions provincials i tot el teixit esportiu del país.

P1. Establir un **pla de xoc de suport integral per al teixit esportiu** -especialment per a entitats i clubs esportius-, i **els ajuntaments** amb l'objectiu de pal·liar els efectes de l'emergència esportiva creada a conseqüència de l'aturada obligada per la pandèmia de la covid-19, promovent mesures de suport urgents per garantir la viabilitat i continuïtat de tot l'esport base, amateur i federatiu.

P2. Potenciar la **pràctica esportiva i l'exercici físic de tota la ciutadania i a totes les edats**, amb més espais esportius de proximitat, fomentant activitats i hàbits de vida saludables, exigint-nos més qualitat i seguretat i millorant l'accessibilitat dels equipaments esportius públics.

P3. Dur a terme polítiques d'igualtat per **empoderar la incorporació de les dones a la pràctica de l'esport, així com en tasques directives**, en tots els seus àmbits on encara són minoria. Aquesta és una tasca que comença en l'esport de base.

P4. Promoure a escala municipal **esdeveniments esportius nacionals i internacionals** per tal d'assolir projecció econòmica, turística i de generació de recursos, vetllant per la col·laboració transversal entre els agents públics i privats dels municipis.

P5. Donar **ple suport a Barcelona i als municipis dels Pirineus** en el treball i desenvolupament de la seva candidatura conjunta per ser seu dels **Jocs Olímpics d'Hivern Pirineus-Barcelona 2030**, un esdeveniment del qual per primer cop Catalunya i el conjunt de l'Estat en seran els organitzadors. Aquesta serà una bona oportunitat per recuperar l'esperit unitari de les Olimpíades de 1992.

P6. Aprovar una **nova Llei de l'activitat física i l'esport**, que garanteixi la gestió pública de l'esport, el finançament necessari i la participació del conjunt del sector.

P7. Millorar el **finançament de l'esport**, a través de diferents iniciatives pressupostàries, fiscals i normatives, que garanteixin la viabilitat i el manteniment de la pràctica esportiva a Catalunya.

P8. Convocar **programes de subvenció per a la millora i el manteniment d'equipaments esportius**, conjuntament amb els ajuntaments.

P9. Promoure la **recepta esportiva als centres d'Atenció Primària**, coordinadament amb el Departament de Salut, per tal de millorar la prevenció i el tractament de les malalties derivades del sedentarisme.

P10. Fomentar la **pràctica de l'activitat física universitària**, amb criteris d'inclusió i igualtat de gènere, per potenciar l'esport com a transmissor de valors educatius i millorar la salut.

2.6 SERVEIS SOCIALS D'ACCÉS UNIVERSAL PER AFRONTAR LES VELLES I NOVES DESIGUALTATS

El sistema català de serveis socials necessita una nova mirada integradora i preventiva, potenciant la persona com el centre de tot, empoderant-la i promocionant la seva autonomia per poder exercir el seu rol de ciutadania amb plenitud. Un sistema que treballi transversalment amb salut, treball, habitatge i qualsevol altre departament implicat en la millora de la qualitat de vida de les persones, en qualsevol moment del seu cicle de vida, i amb una major equitat territorial en l'accés a les prestacions i els serveis.

Els serveis socials bàsics comprenen el conjunt d'accions professionals que tenen com a objectiu atendre les necessitats socials més immediates, generals i bàsiques de la població, fer prevenció i contribuir a la reinserció de les persones en risc social o situació d'exclusió. És la porta d'entrada preferent. Són el primer nivell d'atenció del Sistema Social i han de garantir la proximitat a la població i, per tant, que les persones el reconeguin com l'interlocutor professional preferent per realitzar accions de prevenció i atenció.

Segons l'informe FOESSA 2019, a Catalunya un 15,8 % de les llars es troben en situació d'exclusió social. L'exclusió residencial afecta 3 de cada 10 persones i 944.000 persones es troben en situació de pobresa severa a causa de les despeses en habitatge i subministraments. Un 4 % no tenen accés a una alimentació bàsica i un 10 % de la població ha deixat de comprar medicació i seguir tractaments per problemes econòmics. Amb tot, els col·lectius més afectats són: dones, immigrants, persones aturades, famílies nombroses i monoparentals.

Davant aquesta situació, és necessària una profunda transformació, i el reforç dels serveis socials bàsics és una idea avui compartida per tots els actors del Sistema Català d'Atenció Social. Reforçar els serveis socials passa també per millorar les condicions laborals dels i les professionals que presten el servei. Actualment, el sistema compta amb un nombre molt elevat de personal interí, que ha de fer front a una ràtio d'atenció molt alta i amb processos cada vegada més burocratitzats que genera sobrecàrrega professional i abandona l'objectiu fonamental dels serveis socials, que és l'acompanyament a la persona i empoderar-la perquè millori la seva situació social.

O1. Serveis socials d'accés universal per afrontar les velles i noves desigualtats

La darrera dècada, els successius governs de Catalunya han deixat les polítiques socials i els serveis i prestacions públiques dirigides a les persones i famílies vulnerables en un pla polític residual. Avui hi hem de sumar el greu l'impacte social de crisi derivada de la pandèmia i les conseqüències d'una mala gestió per part dels poders públics. Cal avançar cap a un sistema de serveis socials de qualitat, garantista i universal per ampliar la seva acció protectora i millorar la seva eficiència i qualitat assistencial.

P1. Reformar l'agència de protecció social i convertir-la en l'Agència de Serveis Socials per tal de modernitzar la gestió i treballar en xarxa amb tots els dispositius de serveis socials.

P2. Posar en marxa un mapa dels Serveis Socials a Catalunya, per tal de facilitar a la ciutadania el coneixement dels recursos als quals té dret.

P3. Donar un **nou impuls al Consell General de Serveis Socials**, amb la participació dels i les professionals, entitats, Tercer Sector i ciutadania, per tal de modernitzar en un futur el nostre sistema de serveis socials, i recuperar el Consell d'Avaluació de Necessitats Socials previst a la Llei de serveis socials.

P4. Elaborar el **Pla Estratègic de Serveis Socials 2021-2025**, que concreti l'actualització del sistema de serveis socials.

P5. Actualitzar la Cartera de Serveis Socials, aprovant tots els instruments de planificació i qualitat a partir de l'avaluació de les necessitats actuals i futures. Aquesta actualització anirà de la mà d'un nou sistema de recollida d'indicadors per tenir una bona base de dades de tots els serveis socials per àmbit d'actuació.

P6. Millorar l'atenció a la ciutadania, innovant en la gestió pública, la col·laboració entre professionals i invertint en el desenvolupament de la història social compartida i la definició de la persona professional de referència.

P7. Establir una **coordinació estable entre les Administracions Públiques i el Tercer Sector Social**.

P8. Prioritzar l'atenció i les cures en l'entorn de proximitat. Per això és fonamental que els sistemes de serveis socials i salut augmentin la seva coordinació i donin una resposta eficient i eficaç, creant un veritable espai sociosanitari, promovent l'autonomia de les persones en el seu entorn de referència i responent al repte de la promoció de la vida independent de les persones amb discapacitat.

P9. Assegurar una **cartera mínima de serveis de gestió descentralitzada comuns** que potenciïn la intervenció comunitària garantint una llei marc estatal sobre serveis socials consensuada amb les comunitats autònomes. Serà un catàleg de serveis mínims i comuns per a la gestió descentralitzada, que es coordinarà amb altres polítiques públiques per prestar atenció integral a totes les comunitats autònomes.

P10. Donar **prioritat a la cobertura de baixes, permisos i excedències** atès l'increment important de demandes a serveis socials, tant de prestacions com d'acompanyament a persones i famílies víctimes de la crisi derivada de la covid-19.

P11. Obrir un **diàleg** amb les entitats representants dels usuaris i usuàries, treballadors i treballadores, professionals i gestors i gestores per **compartir les reformes que calguin per garantir el compliment de la Llei de serveis socials amb criteris de qualitat i eficiència**.

O2. El paper dels serveis socials en l'àmbit local

Els ajuntaments i els serveis socials municipals han esdevingut el pilar fonamental per posar en marxa mesures i recursos per cobrir les necessitats de la ciutadania, mentre el Govern de Catalunya defugia de les seves responsabilitats. Menys inversió pública, quan més necessària era, menys drets, més llistes d'espera i més pressió per a entitats socials i món local per suplir l'abandó de l'administració autonòmica. Els serveis socials en l'àmbit local són els més propers a la ciutadania i els primers a donar resposta a les persones que més ho necessiten. Són, per

tant, els primers que pateixen i es col·lapsen en episodis de crisi social sobrevinguda, i els primers als quals cal protegir, enfortir i dotar dels recursos necessaris.

P12. Enfortir el **Sistema de Serveis Socials Municipals**, ampliar les ràtios de professionals de referència per garantir la qualitat de l'atenció social, millorar les estructures de gestió per facilitar la tramitació de prestacions socials des de l'entorn local, millorar els sistemes de gestió facilitant la interoperabilitat amb els sistemes d'informació i gestió de salut, de treball i d'habitatge, i enfortir la capacitat d'intervenció comunitària, especialment en l'àmbit de la salut i la salut mental de la població.

P13. Agilitar la tramitació i promoure l'actualització dels Contractes Programa amb les administracions locals. Apostar per establir un model consensuat i estable de finançament. Per això cal buscar un pacte interinstitucional i polític que permeti introduir mesures de finançament que garanteixin la sostenibilitat del sistema, en especial en aquells serveis que actualment presten les administracions locals de Catalunya.

P14. Canviar el sistema de provisió de prestacions i serveis i **apostar per "xarxes territorials" liderades per les administracions locals corresponents.** La Generalitat planifica, fixa objectius i controla, i les xarxes programen d'acord amb les necessitats del territori, atorguen serveis i prestacions i en fan el seguiment. Proposar una nova concepció dels serveis amb visió comunitària, en col·laboració amb l'ampli teixit del Tercer Sector Social, basats en criteris d'universalitat, igualtat, redistribució, assistència, promoció, transformació, accessibilitat i excel·lència, assegurant el seu correcte finançament per part de totes les administracions, passant d'un sistema centrat en les prestacions a uns serveis centrats en la persona, de garantia pública i base territorial que respectin l'exercici de responsabilitat i llibertat individual.

O3. Promoció de l'autonomia personal i l'atenció a les persones en situació de dependència

La Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a la dependència, aprovada l'any 2006, va suposar un punt d'inflexió per a les persones en situació de dependència i per les seves famílies. A Catalunya, però, en deu anys el Govern de la Generalitat ha reduït en 7 milions d'euros les prestacions per a cuidadores no professionals. A més, fins al mes d'octubre de 2020, Catalunya té 6.300 beneficiaris menys de la Llei de dependència dels que tenia el mes de gener de 2020. Cal revisar i reforçar amb urgència el sistema d'atenció a les persones en situació de dependència, garantint una assistència que posi les persones al centre de les polítiques assistencials i de cures, un finançament estable i una avaluació continuada per millorar l'atenció pública. Estem davant d'una necessitat real i una responsabilitat política i del conjunt de la ciutadania.

P15. Crear un **Pla de Xoc de la Dependència a Catalunya** per resoldre les llistes d'espera, amb l'objectiu de reduir els terminis de valoració i prestació efectiva dels serveis i les prestacions de dependència, simplificant el procés administratiu, prioritzant els grans dependents per tal que puguin accedir a serveis i prestacions.

P16. Crear el **Pacte Nacional per la Promoció de l'Autonomia Personal i l'Atenció a la Dependència a Catalunya (Llei 33/2006)**, amb la participació d'agents socials, entitats

prestadores de serveis i usuaris i usuàries, encarregada de dissenyar una nova Llei catalana de l'autonomia personal.

P17. Redactar un **Pla Estratègic i plans operatius on es determinin, amb base territorial, les necessitats de serveis i prestacions** (places de residència, centre de dia, atenció domiciliària, SAD, cuidadors i cuidadores, assistents personals, etc.). Aquests plans tindran molt present també la necessària creació de llocs de treball, de formació, etc. necessaris per al correcte desenvolupament del sistema.

P18. **Coordinar serveis i prestacions per millorar l'eficàcia econòmica i social, agilitzant els tràmits i eliminant les llistes d'espera.** Serà prioritari avançar cap a una resposta global, incloent-hi actuacions sistemàtiques de prevenció, seguiment, suport i avaluació, amb un desenvolupament territorial equitatiu. Això comporta una efectiva col·laboració entre els sistemes sanitari, educatiu, social, d'habitatge, d'ocupació, etc., i entre actors diferents com l'administració autonòmica, el món local, el sector privat, entre d'altres.

P19. Crear un **sistema transparent** que justifiqui degudament la reducció del grau de dependència en la demanda de revaloracions.

P20. Desenvolupar un **sistema d'informació centrat en l'usuari i la usuària**, que permeti conèixer en cada moment la situació administrativa de la seva sol·licitud de dependència, així com el temps d'espera orientatiu per accedir a un recurs residencial, i crear la figura del Defensor o defensora de les persones usuàries de serveis socials

P21. Assegurar un **correcte finançament als ens locals, empreses prestadores de serveis i Tercer Sector**, en especial per enfortir el Servei d'Atenció Domiciliària, que esdevindrà un servei essencial per al nou model residencial que plantegem des del PSC.

P22. Promocionar **estudis de Formació Professional, així com cicles de grau mitjà i superior, vinculats a la promoció de l'autonomia personal i atenció a la dependència.**

O4. Un nou model per la cura de les persones dependents

El Govern català no ha apostat per un model públic de residència. Des de 2017 no es destinen recursos per a la construcció de noves residències i tampoc s'han incrementat substancialment els mòduls ni la ràtio de professionals. Alhora, la pandèmia de la covid-19 ha deixat al descobert els greus déficits del nostre sistema residencial i una seva deficient gestió que va ser objecte d'un ple monogràfic al Parlament de Catalunya i un trasllat de competències entre conselleries. És necessari impulsar un nou model basat en la promoció de la vida independent de les persones, que possibiliti viure a l'entorn habitual de les persones, diversificant i millorant els serveis i les prestacions que han de facilitar romandre a l'entorn més proper, des d'una visió d'atenció integral de les diverses necessitats per viure de forma autònoma.

P23. Encetar una **reforma en el model assistencial català** que tingui com a objectiu millorar la qualitat assistencial de les persones grans, amb dependència i/o discapacitat, en els següents termes:

- 23.1** Establir, en col·laboració amb el Govern de l'Estat, **la teleassistència com a dret subjectiu** per a aquelles persones dependents que no visquin en centres residencials.
- 23.2** **Considerar la llar habitual com a element fonamental de l'assistència social i sanitària.** Les persones que ho vulguin han de poder romandre a casa seva fins que el seu estat de salut o d'autonomia facin inevitable la seva institucionalització.
- 23.3** **Incrementar el nombre d'hores, la tipologia de serveis i el finançament que s'ofereixen des del Servei d'Atenció Domiciliària,** i d'altres que s'ofereixen des dels ens locals, incorporant també l'atenció sanitària domiciliària en un nou catàleg de serveis, entenent l'atenció domiciliària com social i sanitària amb serveis integrats. Caminar cap a la tecnificació de les llars mitjançant la domòtica, garantint l'accessibilitat i intensificant la relació de o la resident amb el seu entorn social i comunitari.
- 23.4** **Consolidar un model de residències públiques de petita i mitjana capacitat,** amb una atenció personalitzada i suficient, per part de professionals qualificats, que disposin de servei mèdic i d'infermeria de la xarxa pública durant 24 hores al dia i d'un equipament sanitari mínim indispensable.
- 23.5** **Revertir la privatització de l'assistència mèdica als centres residencials catalans,** perquè aquesta sigui assumida per professionals del sistema públic de salut.
- 23.6** Obrir 5.000 **noves places de residència** i 5.000 **places de centre de dia** en 4 anys.
- 23.7** Promoure un **nou model residencial** que situï les necessitats dels i les residents en el centre, que garanteixi el continu assistencial, i no els consideri com un grup homogeni i indiferenciat. Els centres residencials eminentment socials (residències, pisos assistits, centres de dia, entre d'altres) han de coexistir amb els centres sociosanitaris que donen una atenció integral a les persones en dependència moderada o severa durant un període limitat de recuperació per temes de salut.
- 23.8** Promoure un **nou model assistencial** que assegurï una eficaç i real coordinació amb el sistema sanitari. Caldrà, per tant, incrementar els recursos econòmics i humans del sistema públic de salut, de l'atenció primària, dels serveis de geriatria als hospitals i dels serveis socials municipals, fent efectiu l'expedient únic social i sanitari.
- 23.9** **Adaptar els sistemes de provisió dels serveis d'atenció de llarga durada per a les persones grans a aquestes noves realitats,** replantejant i redefinint el marc legal, els sistemes de col·laboració publicoprivats, i els models de finançament i de control que s'apliquin en cada cas.
- 23.10** **Promoure el model de vida independent i el suport a l'autonomia personal per retardar i alleugerar les situacions de dependència.** Això vol dir ampliar la cartera de serveis incorporant-hi l'acció preventiva i comunitària, i implicar-hi al conjunt de polítiques públiques de suport social i habitatge, que possibilitin romandre a l'entorn habitual des d'una visió d'atenció integral de les diverses necessitats per viure de forma autònoma.
- 23.11** **Facilitar l'encaix de nous serveis residencials** (apartaments amb serveis, llars compartides assistides, etc.) com a complement a les residències per a gent gran, persones amb discapacitats i/o amb problemes de salut mental inclusiva i accessible.

- 23.12** **Garantir l'equitat d'accés respectant la diversitat de l'entorn familiar, social i cultural** en el qual es mou la persona, i escoltar la seva veu i les seves preferències des de la perspectiva del dret a la salut, a l'autonomia personal i a la vida independent, incorporant en el debat la reflexió ètica i l'abordatge en el procés de final de vida de les persones.
- 23.13** Promoure una **taula de diàleg**, entre agents socials, sindicats, entitats del tercer sector i administracions, per **regular un nou model de funcionament dels centres residencials**, amb una nova regulació de centres, un pla d'inversions per a la seva reconversió, l'actualització de les previsions de necessitat de noves places, la revisió de mecanismes de finançament i l'enfortiment del control públic del funcionament dels centres. Volem abordar l'atenció residencial, fent-la evolucionar cap a un model més enfocat a la persona, centrat en unitats de convivència més reduïdes, on la prioritat sigui la qualitat d'atenció i basat en una atenció més personalitzada i integrada.
- 23.14** **Incrementar les actuals ràtios de professionals dels centres residencials**, a partir de l'acord amb totes les patronals residencials catalanes, per garantir el personal suficient en els centres residencials que es tradueixi en una millora de la qualitat assistencial.
- 23.15** **Incrementar els mòduls econòmics que l'administració paga als serveis residencials**. L'increment ha de repercutir en un augment de la qualitat dels serveis però, de forma especial, en la millora de les condicions laborals de les auxiliars de geriatria i professionals de les residències.
- 23.16** Crear la **Comissió de Qualitat Assistencial**, un organisme públic independent, amb capacitat executiva, dependent del Govern de Catalunya, i amb capacitat d'actuar en els àmbits mèdic, sanitari, residencial i serveis d'ajuda i assistència domiciliària, i amb els següents objectius: establir un registre de proveïdors; supervisar, inspeccionar i valorar els serveis; actuar per a protegir a les persones usuàries dels serveis; i informar a la societat de manera independent sobre la situació dels serveis. D'aquesta manera cal establir un sistema d'avaluació contínua que controla i actua per garantir una adequada qualitat dels serveis.
- 23.17** **Fomentar l'ús de les noves tecnologies** per millorar la informació que les famílies tenen dels residents als recursos assistencials i la connexió entre professionals.
- 23.18** **Reconèixer la tasca de les professionals de l'àmbit social i assistencial**. Cal enfortir i sistematitzar la formació continuada en aquest sector, establir la formació mínima per desenvolupar les tasques de cura i crear una bossa de treball permanent disponible també en casos d'emergència, tant per al sector residencial com per als serveis d'atenció domiciliària.

2.7 ATENCIÓ A LES NECESSITATS AL LLARG DE LA VIDA

El centre neuràlgic del nostre corpus ideològic i polític sempre ha estat ocupat per les persones, els seus drets i les seves necessitats. Fidels a aquest compromís, i davant societats canviants i plurals com les actuals cal, més que mai, situar-nos en una perspectiva àmplia i integral que permeti donar respostes adients a la gran diversitat vital present en aquests entorns socials

La perspectiva de trajectòries vitals permet identificar la interconnexió dels riscos i les necessitats socials des de la primera infància, l'adolescència, la vida familiar i la vellesa. Totes elles, etapes de la vida d'enorme transcendència per al benestar individual i col·lectiu, en les quals poden aparèixer riscos que limiten el potencial i la capacitat de les persones.

Adoptar una perspectiva de cicle vital en les nostres polítiques, tenint en compte també situacions sobrevingudes, permet identificar millor els moments clau de la vida, dirigir-hi la nostra atenció, i promoure també la solidaritat intergeneracional i el compromís de les noves generacions, valors amb els quals apuntem el nostre Estat del benestar.

Les necessitats canviants al llarg de la vida requereixen polítiques transversals d'acció política i institucional, amb l'objectiu de protegir, garantir i assegurar el ple exercici dels drets dels ciutadans i les ciutadanes, la igualtat d'oportunitats i la justícia social. És obvi que les persones experimenten i necessiten coses diferents al llarg de la seva vida. Volem una Catalunya on néixer, créixer i morir dignament.

O1. Més i millors oportunitats per als infants i adolescents

La infància no ha estat mai una de les prioritats dels governs de Catalunya. No s'ha desenvolupat la Llei de drets i oportunitats de la infància i l'adolescència i s'han retallat els pressupostos en salut, educació i les polítiques d'infància i família, àmbits que representen oportunitats en el desenvolupament personal, social i educatiu dels menors i una reducció de les desigualtats. Avui, la taxa de pobresa infantil a Catalunya se situa, amb dades de 2020, en el 28,6 %, una dada totalment inacceptable i que sovint passa desapercibuda. Cal posar els infants i joves al centre de les nostres accions, perquè la societat actual l'hem de construir entre tots i ells han de tenir el paper protagonista que mereixen com a ciutadans d'avui i demà

P1. Fer dels drets, oportunitats, benestar i millora de tots els infants i adolescents de Catalunya una prioritat política i social real, amb el suport normatiu necessari i la participació de totes les institucions implicades per **garantir la dedicació dels recursos necessaris, i la corresponsabilitat social necessària.**

P2. Crear un Alt Comissionat per a la Pobresa Infantil, que coordini i estudiï les polítiques encaminades a la reducció de la taxa de pobresa infantil i les desigualtats en la infància.

P3. Incrementar progressivament la inversió en infància per acostar-la al 2,2 % del PIB Europeu. Actualment, Catalunya hi destina el 0,9 % del PIB.

P4. Desplegar la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i oportunitats de la infància i adolescència, mitjançant una norma reglamentària i dotar-la dels recursos econòmics necessaris.

P5. Actualitzar el Pacte per a la Infància de l'any 2013 amb les entitats, institucions, agents econòmics i socials, entitats municipalistes i grups parlamentaris, com a compromís per fer de la infància una prioritat política i social a Catalunya. Ens comprometem a aplicar un **Pla d'Atenció Integral a la Infància i l'Adolescència** com a instrument de desplegament d'aquest nou pacte.

P6. Equiparar les **prestacions de les famílies monoparentals a les prestacions que actualment reben les famílies nombroses.**

P7. Avançar en un **model de Serveis Socials especialitzat d'infància i adolescència** basat en la prevenció, dotant-lo de les eines i recursos necessaris, i en estreta col·laboració dels àmbits de salut i educació.

P8. Elaborar un **Pla integral per a la prevenció, detecció, tractament i atenció integral des de la xarxa pública per a les necessitats de salut mental d'infants i adolescents**, que organitzi i clarifiqui les competències i tingui la dotació econòmica necessària.

P9. Establir **nous mecanismes de coordinació efectius** per garantir la transversalitat en el tractament de la **infància i adolescència amb discapacitat** per garantir i fer efectius tots els seus drets, la salut, l'educació, el lleure, la participació i la ciutadania plena.

P10. Crear una **bossa de professionals del Servei Català d'Ocupació amb educadors i educadores socials, treballadors i treballadores socials i altres titulacions professionals** per atendre la manca de personal en el sector de la **infància en risc**. Els serveis residencials d'infants permanents o provisionals han de rebre també suport sanitari i incloure'ls dins del model de continu assistencial que es proposa també per a les persones grans o en situació de dependència.

P11. Cercar **alternatives clares a la institucionalització de la infància en risc**, prioritzant el **model de família acollidora** i incrementant la prestació econòmica que aquestes reben per l'acolliment, així com l'acompanyament professional, promovent a més l'acolliment en pisos o espais més petits.

P12. Millorar el **sistema d'adopcions a Catalunya**, la seva transparència i agilitat en la presa de decisions.

P13. Assegurar la **igualtat d'oportunitats en la infància**, mitjançant **polítiques de garantia de rendes** compatibles amb altres prestacions, que assegurin l'accés a l'educació, l'alimentació i el lleure dels infants.

P14. Difondre **informació i facilitar l'accés al telèfon de la infància**, com a sistema de comunicació immediata de possibles maltractaments.

P15. Incrementar, en el cas de fills o filles de víctimes mortals a conseqüència de violència masculista, l'import de la indemnització fins al 30 % de l'import previst pel mateix supòsit a la Llei de reconeixement i protecció integral a les víctimes del terrorisme, és a dir, un màxim de 75.000 €.

P16. Ampliar el **registre de maltractaments a menors a totes les situacions de violència**, a més de la física.

P17. Enfortir els **protocols d'atenció i detecció d'infants víctimes de violència familiar** i abús sexual, millorant el compromís veïnal, de l'escola i altres entitats en contacte amb l'infant.

P18. Actualitzar i enfortir els **protocols d'atenció i detecció de situacions d'assetjament, odi i/o discriminació** per orientació sexual i d'identitat de gènere, especialment entre els adolescents, i impulsar un **pla contra les discriminacions**, per raó de gènere, raça, religió, discapacitat, edat i orientació sexual, que inclogui formació i campanyes de sensibilització i difusió dels valors de la diversitat, la pluralitat i la interculturalitat.

P19. Desplegar el **model de cases Barnahus** en tot el territori de Catalunya, garantint així que totes les víctimes d'abusos sexuals siguin ateses en aquestes unitats que integren professionals del treball social, psicologia, salut, policia i judicatura, en un entorn amigable que evita la revictimització d'infants i adolescents.

P20. Desplegar el **model SIS íntegrament amb un pressupost adequat** garantint així la prevenció i l'abordatge de les situacions de risc social abans que s'agreugin o es cronifiquin.

P21. Reconèixer i dignificar la situació dels professionals educatius del Tercer Sector Social que atenen i treballen amb la infància i l'adolescència més vulnerable.

P22. Enfortir el paper de les EAIA per poder treballar directament, des de la proximitat, i en conjunció amb els serveis socials municipals, tant amb els infants com amb les famílies.

P23. Potenciar els serveis destinats a la petita infància amb un **model d'escola bressol que prioritzi una educació de qualitat i amb serveis d'acompanyament** a la criança per a les famílies, com ara els espais familiars, assessorament, formació, etc.).

P24. Recuperar el protocol de detecció i abordatge de la malnutrició infantil, tal com indica el Pacte per la Infància a Catalunya, i fer del menjador escolar un temps educatiu del migdia de qualitat amb ràtios adequades i programes educatius que fomentin els valors i els hàbits saludables.

P25. Articular un **sistema públic que garanteixi l'accés al lleure educatiu a tots els infants i adolescents**, dotant-lo dels recursos necessaris perquè esdevingui una mesura de caràcter estructural en el desenvolupament integral de la infància i l'adolescència. I vetllar perquè el teixit associatiu de lleure educatiu a Catalunya tingui el reconeixement que cal i els ajuts necessaris per fer possible aquesta universalització del lleure educatiu.

P26. Potenciar el **programa d'alimentació i oci educatiu d'estiu VECA i reforçar els casals d'estiu municipals**, i les entitats locals que desenvolupen programes d'estiu, convertint-los també en espais on es garanteixi una alimentació equilibrada i oci educatiu per reduir les bretxes que s'estan obrint en diferents sectors socials i que es poden incrementar durant l'estiu.

O2. Els i les joves, present i garantia de futur

La joventut del nostre país reivindica amb fermesa el dret a tenir els mecanismes necessaris per construir amb autonomia el seu projecte de vida. Tanmateix, la generació de joves actuals no té les coses fàcils -elevat atur juvenil, precarietat laboral, fuga de talents, taxes universitàries molt cares, preus d'habitatges desorbitats-, fent dels i les joves de Catalunya una generació precària i en molts casos també en risc d'exclusió social. És moment de ser ambiciosos i buscar nous

horitzons, establint el camí per assolir un model de societat més progressista, igualitària i de les oportunitats, una Catalunya dels joves i per als joves.

P27. Fomentar les **polítiques actives que generin ocupació i permetin la inserció laboral dels i les joves.**

P28. Aplicar la **Garantia Juvenil** per protegir la joventut aturada, a partir de la formació, la inserció, l'emprenedoria i l'orientació laboral.

P29. Crear l'**Oficina de Mobilitat Laboral Juvenil** amb l'objectiu de donar suport a la joventut emigrant que viu l'exili econòmic i facilitar el seu retorn.

P30. Ampliar els **ajuts a la recerca d'investigadors** novells i post doctorals, així com els programes de retenció de talent.

P31. Eliminarem els contractes dels "falsos associats" i **millorarem les condicions laborals del professorat** per garantir la qualitat de l'ensenyament.

P32. Fomentar, en el conjunt de l'Estat, la creació d'una **lleï d'FP dual d'àmbit estatal i el seu reconeixement legal a l'Estatut dels Treballadors.**

P33. Avançar cap a l'**FP dual**, fomentant les relacions dels i les estudiants amb empreses on es complementi la formació i on les condicions siguin pactades i reflectides en convenis supervisats pels representants legals dels treballadors i els comitès joves.

P34. Garantir el **dret a l'habitatge dels i les joves**, perquè puguin desenvolupar els seus projectes de vida, a partir de:

- 34.1** La creació de **parcs d'habitatges públics municipals amb un percentatge reservat per als i les joves** dels municipis, siguin de lloguer o compra.
- 34.2** L'aposta pel lloguer assequible, fomentant l'**habitatge social públic i de lloguer, com a element d'emancipació juvenil.**
- 34.3** Revisar la **deducció de la part autonòmica de la quota de l'IRPF per lloguer d'habitatge habitual**, per tal d'afavorir l'emancipació juvenil, **fixant en 35 anys l'edat màxima per acollir-se a la deducció.**

P35. Establir un **sistema de beques integral i equitatiu per als i les joves** que contempli totes les necessitats i els costos formatius de l'estudiant, com ara matrícula, material, salari, transport i allotjament.

P36. **Eliminar gradualment les taxes a la Formació Professional.** Avançar en la qualitat a través de l'equitat donant resposta com a servei públic i contribuir a la millora de la qualificació dels treballadors i les treballadores per tal de desenvolupar-se professionalment i personalment.

P37. Fomentar la **unificació de l'edat en ajudes, tràmits i abonaments públics** per a joves als 35, tal com marca la UE.

O3. Persones amb discapacitat, drets de ciutadania

Segons l'OMS, la discapacitat forma part de la condició humana, ja que totes les persones, almenys en alguna etapa de la nostra vida, som objectes de patir algun tipus de discapacitat, dependència i/o problema de salut mental. Per tant, aquesta circumstància és inherent a la manifestació de la diversitat de l'ésser humà i ningú té la garantia que mai patirà alguna d'aquestes situacions. Reafirmem el nostre compromís amb totes les persones amb discapacitat d'acord amb els nostres principis i valors: la dignitat, entesa com una condició indivisible a la humanitat; la llibertat, entesa com a autonomia -en el sentit de subjecte moral, que la persona sigui el centre de les decisions que l'afecten- i la igualtat inherent de qualsevol ésser humà, respectuosa amb la diferència; i amb la promoció i defensa de la cultura de les capacitats.

P38. Promoure canvis legislatius per l'assoliment a Catalunya del que dicta la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat de 13 de desembre de 2006.

P39. Incloure la discapacitat com a vector transversal en totes les línies d'acció política.

P40. Posar en marxa campanyes de sensibilització i conscienciació per promoure la consideració de totes les persones com a ciutadans i ciutadanes de ple dret, el respecte per la diferència i l'acceptació de les persones amb discapacitat com a manifestació de la diversitat i la condició humana.

P41. Treballar per a la inclusió plena i efectiva de les persones amb discapacitat, fugint dels conceptes d'assistencialisme, paternalisme, caritat i discrecionalitat.

P42. Promoure el model de vida en comunitat, en el seu entorn habitual amb tots els serveis i les prestacions que recull la Llei de promoció de l'autonomia personal i suport a la dependència amb la **figura de l'assistent personal com a eix troncal**.

P43. Facilitar mitjans d'accessibilitat comunicativa per a persones amb discapacitat auditiva, oralistes i signants, **en els centres d'atenció primària, especialitzada i hospitalària**.

P44. Aprovar, dintre del nostre marc competencial, mesures de compensació econòmica orientades principalment a **reducció de taxes, preus públics, etc. de serveis**, amb l'objectiu d'eliminar o mitigar el sobreesforç econòmic de les famílies que tenen un membre amb discapacitat i/o amb problemes de trastorn mental.

P45. Crear un canal d'informació i difusió de tots els suports i recursos existents a l'abast de les persones amb discapacitat.

P46. Fer complir la normativa vigent en relació amb l'obligatorietat de contractació d'almenys el 2 % de persones amb discapacitat per a les empreses proveïdores de les administracions i empreses públiques amb més de 50 persones contractades. Així mateix, promoure mesures per facilitar la recerca, l'adaptació i el manteniment de l'ocupació per a les persones del col·lectiu.

P47. Vetllar pel compliment de la quota legal de reserva del 2 % i del 3 % a les administracions públiques per a llocs de treball ocupats per persones amb discapacitat i pel compliment de la normativa vigent.

P48. Promoure, amb polítiques específiques, **l'ocupació de les persones amb discapacitat, tant en l'empresa ordinària com en els Centres Especials de Treball (CET).**

P49. Reformular el treball protegit i el treball amb suport, mitjançant l'acord social, per garantir el dret al treball de les persones amb discapacitat i de les que tenen més dificultats d'inserció laboral.

P50. Promoure **l'emprenedoria entre el col·lectiu i la constitució i continuïtat de cooperatives.**

P51. Promoure un **pla d'acció específic de la Inspecció de Treball** de persecució de qualsevol tipus de discriminació per motius de discapacitat.

P52. Desenvolupar la Llei 13/2014 d'accessibilitat, que estableix les condicions mínimes per tal que els espais públics, els serveis, els transports i les comunicacions s'adaptin a les persones amb discapacitat, i vetllar pel compliment de la normativa vigent d'accessibilitat en l'àmbit local, facilitant els recursos necessaris per a la seva implantació.

P53. Promoure **l'aprovació d'un codi d'accessibilitat,** que compti amb el consens del sector social, sindical i empresarial, així com les administracions.

P54. Crear un **fons per a l'accessibilitat universal,** per tal de finançar programes i actuacions en obres públiques, infraestructures, noves tecnologies i societat de la informació, adreçades a garantir l'accés de les persones amb discapacitat.

P55. Farem un **Pla d'accessibilitat en el transport públic,** adreçat tant als vehicles com a les instal·lacions.

P56. Acompanyar el comerç tradicional amb un **programa d'impuls de la innovació en la seva transició cap a un model accessible i de proximitat.**

P57. Posar al dia el mapa d'instal·lacions esportives, aprovant un **Pla d'inversions per a equipaments esportius** per tal de millorar l'accessibilitat i l'actual desplegament, creant noves instal·lacions i mantenint o rehabilitant i fent accessibles les ja existents i desplegant una xarxa d'equipaments accessibles i adients per a la pràctica esportiva.

P58. Promoure el **dret d'accés a la cultura per a tothom,** mitjançant l'establiment d'acords amb les administracions públiques, tant en el vessant de l'accessibilitat universal i de la creació de públics com en el foment de les pràctiques no professionals.

P59. Incloure en els **currículums educatius de primària, de forma específica i molt prioritzada, els coneixements i les habilitats per promoure el respecte a la diversitat i a la ciutadania global.**

P60. Promoure el **compliment de la Llei 17/2010, de 3 de juny, de la llengua de signes catalana.**

O4. Fer-se gran sense quedar enrere

L'augment del cost de la vida i dels productes de primera necessitat, els copagaments, el sosteniment sobrevingut de la unitat familiar i la soledat com a situació no buscada ni acceptada, ens aboquen a un empobriment i aïllament de la gent gran al nostre país. L'envelliment és una

etapa de la vida que no ha de comportar cap disminució de drets ni de reconeixement i per això calen polítiques públiques que facilitin l'envelliment actiu i productiu, no només pel que fa a la garantia de les pensions i de les situacions de dependència. Situem la gent gran en el centre de la nostra acció política.

P61. Enfortir **el sistema públic de pensions seguint les recomanacions aprovades** en el marc del Pacte de Toledo a partir recuperant els principis de suficiència, equitat i solidaritat intergeneracional i també l'IPC com a referència per assegurar el seu poder adquisitiu.

P62. Promoure **programes de preparació per a la jubilació** a les empreses, als sindicats i les associacions de gent gran per ajudar a afrontar aquesta etapa.

P63. Aprovar la **Llei de la gent gran al Parlament de Catalunya**, per garantir els seus drets com a ciutadans i ciutadanes.

P64. Garantir els drets de les persones grans, reforçant els **protocols contra el maltractament i l'abús vers les persones grans** a través de la prevenció, detecció i atenció a aquest tipus de violència, especialment la que es produeix en situacions de dependència, així com garantint la formació dels i les professionals que treballen amb les persones grans. Aquests protocols estaran inclosos en la Llei de la gent gran.

P65. Promoure **polítiques que fomentin l'envelliment actiu i una concepció positiva de la vellesa** (hàbits de vida saludable, cultura, formació, voluntariat, etc.). Treballar amb les entitats de gent gran perquè en el procés d'envelliment totes les persones, més enllà de capacitats i condicions físiques i econòmiques, puguin desenvolupar al màxim la seva independència i autonomia.

P66. Fomentar la **participació de la gent gran en tots els àmbits de la societat**, reconeixent la seva aportació, reivindicant el seu paper en el complex context social actual, fent valdre el seu coneixement i la memòria històrica, fomentant les relacions intergeneracionals, etc.

P67. Mantenir la **xarxa d'equipaments residencials i centres de dia destinats a serveis públics per a la gent gran**, ampliant l'oferta actual existent, millorant la qualitat dels serveis que ofereixen i actualitzant les instal·lacions d'aquests, per tal de satisfer la demanda. La concertació de places i centres privats haurà de seguir els criteris de qualitat establerts per a l'administració autonòmica.

P68. Reforçar l'**atenció sanitària i l'hospitalització domiciliària de la gent gran i els serveis de cues pal·liatives**, incloent-hi l'atenció a les persones que viuen soles (solitud no desitjada).

P69. Fomentar i impulsar el **moviment associatiu de la gent gran**, garantint infraestructures i aportant recursos per fer possible el desenvolupament d'activitats.

P70. Potenciar les **activitats formatives adreçades a la gent gran**, tant en l'àmbit d'equipaments de proximitat com en programes universitaris i d'altres, **amb especial incidència en els temes de noves tecnologies** per evitar la fractura digital, en temes de **comunicació social i en coneixement de l'administració**.

P71. Promoure, en col·laboració amb el món local, **l'adhesió dels municipis catalans a la Xarxa de Ciutats amigables amb la Gent Gran**, promovent i facilitant un envelliment actiu i saludable, treballant des de la transversalitat amb tots els temes que l'afecten.

P72. Crear un **programa de real·lotjament de persones grans que per motius de manca de mobilitat** no poden sortir al carrer en cas que visquin en comunitats de veïns on estructuralment sigui impossible instal·lar un ascensor o no s'hi pugui garantir la instal·lació.

P73. Estudiar la **simplificació dels abonaments, targetes per la gent gran i descomptes vàlids als transports públics**, segons els recursos econòmics de què disposa cadascú.

P74. Disminuir la bretxa digital per edat amb **plans d'actuació i plans estratègics per alfabetitzar digitalment la gent gran**.

P75. Desplegar **polítiques i mesures per acompanyar l'envelliment en soledat** i aplicar l'estratègia contra la soledat no desitjada que desenvolupi el Govern de l'Estat.

2.8 VIURE I ESTIMAR EN PLENA IGUALTAT

Volem una Catalunya de persones que visquin i convisquin en plena llibertat, amb els mateixos drets i els mateixos deures i oportunitats; una Catalunya on tothom pugui desenvolupar el seu projecte vital, sigui com sigui i vingui d'on vingui. Perquè només així entenem la nostra societat, una societat diversa, inclusiva, justa, lliure, igualitària i fraternal, que ens permeti enriquir-nos com a país.

Ens sentim orgullosos del que som i de la diversitat d'aquesta societat de la qual formem part i reivindicuem el lideratge del PSC en la lluita contra qualsevol expressió d'intolerància, discriminació i/o persecució per raó de religió o conviccions, capacitats, edat, origen, identitat o orientació sexual, o per qualsevol altra condició social o personal, i en la lluita contra l'odi en totes les seves formes (racisme, homofòbia, lesbofòbia, transfòbia, bifòbia, xenofòbia, sexisme, etc.) i expressions (violència, assetjament, fanatisme, etc.) que cal erradicar.

Una diversitat de la nostra societat que ha estat sempre complexa, però mai conflictiva. Tanmateix, avui ens trobem amb un escenari de dificultats en què hi ha qui posa en dubte les llibertats i els drets socials i civils conquerits com a societat i fomenta la ideologia de la por i l'odi.

Els poders públics han de donar una resposta col·lectiva i corresponsable a aquests escenaris, amb voluntat i determinació política, i promoure el reconeixement i l'exercici dels drets i les llibertats fonamentals sense discriminació, garantint la convivència i la cohesió social.

Catalunya necessita un Govern que aposti clarament per una societat orgullosa de la seva diversitat i respectuosa amb totes les identitats o orientacions sexuals. Qualsevol societat moderna, justa, democràtica i pròspera ha de vetllar per garantir els drets de tota la ciutadania sense excepció, i especialment els d'aquells col·lectius més vulnerables. Volem una Catalunya orgullosa de la seva diversitat i lliure d'odi.

P1. Desenvolupar la Llei d'igualtat de tracte, aprovada en l'anterior legislatura, perquè esdevingui l'eina més important per erradicar qualsevol situació de discriminació. Aquesta Llei es complementa, en la legislació catalana en defensa de la igualtat, amb la **lleï 11/2014 del 10 d'octubre per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals** i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia i la **Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes**

P2. Promoure un **Pla contra les Discriminacions**, que inclogui programes d'intervenció social per la formació, la sensibilització i la difusió dels valors de la interculturalitat i la diversitat sexual i afectiva des del coneixement mutu.

P3. Desplegar la **Llei 11/2014, pionera al món, per garantir els drets LGBTI i erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia**, amb l'aprovació d'un **reglament sancionador per combatre les agressions** LGTBfòbiques als nostres pobles i ciutats, així com de les eines previstes per **combatre el bullying** arreu del territori.

P4. Crear la **Direcció General de Polítiques LGTBI** dins l'estructura del Govern de la Generalitat.

P5. Promoure, juntament amb les organitzacions trans, la **reforma de la Llei trans en l'àmbit estatal**, una llei que permeti abordar d'una forma integral tots els reptes als quals està exposat el col·lectiu transsexual, des d'un punt de vista estructural i transversal, i faci èmfasi en els àmbits on aquest col·lectiu es veu més discriminat, com és l'àmbit laboral, sanitari i educatiu.

P6. Promoure un **servei de pediatria que tracti els infants i adolescents trans** en el servei de trànsit i fomentar **polítiques adreçades a erradicar les discriminacions derivades de la seva sexualitat, especialment en els entorns educatiu, esportiu i cultural**, perquè puguin viure la seva infantesa i adolescència en plenitud.

P7. **Assegurar que la gent gran visqui en plenitud la seva identitat o orientació**, mitjançant polítiques en aquest sentit en l'àmbit residencial.

P8. Fomentar polítiques i plans adreçats a **erradicar les discriminacions estructurals contra les dones lesbianes per la seva condició sexual** i que es poden donar en diversos àmbits de la societat, com els protocols ginecològics, l'educació sexual als centres educatius, la manca de referents culturals o la violència sexual.

P9. Promoure els **serveis locals d'informació i assessorament en qüestions LGTBI+**, per donar un tracte més proper a la ciutadania perquè es pugui conèixer la realitat del col·lectiu LGTBI+ i també dur a terme tallers i formació continuada oberta a tota la ciutadania.

CATALUNYA IGUALITÀRIA I FEMINISTA

EIX 3. POLÍTIQUES FEMINISTES, POLÍTIQUES PER A LA IGUALTAT

Els i les socialistes defensem els drets de les dones i les polítiques feministes com a instrument necessari per aconseguir la igualtat real i efectiva entre dones i homes, i una societat lliure de masclisme.

La pandèmia de la covid-19 ens mostra com la incorporació de les dones al mercat de treball va estar i continua estant associada als rols de gènere d'homes i dones. En moltes ocasions, la participació de les dones a l'espai públic es limita a reproduir, de manera remunerada, el treball domèstic i de cura realitzat a la llar. Alhora, la importància del treball reproductiu a l'àmbit privat i del treball de cura a l'àmbit públic s'han situat en el centre de l'agenda política els darrers mesos. La crisi sanitària i l'impacte que aquesta ha tingut en la nostra vida quotidiana, amb el col·lapse del sistema de salut, l'increment de la vulnerabilitat de les persones i el tancament dels centres educatius, els centres de dia i els centres especials de treball, posen de manifest quins són els treballs realitzats normalment per dones al mercat de treball i també en l'espai privat, així com la manca de reconeixement de les feines tradicionalment considerades femenines, tant en l'àmbit social com salarial. I és que els treballs feminitzats són normalment els més menystinguts i precaritzats.

L'economia submergida, malauradament, també té un impacte de gènere important. Moltes són les dones que treballen en l'àmbit de la neteja domèstica o en la cura de persones dependents sense contracte de treball. Aquest fet els impedeix acollir-se a les diferents ajudes decretades pels governs per als treballadors i treballadores. Segons l'ONU Mujer, les conseqüències econòmiques de la pandèmia tindran un impacte més gran en les dones. Sindicats i organitzacions internacionals coincideixen en aquesta hipòtesi.

En definitiva, les dones tenen treballs més precaris i inestables, tenen ingressos menors, tenen menys capacitat d'estalvi, i també són les que assumeixen de manera habitual el treball no remunerat de la cura. Els poders públics han de vetllar perquè la sortida d'aquesta crisi i el camí de la recuperació social i la reactivació econòmica no incrementi, encara més, la desigualtat estructural que pateixen les dones només pel fet de ser dones, ja que són les que tenen una incidència més gran en les bosses de pobresa, situacions de marginalitat, hiperprecarietat i desemparament.

La pandèmia també ha posat al centre de l'agenda política el perill que suposa per a moltes dones viure confinades amb el seu agressor. Les dades mostren que a Catalunya s'ha incrementat un 60 % el nombre de trucades al telèfon d'atenció de les dones víctimes de violència masclista, durant la primera onada de confinament a principis de 2020, fet que mostra que més dones van patir agressions a les seves llars. Malauradament, aquest va ser el delictes més habitual durant l'estat d'alarma. Tanmateix, i malgrat aquesta evidència, algunes forces polítiques continuen tenint discursos negacionistes que perpetuen el sistema patriarcal.

Però no només els darrers mesos i la pandèmia estan marcant el present de les dones al nostre país. En els darrers anys, la lluita contra el masclisme i pel dret de les dones no ha estat una prioritat de govern. La xarxa d'atenció arriba només a una de cada deu dones víctimes de

violència masclista i nou de cada deu dones queden fora de qualsevol mena d'atenció; només disposem de vuit serveis d'informació i atenció especialitzades (SIE), on treballen 59 professionals per recuperar les víctimes de tot Catalunya. I el Govern català ha estat incapaç de destinar-hi recursos propis per adaptar els serveis a les necessitats reals de les víctimes; destina 2 M€ menys a polítiques envers les dones que el 2010; i, davant el nombre cada cop més gran de dones assassinades per violència masclista i l'increment d'agressions sexuals a l'espai públic, respon amb menys inversió en l'atenció i la prevenció de la violència masclista. Els nous recursos anunciats sortiran majoritàriament del Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere, recursos transferits per l'Estat per sumar i no per reemplaçar allò que haurien de fer i no fan les Comunitats Autònomes que, com Catalunya, tenen les competències transferides.

Volem una societat que garanteix els drets de les dones i alliberi els homes del model de masculinitat clàssic. Compromesos i compromeses amb el feminisme, defensem la necessitat d'incorporar la perspectiva de gènere al global de les polítiques públiques i, per tant, als recursos i serveis públics que s'ofereixen a la ciutadania. I alhora, prioritzar i implementar polítiques feministes, especialment aquelles centrades en la lluita contra la violència masclista, l'eliminació de la bretxa salarial i de les pensions, així com la d'altres formes de discriminació laboral, el foment de nous models de masculinitat que afavoreixin la corresponsabilitat, l'abolició de la prostitució i la persecució del tràfic de dones i infants amb finalitat d'explotació sexual.

No estem a la política per conviure amb la realitat, sinó per provocar canvis transformadors. No és de retruc que sempre que les dones hem avançat en drets i llibertats ha estat de la mà de governs socialistes: el dret al divorci, el dret a l'avortament, la Llei contra la violència de gènere, la Llei d'autonomia personal i atenció a la dependència, la Llei d'igualtat efectiva entre dones i homes, la lluita contra la bretxa salarial o l'equiparació dels permisos de paternitat i maternitat, són només alguns exemples. Per a nosaltres, la lluita pels drets de les dones és una prioritat.

O1. La coeducació al llarg de la vida per construir una ciutadania plena

Des de la petita infància i al llarg de la vida la coeducació és una eina fonamental i indispensable per aconseguir a mitjà i llarg termini una igualtat efectiva entre dones i homes. Avui, més que mai, quan reapareixen discursos masclistes que qüestionen les discriminacions de les dones i la violència masclista, els i les socialistes defensem la coeducació com l'estratègia necessària per construir ciutadans i ciutadanes lliures i igualitaris.

P1. Promoure la coeducació des de la petita infància i al llarg de la vida.

P2. Fomentar programes coeducatius per a infants, agents educatius i famílies.

P3. Vetllar perquè es faci una coeducació real i no només una educació mixta de nenes i nens a les aules.

P4. Vetllar perquè els continguts curriculars incorporin les figures femenines i els sabers femenins i aquests no siguin tractats com a comparses, atorgant-los el reconeixement i el protagonisme que mereixen.

P5. Promoure polítiques que afavoreixin la conciliació de la vida laboral amb la vida familiar i personal a partir, entre d'altres, del foment de la cultura de la conciliació amb la complicitat de

les organitzacions empresarials i sindicals i de l'escola bressol com a servei públic que també ajuda les famílies a conciliar.

P6. Treballar per **acabar amb els estereotips sexistes i per garantir la igualtat real i llibertat d'elecció d'estudis i professions de l'alumnat.**

P7. Fomentar **accions positives per incrementar el nombre de dones als estudis STEM.**

P8. Promoure la **formació afectiva sexual als centres educatius** per prevenir la violència masclista, i **educar en les relacions igualitàries i segures.**

O2. Igualtat laboral, igualtat salarial

L'actual contracte social discrimina les dones tant a l'àmbit privat com al públic. En el segon cas, les dones pateixen diferents discriminacions només pel fet de ser dones, per exemple, la bretxa salarial, fet que implica que a final d'any les dones tinguin menys ingressos que els homes per fer treballs d'igual valor i això afectarà directament també les seves pensions. Aquesta esclota, junt amb les dificultats per accedir a un lloc de treball, aconseguir promocionar i, en moltes ocasions, mantenir la feina, impedeix milers de dones assolir una independència econòmica. I sense aquesta, no hi ha ni llibertat ni igualtat.

P9. Garantir la **participació de les dones professionals en els espais de presa de decisió.**

P10. Aprovar **mesures específiques de caràcter temporal per protegir les dones de les conseqüències de la recessió econòmica derivada de la covid-19.**

P11. Fer **inspeccions laborals a les empreses per evitar situacions de bretxa salarial.**

P12. Impulsar **plans d'igualtat a les empreses**, d'acord amb el marc normatiu vigent, per evitar situacions de discriminacions horitzontals i verticals, casos d'assetjament sexual i/o bretxes salarials.

P13. Instaurar **barems correctors perquè les dones no siguin penalitzades per la maternitat** i vetllarem perquè les dones no hagin d'aparcar la formació al llarg de la seva vida ni per la maternitat ni pels treballs de cura.

P14. Impulsar **plans d'igualtat als nostres ajuntaments**, per conscienciar sobre la importància de posar fi a les diferents discriminacions que pateixen les dones.

P15. Promoure l'**ús de clàusules igualitàries a la contractació pública**, per evitar situacions de discriminació de gènere a les empreses amb les quals col·laboren les administracions públiques.

P16. Regular el **salari de les i els professionals que treballen en els àmbits d'atenció i cura.**

P17. Promoure **accions positives que corregeixin les situacions de segregació horitzontal i vertical** que es donen al mercat de treball en general, i al sector de cura en particular.

P18. Impulsar l'**emprenedoria de les dones** per un canvi en el model productiu de Catalunya.

O3. Una Llei d'usos del temps per fomentar la corresponsabilitat i compartir la cura familiar

La manca de capacitat de gestió i disposició del temps és un factor de desigualtat social i d'oportunitats, que perjudica majoritàriament les dones, com vam poder comprovar també durant el confinament provocat per la covid-19. Hem de considerar el temps com un dret de ciutadania i fomentar la conciliació entre els diversos espais vitals (personal, familiar, laboral, polític i social), per poder gaudir una vida més justa i plena de dones i homes.

P19. Promoure accions positives per acompanyar les famílies monomarentals que es trobin en situació de vulnerabilitat (renda garantida de ciutadania i/o ingrés mínim vital, serveis de conciliació, ajudes per al pagament de l'habitatge, etc.).

P20. Trencar estereotips de gènere des de la infància fins a l'edat adulta, a partir de polítiques que fomentin la corresponsabilitat de l'espai privat i del treball reproductiu i de cura per promoure i estendre nous models de masculinitat.

P21. Fomentar la corresponsabilitat i l'impuls de mesures de conciliació en l'àmbit laboral, dirigides tant a dones com a homes.

P22. Incrementar els serveis Respir perquè les persones cuidadores d'una persona dependent puguin gaudir de temps de descans i recuperació, així com donar-los suport emocional i promoure una xarxa informativa i formativa sòlida sobre els recursos al seu abast.

P23. Fomentar la racionalització de l'ús del temps, amb garanties d'una conciliació equilibrada dels temps personals, laborals i familiars per a dones i homes, promovent la corresponsabilitat familiar dels homes i una Llei d'usos socials dels temps.

P24. Promoure la creació de xarxes veïnals i de voluntariat per oferir suport a famílies monomarentals i impulsar la corresponsabilitat.

O4. Tolerància zero envers la violència masclista

La violència masclista és l'instrument a través del qual el sistema patriarcal perpetua el poder masculí sobre les dones. N'hi ha de diferents tipus, des de la psicològica a la física, passant per la sexual, laboral i institucional. Per tant, la violència masclista no afecta únicament a l'àmbit privat sinó que també ho fa a l'espai públic. És la manifestació més virulenta de les discriminacions estructurals que patim les dones només pel fet de ser dones. Una societat que aspira a ser realment, democràticament i socialment justa no pot permetre que la meitat de la població pateixi violència. Els poders públics tenen l'obligació de combatre aquesta xacra i garantir que dones i homes puguin viure una vida lliure de violència.

P25. Garantir la formació amb perspectiva de gènere als i les professionals de tots els àmbits, especialment als agents implicats en la detecció i tractament de la violència masclista.

P26. Revisar els protocols d'intervenció en violència masclista existents per assegurar la coordinació i comunicació dels i les agents implicades.

P27. Crear una **xarxa de protecció, prevenció i sensibilització de la violència masclista** en la qual participin la globalitat dels agents implicats.

P28. Obrir **nous Serveis d'Informació Especialitzada que donin cobertura territorial** a la globalitat de les dones víctimes de violència masclista i als seus infants.

P29. Fer **campanyes específiques** perquè els diferents agents que formen part de la xarxa d'atenció a les dones víctimes de violència masclista i les mateixes dones **coneguin els seus drets i la cartera de serveis a la que tenen dret**. I implicar la ciutadania en la **denúncia de les situacions de violència masclista**, perquè tots i totes som corresponsables davant del masclisme.

P30. Blindar els **jutjats VIDO per evitar el seu tancament**, tal com ha proposat en diverses ocasions el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

P31. Implementar **l'acompanyament judicial personalitzat als Jutjats VIDO**, garantint els itineraris més segurs des del moment de denunciar fins al final del procés.

P32. Reclamar els recursos necessaris per a **l'habilitació de noves cases d'acollida i centres d'emergència** per a dones maltractades i els seus infants.

P33. Aprovar un **Pacte català contra la violència masclista**, alineat amb el Pacte estatal, promoure mesures de sensibilització i prevenció, així com una xarxa de protecció en la qual participin tots els agents implicats amb els recursos i les inversions necessàries.

P34. Desplegar **Unitats de Valoració Forense Integral (UVIF)**, com a eines fonamentals perquè jutges i fiscals puguin avaluar el risc que tenen les víctimes i adoptar mesures de protecció.

P35. Promoure la **creació d'un equip interdisciplinari** que identifiqui i doni a conèixer les conductes pròpies dels homes masclistes i violents, per tal que es puguin detectar anticipadament per part de les possibles víctimes i els seus entorns familiars i comunitaris.

P36. Reforçar els **serveis de suport a menors víctimes de violència masclista i abús sexual**.

P37. Impulsar **campanyes d'acció positiva per afavorir la inserció laboral de les dones víctimes de violència masclista**.

P38. Vetllar perquè els **mitjans públics de comunicació no presentin mai situacions que afavoreixin o minimitzin la violència masclista**.

O5. Contra el tràfic amb finalitat d'explotació sexual i el proxenetisme

Els i les socialistes sempre hem estat compromeses amb l'abolició de la prostitució i la lluita contra el tràfic de dones i noies amb finalitat d'explotació sexual. Tant la prostitució com aquest tràfic són formes de violència extrema que atempten contra la llibertat, la integritat, la salut, la vida, la seguretat i la dignitat de les dones.

P39. **Perseguir qualsevol iniciativa privada que ofereixi serveis de prostitució i/o pornografia**, així com qualsevol altre reclam que cosifiqui les dones.

P40. Modificar el marc legal per evitar l'explotació sexual, el proxenetisme i el tràfic de dones i infants amb finalitat d'explotació sexual, i fomentar una nova legislació al respecte, implicant també el món local mitjançant la Xarxa de Municipis Lliures de Tràfic.

ESBORRANY

TRANSICIÓ ECOLÒGICA JUSTA

EIX 4. UNA TRANSICIÓ ECOLÒGICA JUSTA I LLUITA CONTRA EL CANVI CLIMÀTIC

La transició ecològica justa i compromesa amb els tractats internacionals se situa en el centre del nostre projecte polític, perquè donar resposta a la crisi ecològica i al canvi climàtic és urgent, però també una oportunitat de progrés social i econòmic per a Catalunya, junt amb la digitalització i la implantació d'un nou model energètic neutre i renovable. Per això, compartim i fem nostres els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides (ODS), els compromisos de la 21a Conferència de les Parts (COP21) sobre el canvi climàtic i els Acords de París de lluita, mitigació i adaptació al canvi climàtic i de cooperació nacional i internacional. I els aplicarem en la definició de les nostres polítiques públiques i en tota la nostra acció de govern.

Fins ara, el model de desenvolupament ha cercat el creixement econòmic sense tenir prou en compte les seves externalitats i les seves conseqüències negatives i irreversibles sobre el medi ambient i el territori. Els efectes del canvi climàtic són cada cop més perceptibles i no en podem ser mers espectadors. Construir un món més just, més equitatiu i més pròsper per a les generacions presents i futures és inseparable dels enormes desafiaments ambientals, de la millora i adaptació de les nostres infraestructures al territori i de l'amenaça de la despoblació, l'envelliment i la manca d'oportunitats en el món rural.

És imprescindible abordar els reptes ambientals de forma indissoluble als reptes econòmics i socials i, per això, parlem del socialisme del futur en termes d'ecologia social. La nostra prosperitat ha de fonamentar-se en un model econòmic i productiu diferent, més conscient, respectuós i eficient en l'ús dels recursos, més prudent en la generació d'externalitats negatives, circular amb un decidit impuls de l'economia i d'una transició energètica descarbonitzada, renovable i justa, econòmicament pròspera i mediambientalment i demogràficament sostenible.

Si bé la crisi derivada de la covid-19 a principis de 2020 i el confinament adoptat pel Govern d'Espanya va tenir uns primerencs efectes a grans trets positius per al medi ambient, com la disminució de gasos contaminants a l'atmosfera o el retorn de les aigües cristal·lines als nostres mars i rius, entre d'altres, aquests efectes no han deixat de ser temporals i en detriment de l'activitat econòmica i humana.

Però, les crisis són també oportunitats. La pandèmia i els seus efectes poden esdevenir una important palanca d'oportunitats per dur a terme les reformes necessàries, amb un enfocament ambiental i territorial, per establir i consolidar un nou model de desenvolupament econòmic i productiu ambientalment i socialment sostenible que, a més, sigui capaç de crear una ocupació de qualitat amb drets, preservar la biodiversitat i els nostres recursos naturals a partir de la gestió i l'aprofitament sostenible, i assegurar l'equilibri territorial com a garantia de cohesió social, igualtat d'oportunitats i una vida digna arreu de Catalunya.

En aquest camí de recuperació és indispensable la implicació de totes les administracions, des de la Unió Europea, el Govern d'Espanya i els ens locals i supramunicipals, així com dels sectors i agents socials i econòmics, i la mateixa ciutadania, com a peces clau d'un mateix engranatge per al desplegament d'una banda, de polítiques sobre el medi ambient, l'energia, l'aigua, la biodiversitat, l'economia circular, l'urbanisme sostenible, la fiscalitat verda, la mobilitat, el transport públic o la contaminació atmosfèrica i, de l'altra, de polítiques sobre el territori basades en els principis d'equitat territorial, interdependència, subsidiarietat, cooperació, complementarietat i solidaritat entre els territoris i la seva gent. Alhora, en aquest context, prenen encara més sentit els pactes verds subscrits per diferents administracions per impulsar un procés de transició ecològica i digital sostenible i justa, com una forma d'abordar la reconstrucció social econòmica i accelerar l'estratègia contra l'emergència climàtica i l'establiment d'un model econòmic i social sostenible, descarbonitzat i socialment més just.

Estem davant l'oportunitat de fer créixer un model econòmic diferent, més eficient en l'ús dels recursos, molt més prudent en la generació d'externalitats negatives i amb un impuls decidit de l'economia circular, perquè Catalunya recuperi la seva capacitat de ser motor i líder a Espanya i Europa.

O1. Abordem l'emergència climàtica: la fi de l'era fòssil i el nou acord verd català

L'estat d'emergència climàtica, declarat els darrers anys per diverses institucions, des de l'àmbit local al nacional i internacional, és una manifestació que el canvi climàtic i l'escalfament global associat és un problema greu i urgent a abordar. Som conscients d'aquesta problemàtica i per això la lluita per mitigar el canvi climàtic serà una línia política essencial de la nostra acció de govern. Volem liderar les polítiques de l'emergència climàtica, no només a Catalunya, sinó ser motor a Espanya i a Europa, amb mesures que fomentin l'economia d'una forma sostenible i impulsant nous llocs de treball associats a una nova economia sostenible.

P1. Dissenyar col·lectivament el model i l'estratègia de transició ecològica i digital justa de l'economia catalana fins al 2050. Treballar per una reducció del 55 % de les emissions de CO₂ l'any 2030, de forma coordinada amb les directrius de la UE; l'assoliment de la neutralitat de carboni l'any 2050; i promoure les polítiques ambientals necessàries per combatre l'emergència climàtica en tots els nivells territorials i en totes les administracions.

P2. Elaborar un Pla català de Transició ecològica i digital justa o Nou Acord Verd de Catalunya (2020-2030), en el marc de l'Estratègia de transició ecològica, que incorpori mesures de suport i promoció de l'economia verda, blava i circular, la rehabilitació energètica d'edificis i la mobilitat elèctrica i sostenible; la incorporació de conceptes com l'eco-disseny i la innovació inclusiva per garantir una transició ecològica i digital justa (TED); i la coordinació amb sectors productius i socials i altres programes similars a Espanya i la Unió Europea, per garantir el finançament suficient que assegurï una TED justa en els sectors i territoris més vulnerables, davant els canvis causats per la implantació de nous sistemes d'energia renovable i les noves formes de producció i consum.

Aquest Nou Acord Verd català inclourà:

- 2.1** Una **Agenda pel Treball i les Noves Oportunitats**, com a pla específic de reactivació de l'ocupació sostenible, amb l'objectiu de reduir l'atur i contribuir a trobar alternatives de feina en nous sectors. L'objectiu és crear 250.000 nous llocs de treball, en els pròxims quatre anys, en els sectors digitals, biotecnològics i energètic descarbonitzat i renovable.
- 2.2** Un **Pla de barris 2.0 (2020-2025)** lligat a una estratègia de rehabilitació energètica d'habitatges i al foment de comunitats energètiques d'autoconsum locals als municipis, basades en l'energia solar i eòlica.
- 2.3** Un **Pla de renovació i modernització dels polígons industrials**, per transformar-los en Polígons d'Activitat Econòmica Sostenibles (PAES), amb polítiques d'ecoinnovació, la instal·lació de terrats fotovoltaics en les naus industrials per a l'autoconsum i la compartició d'energia renovable, i el foment de circuits d'economia circular per la gestió de residus, reciclatge, reutilització de materials i aprofitament energètic d'alguns processos industrials.
- 2.4** Un **pla de reducció de residus**, que inclogui una gestió integral dels residus que es generen i que tingui com a objectius assolir el residu zero i fomentar els processos d'economia circular i simbiosi industrial.
- 2.5** Un **pla de suport als sectors industrials més tradicionals**, per modernitzar els seus processos productius amb objectius d'eficiència i estalvi energètic, renovables i de descarbonització per reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle i garantir l'assoliment dels compromisos internacionals.

P3. Desenvolupar i **implantar les mesures previstes a la Llei catalana de canvi climàtic (16/2017)** amb els canvis i les adaptacions legislatives encara pendents. Cal vincular-hi les recomanacions del comitè d'experts de canvi climàtic i elaborar uns **pressupostos de carboni per desenvolupar els plans i les mesures contemplades en la Llei**, amb una dotació pressupostària suficient.

P4. Fer una **nova Llei catalana del territori i l'urbanisme**, per frenar els efectes de l'emergència climàtica i desenvolupar un urbanisme sostenible, que tingui entre els seus objectius:

- 4.1** Prioritzar la **reducció de les emissions de GEH, del consum de recursos naturals**, com l'aigua i el sòl, i **de la generació de residus**.
- 4.2** Limitar l'**expansió del territori urbanitzable i preservar els espais naturals i el litoral**.
- 4.3** Apostar per les **ciutats compactes** que garanteixin les infraestructures de transport públic necessàries per a una mobilitat sostenible i al mateix temps fomentin la renaturalització i regeneració urbana de les ciutats construïdes.
- 4.4** Incloure l'**obligatorietat de fer una reserva territorial en tots els municipis** per establir-hi noves instal·lacions i infraestructures energètiques renovables, per tal d'implantar a Catalunya un nou model energètic descarbonitzat, renovable i distribuït.

P5. Promoure una **reforma fiscal verda integral, progressiva i inclusiva**, que sigui catalitzadora de transicions energètica i ecològica, alterant patrons de comportament de producció i consum i, a la vegada, gravant l'impacte ambiental i incentivant el desenvolupament tecnològic.

P6. Transformar l'**Institut Català de Finances en l'instrument públic de finançament d'una part de la inversió vinculada amb els processos de transició ecològica** i incloure-hi el disseny

d'instruments financers per a projectes que contemplin la reducció i compensació de la petjada de carboni d'alguns sectors especialment contaminants.

P7. Garantir l'aportació de tots els **recursos que siguin necessaris per evitar els talls de subministrament a les persones vulnerables** i promoure polítiques a llarg termini per abordar els problemes estructurals, i no només situacions d'impagament puntuals, com la rehabilitació energètica d'habitatges o el foment de la implantació de sistemes de tarificació social dels subministraments mínims vitals d'aigua i energia.

P8. Desenvolupar l'**Estratègia catalana d'economia circular i d'eco-disseny** amb polítiques mesurables en els sectors dels residus, d'aprofitament de materials amb segona vida i en diferents cercles productius. Implantar mesures d'eco-disseny, d'eco-innovació i d'eficiència energètica i de materials en sectors com la construcció, el turisme, l'agroalimentació, els embalatges i envasos, la indústria tèxtil i la fabricació electrònica, entre d'altres. El desenvolupament de l'economia circular necessitarà nous hàbits empresarials i industrials i serà una oportunitat per generar nous negocis i crear ocupació. Per això, caldrà:

- 8.1** Crear una **Plataforma digital** que recopili les sinergies territorials d'economia circular de Catalunya per facilitar la interconnexió de projectes vinculats, sobretot, amb els residus, el reciclatge de materials, l'aigua i l'energia. Aquesta plataforma localitzarà empreses i sectors i se centrarà especialment en els nostres polígons d'activitat econòmica.
- 8.2** Elaborar una **nova llei de residus per a Catalunya**, que inclogui la prohibició dels plàstics d'un sol ús per al 2021 i la reducció de residus i la seva reutilització fins a assolir, com a mínim, els llindars marcats per la Unió Europea per al 2030, aconseguint el residu zero el 2050.
- 8.3** Impulsar un **Programa d'acció per a la millora de l'eficiència i la sostenibilitat de la cadena logística (2020-2025)**, que incidirà en la traçabilitat dels productes, la reutilització de materials i la disminució d'embalatges, així com en la contaminació vinculada a la distribució de mercaderies, en especial la d'última milla.

P9. Crear un **Observatori d'ocupació en transició**, que elaborarà un mapa de sectors industrials i de servei en situació de vulnerabilitat, per tal de detectar i establir zones prioritàries en què la concentració d'ocupació de sectors en reconversió o que desapareixeran pugui generar problemes socials i econòmics importants.

Es vincularà el mapa de sectors en reconversió amb eines de prospectiva per proposar solucions de polítiques macroeconòmiques, industrials, sectorial i laborals, per tal de modernitzar alguns sectors i/o emprar oportunitats d'ocupació de l'economia circular, la transició energètica renovable o la transició ecològica, aprofitant també oportunitats de la revolució digital, la biotecnologia o l'automatització.

P10. Dissenyar **estratègies de desenvolupament sostenible i just**, en zones declarades com a territoris i sectors vulnerables, amb plans de diversificació i reactivació econòmica, amb intervenció i inversió pública de la Generalitat, l'Estat i la UE, per a la instal·lació i creació d'empreses i el desenvolupament d'infraestructures i tecnologies baixes en carboni amb capacitat de crear nova ocupació local estable.

P11. Establir un **Pla de formació i qualificació professional per ajudar** a evitar la sortida del mercat laboral de treballadors i treballadores de sectors afectats per la implantació de la transició ecològica i digital (TED) justa i respondre a la necessitat laboral de les transicions ecològiques, energètiques i tecnològiques.

O2. Una transició energètica descarbonitzada, renovable i distribuïda

Catalunya té una dependència energètica molt alta, amb el 92 % dels combustibles energètics provinents de combustibles fòssils i nuclears, que genera una important factura directa en la importació de recursos i unes externalitats ambientals, així com alts costos socials i sobre la salut de les persones. En els últims 10 anys hi ha hagut una paralització total de noves instal·lacions de renovables, augmentant el retard en el desplegament de la transició energètica i la distància amb altres zones d'Espanya i de la UE. El nostre és un nou model energètic renovable, descarbonitzat, distribuït i ciutadà; un model de gestió pública i governança menys centralitzat, més transparent i democràtic; una gran oportunitat per consolidar l'economia, l'ocupació i el benestar social.

P12. Promoure l'aprovació i execució d'un autèntic **Pacte Nacional per a la Transició Energètica Justa**, que serà el full de ruta cap a una Catalunya neutra el 2050, amb la prioritització de les energies renovables distribuïdes, i l'**antecedent d'una nova Llei catalana de transició energètica justa**.

P13. Elaborar un nou **Pla d'energia català (2020-2030)**, que vinculi la Llei catalana de canvi climàtic i el Pacte Nacional per a la Transició Energètica Justa, per a la implantació d'un nou model energètic 100 % descarbonitzat i renovable, en l'horitzó de 2050, basat en l'estalvi i l'eficiència energètica, així com les energies renovables distribuïdes. Les mesures del Pla estaran vinculades a les fites fixades per la UE i els compromisos d'Espanya per poder complir els acords de la COP21 del canvi climàtic.

Per aconseguir complir els acords de la UE i els acords de París contra el canvi climàtic, caldrà posar en servei a Catalunya un mínim de 10.000 MW de nova generació energètica renovable en la pròxima dècada 2020-2030 (aproximadament 6.000 MW fotovoltaica i 4.000 MW eòlica). La fabricació, distribució, enginyeria i instal·lació d'aquesta capacitat de generació renovables crearà més de 20.000 llocs de treball i el manteniment dels serveis energètics podrà ocupar de forma estable unes 4.000 persones en zones amb problemes de despoblament.

P14. Elaborar un **Pla estratègic de transició ecològica i energètica justa per a les poblacions afectades pel tancament definitiu de les centrals nuclears catalanes**, cercant l'acord amb el Govern d'Espanya, que fomenti el desenvolupament econòmic d'aquestes poblacions i garanteixi noves oportunitats d'ocupació estable, amb un calendari i recursos econòmics garantits.

P15. Promoure un **Pla de suport a les instal·lacions fotovoltaïques d'autoconsum ciutadà, comercial i industrial**, amb especial incidència en el foment de l'autoconsum compartit, la creació de microxarxes i la constitució de comunitats locals d'energia per a la producció renovable amb magatzematge i vinculada als vehicles elèctrics.

P16. Coordinar i pactar les **estratègies energètiques renovables amb els municipis**, clau per garantir la implantació del model energètic renovable just a Catalunya:

- 16.1** Promoure la **creació d'empreses i/o agències energètiques públiques locals per a la producció, distribució, comercialització i gestió de la seva pròpia energia**, fomentant l'estalvi energètic públic i assessorant en temes energètics per a l'autoconsum, l'estalvi i eficiència energètica a la ciutadania, el comerç i la indústria.
- 16.2** Fomentar un **Pacte món rural i món urbà per crear municipis 100 % renovables i sostenibles**. Caldrà implicar els pobles petits i micropobles en el disseny i l'execució del nou model energètic renovable just de Catalunya, com a una bona oportunitat per reequilibrar la població i l'economia de Catalunya compatible amb el respecte al paisatge i la biodiversitat; així com les ciutats grans, denses i compactes, amb poc territori per instal·lar infraestructures renovables, com Barcelona o ciutats de l'AMB, que necessitaran importar energia renovable des de territoris pròxims (energia renovable km 0).
- 16.3** Elaborar **plans locals d'implantació d'energia renovable en edificis, espais i infraestructures públiques per autoconsum** municipal i/o compartit amb entitats i veïnatge pròxim, vinculats a la mobilitat elèctrica, amb subvenció als ens locals. Es fomentaran, sobretot, les instal·lacions fotovoltaïques, les de biomassa i les bombes de calor eficients.

P17. Establir un diàleg amb les associacions municipalistes per incloure, en una nova Llei de territori i d'urbanisme de Catalunya, **l'obligació de fer una reserva per a espais destinats a la generació d'energia renovable, en el marc de la planificació urbanística municipal (POUM)**, que s'ubicaran en espais improductius, sostres residencials i industrials o infraestructures que ho permetin.

P18. Promoure **l'Estratègia catalana per a la renovació energètica dels edificis**, vinculada al nou Acord Verd Català, que prioritzi l'accessibilitat i l'eficiència energètica d'edificis i habitatges amb aprofitament d'energia renovable.

P19. Aprovar un **Pla català de rehabilitació energètica d'edificis públics i habitatge de lloguer públic (2020-2025)**, i la instal·lació de 60 MK fotovoltaic d'autoproducció, per impulsar la rehabilitació energètica d'edificis, la implantació d'estalvi i eficiència energètica i la implantació de sistemes energètics renovables per autoconsum, especialment energia fotovoltaica, en edificis i infraestructures públiques, amb sistemes d'emmagatzematge i punts de recàrrega per a vehicles elèctrics. Aquest Pla donarà suport econòmic als plans locals d'autoconsum renovable.

P20. Aprovar un **Pla de finançament per a projectes energètics renovables en polígons d'activitats econòmiques**, inclòs en el Nou Acord Verd català, per ajudar a convertir-los en centres de producció, autoconsum i emmagatzematge d'energia renovable. L'objectiu és donar suport a les PIMES i empreses, amb mesures de finançament directes i indirectes, així com finançament publicoprivat, per finançar una part de la infraestructura comuna de projectes d'autoconsum col·lectiu.

P21. Fer les modificacions legals necessàries perquè **les administracions titulars puguin desenvolupar projectes de generació d'energia renovable**, en col·laboració amb les empreses

que tenen la concessió, **en els aprofitaments de superfícies i edificis o equipaments públics cedits en concessió.**

P22. Crear una **Agència Catalana de l'Energia**, transformant l'actual Institut Català de l'Energia, amb l'objectiu d'actualitzar l'estratègia energètica que aprofundeix en els programes d'eficiència, la incorporació d'instal·lacions renovables, la millora del subministrament energètic, la contribució ambiental de la política energètica catalana i la participació en el desenvolupament de nous projectes energètics.

P23. Promoure l'**Institut de Recerca d'Energia de Catalunya com a instrument d'investigació dels nous sectors d'energia renovable**, en col·laboració amb les universitats i les empreses.

O3. Mobilitat sostenible: més i millor transport públic i lluita contra la contaminació

La forma en què ens movem genera importants impactes en el medi ambient, la nostra salut i l'espai públic. El nostre és un model de transport públic de qualitat a Catalunya que garanteixi una mobilitat eficaç, assequible i sostenible, lligat també a l'estat d'emergència climàtica. Ens comprometem al manteniment, la millora i el creixement del transport públic, així com a treballar en grans i ràpides solucions que augmentin la qualitat i eficàcia del transport públic de les nostres ciutats, en especial de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB). Creiem que les infraestructures de transport públic han d'estar clarament orientades a prestar un bon servei públic i reduir la dependència del vehicle privat, millorar les condicions de vida de la ciutadania, reduir la contaminació i mantenir-se com a motor econòmic i instrument d'ordenació i cohesió territorial.

P24. Promoure la mobilitat sostenible amb l'elaboració d'un Pla estratègic de mobilitat urbana sostenible per a Catalunya, acordat amb el municipalisme català, que coordini polítiques i ajusts per implantar mesures estructurals que facilitin la mobilitat sostenible a totes les poblacions del país, amb especial incidència en les grans ciutats i àrees metropolitanes.

P25. Promoure la mobilitat urbana a partir de mesures per al foment dels **desplaçaments a peu**, la retirada dels obstacles de les voreres i la instal·lació d'escaleres mecàniques en barris amb forts pendents; de la **mobilitat en bicicleta**, amb carrils segregats o en calçada en zones 30 i amb la regulació necessària per garantir la seguretat dels vianants; de la **mobilitat responsable**, perquè els desplaçaments més llargs es facin en transport públic col·lectiu. Paral·lelament, caldrà ampliar i reforçar la xarxa d'autobusos -sempre amb combois amb combustible de baixes emissions i renovable-, dotant-los de major freqüència i convertint-los en una xarxa de metrobus en superfície amb carrils-bus exclusius; i promoure campanyes perquè el vehicle privat (cotxe i moto) es reservi per als desplaçaments esporàdics, prioritzant les modalitats sostenibles, com els vehicles elèctrics o híbrids, que podran ser d'ús compartit o propietat compartida.

P26. Desenvolupar la **Llei de finançament de transport públic**, per garantir els mecanismes de finançament adequats i suficients per mantenir un sistema de transport públic de qualitat i assequible per a tothom.

P27. Fer un **Pla català d'accessibilitat del transport públic**, per desenvolupar les actuacions necessàries per tenir un transport públic 100 % accessible per a tothom, tant en els vehicles com en les instal·lacions.

P28. Millorar la **qualitat dels actuals serveis de transport interurbà gestionats per la Generalitat**: reforç de la plantilla d'inspeccions dels serveis, indicadors i transparència de la qualitat del servei; més facilitat per realitzar les queixes i contundència en l'aplicació de sancions per incompliment dels serveis; i millora de la informació a les parades i xarxes socials.

P29. Fomentar la **implementació de la T-Mobilitat**, amb la màxima celeritat, per aconseguir un **sistema tarifari més just i equitatiu** del transport públic, mantenint les tarifes socials.

P30. Desenvolupar un **Pla Estratègic de la Bicicleta**, que fomenti la creació de xarxes pedalables al territori de Catalunya.

P31. Finalitzar el **pla d'infraestructures ciclables metropolitanas**, amb coordinació amb el pla amb què es treballa de fa temps a l'AMB, que permeti connectar tots els municipis metropolitanos de Barcelona de forma segura i segregada de forma ciclable (bicis i VMP).

P32. Promoure l'**Smart Mobility** i la recerca aplicada a la mobilitat, amb el **foment dels Sistemes Intel·ligents de Transport (ITS) en les zones urbanes**, augmentant la recerca i la innovació en les tecnologies del vehicle connectat i mobilitat intel·ligent que permetin millorar la seguretat, l'eficiència, l'accessibilitat i l'equitat de tots els mitjans de transport (a peu, bici, transport públic). L'objectiu és situar Catalunya com a regió que promou la innovació de les ITS aplicades als usuaris vulnerables de la mobilitat (vianants i ciclistes) i el transport a la demanda, amb l'estudi i la implantació d'aquests sistemes, sobretot en zones rurals o periurbanes.

P33. Promoure un **Acord català per a la Reducció de la contaminació atmosfèrica**, amb l'objectiu que la qualitat de l'aire no superi els llindars perillosos per a la salut de les persones que estableix la UE.

P34. Garantir la **qualitat de l'aire a la regió metropolitana de Barcelona i Tarragona** en benefici de la salut dels ciutadans i ciutadanes que hi viuen. Aplicar mesures de restricció de circulació dels vehicles més contaminants en tota la xarxa viària i les ciutats en els episodis de contaminació elevada i fomentar la retirada progressiva de la circulació dels vehicles vells contaminants. Per això, en els pròxims anys caldrà:

34.1 Acabar d'implantar les **Zones de Baixes emissions a Barcelona i tot l'AMB i a les ciutats de més de 50.000 habitants**.

34.2 Aprovar un **Pla nacional de suport al canvi de vehicle de combustible fòssil 65.2 per a vehicle elèctric**, focalitzant essencialment els esforços a la mobilitat associada a la distribució urbana de mercaderies i a les flotes de vehicles de serveis, tant públics com privats.

P35. Aprovar un nou **Pla estratègic per al desplegament d'infraestructures de recàrrega per al vehicle elèctric a Catalunya 2020-2025 (PIRVEC)**, per impulsar la mobilitat elèctrica al país, amb implicació pública i privada que, a banda dels punts en espais i infraestructures públiques, contempli també ajuts per a la instal·lació de punts de recàrrega en àmbits propers als polígons d'activitat econòmica, centres de treball, pàrquings comunitaris, benzineres, etc.

P36. Impulsar un **Pla renove de les flotes de vehicles de les administracions públiques**, perquè siguin principalment elèctriques, amb especial atenció a les vinculades amb el transport públic.

Per això, la renovació constant d'aquestes flotes serà obligatòriament amb vehicles elèctrics, que hauran de ser predominantment carregats amb energia renovable produïda en instal·lacions públiques amb sistemes fotovoltaics (fotolineres).

04. Modernització de les infraestructures a Catalunya

La prosperitat de Catalunya també depèn de les seves infraestructures, en la mesura que aquestes tenen una incidència real en la vertebració del territori català i la comunicació amb l'eix mediterrani i, per tant, en la productivitat, la qualitat i l'eficiència del sistema econòmic del país. Cal fer un esforç de modernització i millora de les infraestructures del país, especialment en el sistema de transport, tant en la xarxa de ferrocarril com en la de carreteres, ports i aeroports. Els indicadors sobre el nivell de congestió d'algunes d'aquestes infraestructures, especialment si ho comparem amb altres regions europees similars, ens porta a proposar mesures d'inversió pública per crear les infraestructures necessàries i que cal fer amb urgència, per tal de no frenar l'economia i el desenvolupament de Catalunya.

P37. Treballar per **garantir el nivell d'inversió de l'Estat a Catalunya en infraestructures adequada**, en els nivells que preveia la Disposició Addicional 3a de l'Estatut, per tal de garantir que els Pressupostos Generals de l'Estat destinin el percentatge d'inversió que correspon a la participació de Catalunya al PIB.

P38. Reclamar **l'execució immediata del Corredor Mediterrani**, fonamental per al desenvolupament econòmic i social de Catalunya i també d'Espanya.

P39. Crear un **consorci ADIF-IFERCAT**, que permeti fixar objectius concrets en l'àmbit ferroviari i l'assignació dels recursos necessaris, que seran cogestionats.

P40. Revisar el **Pla d'Infraestructures Ferroviàries de Catalunya**, per integrar tots els operadors i les modalitats ferroviàries (Metro, FGC, Renfe i Tramvia), i elaborar un **pla d'inversions creïble** i necessari per millorar el manteniment i construir algunes noves línies i connexions.

P41. Elaborar un **Pla de millora de les infraestructures ferroviàries de les rodalies i regionals de RENFE a Catalunya**, així com de les de Ferrocarrils de la Generalitat, incrementant sobretot la freqüència en els combois de la zona 1.

P42. Executar **les noves infraestructures ferroviàries i viàries**, per tal de millorar la xarxa de transport públic metropolità, entre les quals es troben la finalització de l'L-9 i L-10 i els perllongaments de l'L-1, L-2, L-3 i L-4 del metro de Barcelona; la unió de les línies del Vallès i del Baix Llobregat de FGC; la connexió ferroviària entre els Vallesos, a partir de l'R-8 i R-4; la connexió del Trambaix i del Trambesòs; així com la construcció d'alguns carrils BUS-VAO en les grans vies de connexió de les ciutats metropolitanes i l'increment de les freqüències a 10 minuts de rodalies R-2 Sud entre Castelldefels i Sants, aturant-se tots els combois en totes les estacions.

P43. Construir el **desdoblament de l'eix de l'Ebre**.

P44. Plantejar **l'ampliació i millora de la gestió de la capacitat de la Ronda Litoral-Zona Franca-Port**.

P45. Fer una **connexió entre Ronda Litoral i la C-32**, per evitar la congestió permanent.

P46. Crear de **xarxa de carrils bus metropolitans en totes les vies, autopistes i autovies metropolitanas.**

P47. Fer **millores a la C-58 en les connexions amb altres vies d'entrada i sortida a poblacions diverses** i, especialment amb l'AP-7 i la B-30, en la zona de Ripollet i Barberà, per evitar la congestió permanent d'entrada i sortida a Barcelona.

P48. Augmentar la **capacitat de l'N-240 entre Lleida i Les Borges Blanques.**

P49. Promoure la **construcció de la B-40 entre Terrassa i Sabadell.**

P50. Fomentar, després de recuperar les concessions de les vies de peatge a la finalització del seu termini, un **Pacte d'Estat Espanya-Catalunya** sobre les carreteres i vies de gran capacitat, per disposar d'un model sostenible que asseguri el manteniment i les inversions futures en les quals necessàriament hi hauran de participar els usuaris segons l'ús que en facin.

05. Equilibri territorial: per la igualtat d'oportunitats independentment del lloc on es visqui

Tenir un país equilibrat significa garantir la diversitat dels seus paisatges cultures, les seves tradicions i les seves formes ancestrals de gestionar un territori viu. L'equilibri demogràfic i la cohesió territorial han estat sempre una assignatura pendent a Catalunya que no ha trobat les mesures adequades per repartir territorialment les oportunitats i la riquesa, atenuant les diferències territorials. Els reptes del país i del planeta relacionats amb el canvi climàtic, ens obliguen a repensar el territori en termes de funcionalitat sostenible i justícia social, que implica connectar l'urbà i el rural en termes d'una complementaritat dinàmica que garanteixi una resposta als desafiaments globals. L'equilibri territorial és necessari per fer un país cohesionat i fer arreu que la vida sigui sostenible.

P51. Aprovar el **Pacte pel desenvolupament rural i contra la despoblació**, a través d'una estratègia conjunta entre la UE, el Govern de l'Estat i la Generalitat. Aquest Pacte servirà per abordar el repte demogràfic i se centrarà, especialment, en les comarques d'obligada reactivació que pateixen pèrdua de població, empobriment i envelliment i implicarà totes les conselleries en funció de les seves competències.

P52. Augmentar els **recursos destinats a la promoció i conservació dels Parcs Naturals** i impulsar **projectes de restauració ecològica i reintroducció d'ecosistemes (rewinding)**, que facilitin l'existència de la flota i fauna autòctones.

P53. Elaborar una **Llei d'alta muntanya**, amb els recursos necessaris per fer-ne una eina útil.

P54. Apropar i **garantir els serveis públics bàsics a les zones rurals**, que contribueixin a evitar la despoblació. A tal efecte s'establirà amb urgència un **decàleg dels serveis públics essencials** retallats que cal recuperar: el transport escolar gratuït a nuclis agregats, el pressupost dels hospitals més allunyats i els seus serveis, la descentralització dels departaments de la Generalitat i les ajudes a famílies amb fills amb discapacitat, entre d'altres.

P55. Desenvolupar **mesures de desenvolupament sostenible per al sector agroalimentari** on es prioritzarà, desenvoluparà i s'enfortirà la recerca, la innovació i la transferència del coneixement

científic i tecnològic adreçat al sector, a través de les potents eines d'R+D de què disposa la Generalitat de Catalunya, entre elles: les universitats, IRTA, CRESA, CRAG, INCAVi, dotant-los dels recursos econòmics suficients per desenvolupar programes d'R+D+i capdavanters en un món cada vegada més competitiu.

P56. Garantir la **viabilitat de les produccions agrícoles i ramaderes**, estudiant alternatives que compensin l'important augment dels costos de l'energia i de producció. Entre aquestes, donar suport a les instal·lacions agrovoltaiques per autoconsum i de recuperació i tractament de residus agrícoles i ramaders.

P57. Promoure, en col·laboració amb el Govern d'Espanya, una **política agrària comuna (PAC) que conservi els seus pressupostos actuals**, de manera que agricultors i ramaders puguin afrontar els nous reptes relacionats amb la preservació de la biodiversitat i el canvi climàtic, sense detriment de la rendibilitat de les seves explotacions.

P58. Promoure la creació i **el desenvolupament d'organitzacions interprofessionals en els sectors agroalimentaris clau de l'economia catalana**, en col·laboració amb les organitzacions professionals agràries, organitzacions de cooperatives agràries i pesqueres, organitzacions de la indústria i del comerç agroalimentari, i organitzacions de consumidors, en l'àmbit estatal i autonòmic.

P59. Millorar la **Llei de la cadena alimentària**, que s'ha vist insuficient per complir amb els seus objectius.

P60. Promoure **mesures per a la formació i la professionalització del sector agrari**, per assegurar el **relleu generacional**.

P61. Tornar a fer de la **millora de camins una política preferent**, a fi i efecte de garantir l'accés a pobles i explotacions, i **recuperar la inversió en millora de regadius i camins**.

P62. Garantir **l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació arreu de les comarques rurals de Catalunya**.

P63. Negociar amb el Govern de l'Estat un **calendari de pagament de les expropiacions de terres** per a la construcció de carreteres i altres infraestructures.

P64. Fomentar **accions que garanteixin la supervivència de les agricultures i la ramaderia extensiva de muntanya i de zones desfavorides**, desenvolupant mesures que facilitin l'accés als mercats i el seu desenvolupament tecnològic.

P65. Convocar immediatament la **Comissió d'ordenació territorial metropolitana de Barcelona**, com a espai d'anàlisi, debat, participació i concentració de les decisions de desplegament; i actualitzar el Pla Territorial Metropolità de Barcelona, garantint la participació de les administracions locals.

O6. Biodiversitat, espais i recursos naturals i drets dels animals

La lluita contra el canvi climàtic i les polítiques d'adaptació han de ser un eix central de govern, amb l'objectiu de garantir l'aturada de l'escalfament global i la demostrada pèrdua accelerada de biodiversitat, així com per reduir la contaminació i els efectes negatius per a la salut de les persones. La preservació de la nostra biodiversitat, els recursos naturals i el patrimoni natural, així com la protecció dels animals, ha de ser compatible amb les necessitats ambientals, però especialment amb les socioeconòmiques. Volem una Catalunya viva, capaç de garantir els ecosistemes, i avançar cap a un model d'economia verda i de desenvolupament econòmic sostenible per a les generacions presents i futures

P66. Elaborar un **Pla de salut i medi ambient català**, per abordar els impactes sobre la salut dels canvis ambientals conseqüència de la crisi ecològica, en la línia de la Carta Europea i l'Estratègia europea de medi ambient i salut.

P67. Promoure una **Llei de biodiversitat i el patrimoni i valors naturals de Catalunya**, que estableixi una estratègia global de conservació i un ús sostenible de la diversitat biològica, similar a les existents en la major part dels països europeus.

P68. Implantar polítiques d'atenció al medi rural i als reptes ambientals que requereixen un suport públic per **incentivar la producció sostenible en el sector primari, reduint l'ús de substàncies químiques.**

P69. Establir un **Pla de promoció de les pràctiques agrícoles i de cultiu més sostenibles i ecològiques**, com a una pràctica per aturar l'erosió dels sòls de cultiu i el foment d'una alimentació de proximitat.

P70. **Impedir la privatització dels recursos naturals i el patrimoni natural públic**, com a garantia de preservació del medi i com a oportunitat per fomentar nous sectors econòmics i socials sostenibles.

P71. Promoure una **nova política de gestió forestal**, vinculada a l'aprofitament i el desenvolupament de les energies renovables, que afavoreixi la bioeconomia com una eina de gestió dels territoris forestals que permet tenir cura dels boscos i tregui profit de la seva energia per contribuir a la descarbonització de la nostra societat.

P72. Destinar recursos i promoure un **Pla General de Política Forestal de Catalunya** per a la millora de l'aprofitament forestal, a través de la biomassa i la silvicultura, i la continuïtat de les masses boscoses, millorant els seus hàbitats i aprofitant les oportunitats econòmiques sostenibles (biomassa, recursos forestals, ramaderia compatible, etc.).

P73. Promoure **les figures de Custòdia del Territori per gestionar espais naturals.**

P74. Elaborar un **Pla de recuperació dels insectes pol·linitzadors**, que contempli una anàlisi de la situació dels pol·linitzadors a les poblacions i els entorn de conreus i naturals de Catalunya, per avaluar la seva presència i detectar la disminució d'exemplars i colònies i les seves causes, així com diferents propostes per regenerar alguns dels seus habitants. També plantejarà ajudes als sectors vinculats com a agents facilitadors de la recuperació de la població de pol·linitzadors, especialment de les abelles.

P75. Establir un **Pla d'acció contra les espècies exòtiques invasores** que amenaça la biodiversitat a Catalunya.

P76. Fomentar la **gestió eficient i correcta de la fauna salvatge**, amb l'establiment de criteris i directrius a seguir pels titulars dels espais cinegètics, amb la coordinació de les funcions dels Serveis Territorials i dels agents rurals per fer un control cinegètic efectiu de les poblacions.

P77. Avaluar i presentar una **proposta de millora del funcionament dels acompanyaments a les reserves nacionals de caça i d'aprofitament del producte de l'activitat cinegètica**.

P78. Instar i aprovar una **nova Llei de caça de Catalunya**.

P79. Potenciar **mesures de foment de la renaturalització de les ciutats, les infraestructures verdes i la resiliència urbana**, per ajudar a recuperar els espais verds i la creació de nous hàbitats.

P80. Impulsar un **Pacte Nacional sobre l'Aigua**, que garanteixi els cabals de les conques fluvials i estableixi una gestió adequada dels recursos hídrics a Catalunya.

P81. Aprovar un **Pla català de gestió eficient de l'aigua**, que impulsi els sistemes de reaprofitament i reutilització d'aigües de les depuradores i doni suport a iniciatives locals per crear dipòsits d'aigua pluvial municipals i ciutadans.

P82. Treballar estretament amb la **taula de consens del Delta per afrontar definitivament els problemes de regressió, de manca de sediments i de subsidència**, i consensuar amb la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre i l'Estat un cabal ecològic del riu el més generós possible respecte de les necessitats ambientals del Delta.

P83. Garantir el **compliment del cabal ecològic establert i que respecti l'ecologia natural del riu Ter**, i promoure les mesures d'estalvi d'aigua i el funcionament de les dessalinitzadores que permetin, en un termini breu de temps, acabar amb el transvasament d'aigua d'aquest riu cap a les comarques de Barcelona.

P84. Fer un **Pla de prevenció i preservació de les nostres platges i costes**, a partir de la diagnosi de l'estat d'aquests espais i l'impacte de l'escalfament climàtic.

P85. Protegir la **biodiversitat marina i la salut de les nostres costes**, a partir de polítiques que fomentin la reducció de l'ús de plàstics, especialment d'un sol ús i els microplàstics, i la lluita contra la pesca il·legal, establint la traçabilitat dels aliments marins per fomentar la pesca sostenible i proposant ampliar les àrees marines protegides.

P86. Establir un **programa per transformar els ports catalans en Ports verds**, tant els gestionats per la Generalitat com els dependents de l'Estat, a través d'un conveni de col·laboració on també puguin estar presents els municipis afectats. Aquest programa inclourà mesures molt vinculades a la implantació de sistemes energètics renovables en les instal·lacions i activitats portuàries: instal·lacions per subministrar electricitat als vaixells atracats i les operacions portuàries; instal·lació de fotovoltaïques per a autoconsum de les activitats desenvolupades al port i les pròpiament portuàries i la mobilitat elèctrica, etc.

P87. Crear una **Direcció General de Protecció i Benestar animal** que englobi totes les espècies compromeses amb el canvi climàtic.

P88. Establir actuacions per tal **d'erradicar de la venda il·legal d'animals**.

P89. Promoure un **enfocament i una coordinació territorial dels centres d'acollida d'animals de companyia**, a partir de campanyes de sensibilització per a l'abandonament zero i la tinença responsable, així com d'incentiu de les adopcions

P90. Millorar i desplegar la **Llei de protecció dels animals**, donant resposta als nous reptes propis del segle XXI, a través entre d'altres de:

90.1 La creació d'un **cens únic d'animals de companyia** i l'enduriment de les sancions i penes per abandonament i maltractament animal.

90.2 La creació d'una **base de dades de persones condemnades per maltractament d'animals**, com a protocol previ per prohibir-los la compra o adopció d'un animal.

P91. Crear un **protocol per donar atenció als animals, tant domèstics com salvatges, víctimes d'accidents a les carreteres de Catalunya**, coordinat amb el servei d'Emergències de la Generalitat i les plataformes protectores.

P92. Promoure l'acceptació dels **animals de companyia de dones víctimes de violència de gènere en les residències o cases d'acollida**.

P93. Crear **protocols que permetin l'accés dels animals a albergs i menjadors socials**.

P94. Regular el **benestar dels gossos que treballen amb el personal de seguretat a metro i trens**, amb mesures eficaces dins de l'ordenament dels transports públic.

DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC

EIX 5. DRET AL TREBALL I PROTECCIÓ SOCIAL

La crisi de salut pública sense precedents a la qual ens estem afrontant, amb tràgiques conseqüències per al sistema sanitari, l'economia i la societat, l'afrontem amb responsabilitat, proposant un seguit de reformes progressistes conscients que estem davant d'una emergència laboral i social i que, un cop acabada la pandèmia, continuarà la crisi econòmica i social. Llocs de treball destruïts, reducció de salaris i cotitzacions són i seran una realitat, i ampliar la base productiva i l'ocupació ha de ser la nostra prioritat. Som conscients que aquesta crisi amplia i accelera les transformacions d'un model econòmic ja en una gran transformació tecnològica i en la relació entre l'activitat productiva i el medi natural.

Aquesta nova crisi és de caràcter estructural i se suma a les assignatures no reeixides de la crisi de 2008, com són l'atur elevat, la temporalitat, un marc jurídic no adaptat a les necessitats i un nivell de desigualtats insostenible. No ens pot tornar a passar. Els acords per a les reformes són inajornables pel bé de la nostra qualitat de vida, dels serveis públics i de la nostra democràcia. Cal aixecar la mirada per superar els bloquejos.

Més treballs i més bons, un ús dels fons europeus com a palanca de canvis imprescindibles i el focus en la formació dels treballadors i la capacitació digital universal. Inversions públiques per estimular la inversió privada i el consum privat. Una nova agenda del treball per Catalunya en el marc del diàleg social, un nou acord de rendes mínimes i més iguals, a partir de les iniciatives del Govern d'Espanya ben coordinades amb la Renda Garantida de Ciutadania, instruments potents de diagnòstic i treball en xarxa amb món local i els agents econòmics i socials. Necessitem unitat i consens social per prendre les millors decisions i multiplicar els seus beneficis, amb els recursos i la voluntat de tots i totes. Ja n'hi ha prou de la política de l'etern greuge i de la cadira buida als fòrums multilaterals i també d'ignorar el municipalisme i les potencialitats del desenvolupament local.

Un Pacte Social concretat en un programa per al desenvolupament i el treball, a partir de les necessitats de les persones, les empreses i els territoris del nostre país amb una mirada i una articulació local, catalana, espanyola i europea. Els referents i les prioritats els tenim clars i estan escrits ja a l'Agenda 2030 de les Nacions Unides sobre sostenibilitat (ambiental, social i econòmica) i als New Generation UE.

5.1 DRET AL TREBALL I TREBALL AMB DRETS

La creació de bons llocs de treball és la primera preocupació de la ciutadania, preocupació que compartim i que fem nostra com a prioritat de la nostra acció de govern. Denunciem la passivitat que ha caracteritzat l'acció del govern català els darrers anys.

El món del treball està canviant i, per això, facilitarem l'adaptació en el trànsit dels treballadors i treballadores a les noves realitats, proporcionant formació i generalització de l'acreditació professional, dotant-los d'instruments personalitzats de recerca de feina, de noves competències, i impulsant projectes que generin noves oportunitats davant de les noves possibilitats.

O1. Una Agenda pel treball i les noves oportunitats

Farem del creixement econòmic, la revolució tecnològica i el treball digne la combinació per aconseguir un desenvolupament econòmic sostenible i més equilibri social, reduint les desigualtats extremes. Cal recuperar ocupació i amb ella la capacitat adquisitiva dels salaris. Orientarem totes les decisions a la creació d'ocupació de qualitat, una bona ocupació amb més qualificació i més estabilitat. Per això, promourem un creixement equilibrat, sostenible amb el medi ambient i incliusu socialment, lliure d'explotació i de qualsevol discriminació. Recuperarem el diàleg social estable i rellevant en l'actuació pública, així com els pactes entre govern, sindicats i empresariat amb l'objectiu d'assolir més i millor treball.

P1. Aprovar en els primers sis mesos de Govern, mitjançant el diàleg amb els agents socioeconòmics i el món local, **l'Agenda pel Bon Treball i les Noves Oportunitats com a sortida la crisi provocada per la covid-19.** Un programa marc d'ocupació i reactivació econòmica sostenible amb l'objectiu de reduir l'atur i contribuir a fer un teixit productiu més sostenible. S'establirà el mecanisme de diàleg social que vetllarà pel seguiment i compliment de les mesures contingudes a l'Agenda. L'acord contindrà les mesures, el calendari i el pressupost compromès per dur-les a terme, i establirà com a prioritats:

- 1.1.** Augmentar l'ocupació i la **disminució de l'atur fins a arribar a les actuals taxes europees**, amb la incorporació de treballadors i treballadores en llocs de treball de qualitat i amb salaris dignes, el suport al treball autònom i a les micropimes, l'emprenedoria i l'economia social.
- 1.2.** **Millorar la qualificació professional de les persones aturades** i especialment la dels i les joves, les dones i les persones aturades de llarga durada, incrementant l'oferta de formació professional i garantint l'accés a l'avaluació i l'acreditació de l'experiència professional. Les persones amb discapacitat rebran el reforç necessari, sigui al treball protegit o a l'empresa ordinària.
- 1.3.** Promoure el **treball autònom i les micropimes** en els programes de qualificació davant els canvis tecnològics i el suport en el seu creixement.
- 1.4.** Un programa específic de **foment i protecció de l'economia social i solidària.**
- 1.5.** Facilitar les **contractacions estables en empreses d'economia social i empreses ordinàries de menys de 10 treballadors.**
- 1.6.** **Avaluar el Pacte per la Indústria** de manera complementària, tot potenciant la reindustrialització, integrant els elements d'inversió, innovació i internacionalització, per tal que esdevingui un conjunt de polítiques per a l'impuls industrial, amb els agents econòmics i socials, que permeti desenvolupar un procés d'actualització permanent del model productiu amb garanties de seguretat jurídica i estabilitat.
- 1.7.** Promoure un **Pla de promoció d'ocupacions verdes** amb el sector empresarial i els sindicats que, conjuntament amb els ajuntaments, procuri sistemes familiars, veïnals i de ciutat per mobilitzar recursos públics i privats. Donar suport a la creació d'ocupació "verda", mitjançant l'impuls d'activitats relacionades amb la rehabilitació d'habitatges (ascensors, adequació a les dificultats de mobilitat interior), la millora de l'eficàcia i eficiència energètica (canvi de finestres, aïllaments) d'habitatges, edificis i locals, inclosos els de titularitat municipal, així com la introducció de clàusules mediambientals en els contractes públics.

- 1.8.** Promoure un **Pla per les ocupacions blaves i les cures** que suposi la millora professional i la dignificació del treball a la sanitat per a tots els seus treballadors i treballadores, junt amb una acció per a l'extensió i regularització dels treballs en les cures que suposi donar condicions d'igualtat al treball en aquest sector, desterrant les pràctiques paternalistes en aquest àmbit.

O2. Un acord català pel treball de qualitat

Un nou Estatut dels Treballadors ha de ser acordat i aprovat al Congrés dels Diputats fruit del diàleg social i com a carta de drets laborals. Des del Govern català també contribuïrem a reequilibrar les relacions laborals, donant la màxima potencialitat al marc català de relacions laborals a través de la promoció d'un Acord Català pel Treball de Qualitat amb els següents objectius a impulsar:

P2. Reforçar la **negociació col·lectiva** com a mecanisme de garantia i extensió dels drets dels treballadors i les treballadores i com a instrument d'igualtat i millora de la redistribució de la riquesa i d'optimització de l'organització a l'empresa.

P3. **Minimitzar els accidents laborals** mitjançant un fort sistema de prevenció, creant un ambient de treball saludable i sense riscos.

P4. Promoure **una iniciativa catalana per a la reforma de l'Estatut dels Treballadors** com a aportació al debat al conjunt de l'Estat.

P5. Fomentar **la reforma de la Llei d'Ocupació**, que garanteixi un sistema protector adequat per a les persones desocupades i alhora un conjunt d'accions que permetin millorar l'ocupabilitat de les persones que eviti l'atur de llarga durada o molt llarga durada.

P6. Promoure la reforma de la **Garantia Juvenil** de manera que respongui als objectius pels quals s'ha creat el programa i a les demandes i necessitats del jovent.

O3. Talent, habilitats i coneixement claus per a l'adaptabilitat dels canvis constants al món del treball

No sabem en què treballarem, però sabem que l'adquisició de competències professionals ens donarà la capacitat d'adaptar-nos als canvis que ja tenim i que vindran. Ningú sense unes competències adequades. Apostem per una estratègia de formació professional i aprenentatge al llarg de la vida, que inclogui la creació de noves places en CFGS i CFGM, l'acreditació de l'experiència laboral, la renovació del catàleg formatiu i el disseny de noves titulacions, i el reforç de la formació contínua, especialment entre els col·lectius més vulnerables.

P7. Posar en marxa **programes d'acreditació i formació renovats**, que també responguin a les necessitats de qualificació de joves i professionals en l'etapa postcovid, especialment adequats a la demanda del teixit productiu en la seva especialització i vinculats principalment a l'àmbit sanitari, la promoció de l'autonomia personal i atenció a la dependència, la indústria 4.0 i el nou model energètic descarbonitzat, i la nova gestió digital de les administracions. S'integrarà la

innovació i l'emprenedoria com a eixos prioritaris d'una FP que donin respostes a les necessitats actuals i futures.

P8. Endegar un **Pla de formació i qualificació en habilitats digitals** per a la ciutadania. Cal que els i les estudiants de qualsevol grau adquireixin habilitats digitals que els permetin acabar el seu ensenyament amb les habilitats que la societat actual i de futur demanen.

P9. Posar en **marxa els programes i estimular la motivació per a la formació al llarg de la vida.**

P10. Ajustar els currículums en la línia **d'aprofundir en l'ensenyament les habilitats emprenedores i l'educació digital** en la lluita contra la desinformació i l'enfortiment de la democràcia.

P11. Intensificar **l'oferta d'estudis STEM** com matemàtiques, ciència i tecnologia entre els i les joves, amb accions positives per a les dones a causa de l'ampli biaix de gènere existent en els estudis tècnics i científics, i en la prospecció d'inserció laboral prevista en els pròxims anys per a les persones que tinguin estudis STEM.

P12. Promoure la **formació de segona oportunitat**, flexible i a partir dels coneixements acreditats, per assegurar que les persones desocupades, especialment els i les joves, tinguin accés al títol de Graduat en ESO.

P13. Potenciar **l'orientació professional com a servei públic d'acompanyament** en el disseny dels nous itineraris formatius i professionals per a cada persona al llarg de la vida.

P14. Complir els **compromisos de la Llei de formació** amb el reconeixement i l'acreditació de les competències bàsiques i professionals adquirides, a través de l'experiència laboral, com a model per a la millora de la qualificació professional dels treballadors i les treballadores.

P15. Crear un **sistema d'informació interoperable per les diverses administracions**, que reculli la informació relativa a la formació professional cursada i a les competències professionals acreditades per una persona, que permeti expedir un carnet personal de qualificació amb la finalitat que les persones puguin acreditar-se davant qualsevol actor del sistema laboral i formatiu.

P16. Promoure la **connexió entre la Formació Professional, la Universitat i les empreses innovadores** perquè hi hagi una transferència efectiva de coneixements tecnològics cap a la realitat empresarial, satisfent les necessitats existents a la nostra societat i creant noves oportunitats laborals.

P17. Potenciar la **Formació Professional dual** i la vinculació de l'empresa amb la universitat.

P18. Promocionar **projectes per a la conversió d'aules de Formació Professional en espais de tecnologia aplicada**, així com la creació de xarxes d'excel·lència de centres de formació professional.

P19. Potenciar la **Formació Continua al Llarg de la Vida (FCLV) per al conjunt de la població en edat laboral**. La FCLV ha de ser una política activa important, donats els seus avantatges i la

generació d'economies d'escala per als treballadors, per al teixit productiu i per al conjunt de la societat. En l'actual context, cal aprofitar la FCLV per aprofundir especialment en les habilitats digitals.

O4. No discriminació

Per eliminar les discriminacions presents al món del treball, cal promoure acords entre agents socioeconòmics i donar visibilitat a les polítiques públiques que hi contribueixen. Volem garantir la paritat en el treball en tots els sectors i en totes les responsabilitats dins del sistema productiu i erradicar qualsevol pràctica discriminatòria per raó de sexe, edat, ètnia, ideologia, orientació sexual, origen, capacitat o qualsevol altra condició no laboral en l'accés i el desenvolupament de qualsevol activitat laboral.

P20. Vetllar pel **compliment de les clàusules socials de contractació i la proposta de millores en aquest àmbit per al col·lectiu de la discapacitat i la diversitat funcional**, així com l'anàlisi del grau de compliment de la quota legal de reserva del 2 % d'ocupació de les plantilles.

P21. Establir un **fons de finançament addicional i extraordinari per als Centres Especials de Treball**, que realitzin una tasca social per la integració laboral i que precisin equilibrar el seu pressupost a causa de les conseqüències de la covid-19, per tal de garantir que continuïn realitzant aquesta tasca en el futur.

P22. Crear **noves places de serveis assistencials per a les persones amb especials dificultats en situació d'envelliment prematur o deteriorament** que tindran dificultats per retornar a la feina, però que necessitaran suports intensius.

P23. Coordinar **plans de migració circular entre empreses, sindicats, entitats i ajuntaments**, per tal de facilitar els tràmits i possibles conflictes, evitant així la majoria del treball irregular, i destinar els ajuts necessaris als ajuntaments i a les entitats agrícoles per tal de facilitar allotjament digne als treballadors.

P24. Reforçar els **recursos humans i materials de la Inspecció de treball**, per tal de fer complir la normativa laboral i combatre les situacions de vulneració de drets.

P25. Incrementar els **recursos per als col·lectius que ja estaven sent discriminats pel mercat de treball abans de la crisi de la covid-19** i que ara veuen agreujada la seva situació: dones, joves, migrants, atur de llarga i molt llarga durada i sectors amb discapacitat funcional reconeguda, per reforçar les accions i evitar un agreujament de la seva discriminació.

P26. Donar **noves configuracions als plans d'ocupació**, a fi de superar els models tradicionals centrats en actuacions amb poca possibilitat d'inserció laboral efectiva en el mercat de treball ordinari.

P27. Fer del programa de **Garantia Juvenil una eina útil per aconseguir una inserció dels i les joves estable al mercat laboral**, proporcionant llocs de treball, pràctiques o formació que resultin de valor per al futur laboral dels i les joves, i obrint oportunitats cap a l'atracció d'emprenedoria innovadora que puguin esdevenir una opció laboral. Prioritzar el treball en les primeres etapes de transició dels 16 a 24 anys i, en especial, a qui no han acabat amb

l'acreditació dels nivells bàsics de formació. Ningú sense el nivell 2 de formació que permet accedir a una forma més especialitzada.

O5. Una cogovernança que garanteixi el funcionament de les institucions laborals i l'ús eficient dels recursos

Més enllà de les competències i els recursos públics disponibles, el repte de l'administració pública i dels agents que hi cooperen és crear les sinergies que garanteixin l'òptim funcionament de les institucions laborals i l'ús eficient dels recursos. Massa vegades el Govern de la Generalitat ha hagut de tornar recursos a les institucions europees o no s'han gestionat amb diligència les múltiples col·laboracions i compromisos. La col·laboració i cooperació, el treball en xarxa amb els principals operadors, el món local, amb els diferents ministeris, les diputacions, les institucions europees i altres departaments del Govern faran possible uns millors serveis i de més qualitat a empreses i treballadors.

P28. Executar tots els recursos disponibles per a polítiques d'ocupació provinents de l'Estat i, sobretot, del Fons Social Europeu.

P29. Modernitzar i optimitzar les **polítiques actives d'ocupació** mitjançant el Servei d'Ocupació de Catalunya, a partir de:

- 29.1** La **reordenació del SOC**, amb l'objectiu de garantir la intermediació pública i universal per a tothom, garantint tanmateix la no discriminació i la igualtat d'oportunitats en la gestió laboral pública i privada.
- 29.2** La **reorganització de les accions actuals i futures del SOC**, i la planificació de les futures segons les possibilitats d'inserció de les persones aturades i les oportunitats laborals realment existents en la seva conca laboral (proximitat).
- 29.3** L'**increment del personal del SOC**, per oferir acompanyament i itineraris personalitzats, apropant-nos a les ràtios marcades per l'OIT. Un tutor per cada 20 persones usuàries.
- 29.4** L'**actualització de l'estratègia d'ocupació jove**, a partir del disseny de sistemes i programes d'ocupació per a joves que incorporin estratègies d'acompanyament perllongades en el temps. Convertir el programa de Garantia Juvenil en una eina útil per aconseguir la inserció estable al mercat laboral, proporcionant llocs de treball, pràctiques o formació que resultin de valor per al futur laboral dels i les joves.
- 29.5** L'**articulació del dret a la formació contínua**, que permeti la permanent actualització de les competències i habilitats de les persones treballadores. El sistema de formació haurà de conjuminar la formació inicial del sistema educatiu amb la formació contínua, garantint l'eliminació de les bretxes de gènere i digital.
- 29.6** Executar, de la manera més ràpida possible, el **desplegament de les Estratègies Territorials**, per fomentar l'adaptació de les programacions en matèria d'orientació, formació i promoció de l'ocupació a les necessitats del territori, en una governança compartida amb els sectors socials.
- 29.7** Crear **mecanismes i dispositius per afavorir els trànsits laborals ràpids** -formació i acompanyament- i reforçar el sistema d'intermediació laboral.

P30. Impulsar accions per a l'**aflorament d'ocupació submergida i la creació d'ocupació de**

qualitat en l'àmbit dels serveis socials i l'economia de la cura, afavorint en aquest àmbit les fórmules de l'economia social i solidària i els serveis de proximitat amb enfocament comunitari, generadors d'ocupació vinculada al territori i a la sostenibilitat de la vida

P31. Descentralitzar el SOC i reconèixer l'àmbit local territorial per a l'actuació de les administracions locals, impulsant Plans d'ocupació locals, amb fons de la Generalitat, amb la possibilitat d'afegir-hi fons municipals propis per augmentar l'oferta i adequar-la a les necessitats i potencialitats de cada territori. Aquests Plans Locals tindran especial cura en fomentar la contracció paritària i es prioritzaran els llocs de treball vinculats a la rehabilitació energètica d'edificis, els nous sistemes energètics vinculats a l'economia circular, els serveis lligats a la cura i la dependència i l'impuls de la societat digital per l'administració pública.

P32. Enfortir els plans i les mesures de seguretat i salut als centres de treball, en el marc d'un model de prevenció de riscos laborals que permeti una organització del treball més saludable i millor preparada per abordar en el futur possibles crisis com la de la covid-19.

P33. Fomentar una organització del treball amb participació de les persones treballadores, que asseguri la implicació participativa dels treballadors i les treballadores en el funcionament ordinari de les tasques. Un reconeixement que ha de suposar més motivació i un major compromís de les persones en la millora dels sistemes i procediments productius.

O6. Acompanyament i drets per als treballadors i les treballades autònomes

En els darrers anys hem vist com el nombre de treballadors i treballadores autònomes s'ha incrementat considerablement, de manera que ha esdevingut una nova forma d'autoocupació. Davant la nova realitat que vivim, s'ha de verificar que el treball autònom ho és per voluntat pròpia i posar els mecanismes necessaris perquè pugui accedir a fonts de finançament, assessorament i formació en prevenció de riscos laborals. El Govern socialista espanyol ha posat en marxa una agenda de protecció del treball autònom i contra l'explotació i falsos autònoms. Cal garantir que no s'utilitza aquesta figura per precaritzar el treball i externalitzar costos, i que pugui gaudir de drets laborals dignes. Pel que fa a les competències del Govern de la Generalitat, ens comprometem a:

P34. Dissenyar i posar en marxa urgentment un Pla d'acompanyament als treballadors i treballadores autònoms perjudicats per la crisi de la covid-19, endreçant, detectant buits i coordinant actuacions amb el Govern d'Espanya i el món local. El pla incorporarà les millores necessàries en actuacions de l'ICF, Avalis i les diferents conselleries. Entre d'altres, comptarà amb ajuts econòmics, finançament i suport a la digitalització i comercialització.

P35. Reactivar el Consell del Treball Autònom de Catalunya, per impulsar el treball autònom de qualitat, i aprovar un **Pla estratègic i d'impuls del treball autònom**, junt amb els agents socials i econòmics, per estimular l'emprenedoria, les iniciatives empresarials i la generació d'autoocupació en l'àmbit rural basada en la innovació, la digitalització i la formació especialitzada.

P36. Fer un Pla per l'impuls de la cultura emprenedora a Catalunya, per difondre als centres d'educació primària, secundària, formació professional i a les universitats, així com a persones desocupades i en procés de transició laboral.

P37. Reforçar **programes d'ajuda i suport als nous autònoms**, millorant els mecanismes i serveis de suport i orientació a les persones emprenedores, com la Xarxa Emprèn, i els mecanismes i serveis de suport i orientació a les persones emprenedores durant els tres primers anys de vida del negoci; i ampliant la xarxa d'inversors privats i *business angels*.

P38. Crear un **programa de relleu generacional** per facilitar la continuïtat, per part de joves aturats, dels negocis d'autònoms propers a la jubilació, a partir de mesures d'informació, formació, bonificacions fiscals i adaptació i millora dels contractes de relleu.

P39. Posar en marxa una **estratègia d'impuls i formació als emprenedors i creadors tecnològics**, que inclogui mesures fiscals, reguladores, financeres i de suport específiques, amb l'objectiu d'incentivar la creació de *startups* tecnològiques lligades a l'economia digital i Internet.

P40. Promoure **l'emprenedoria entre les dones** i facilitar la materialització i l'èxit dels seus projectes empresarials, a partir **d'accions formatives de mentoria i de creació de xarxes**.

P41. Crear **espais de connexió i activitats** amb altres emprenedors, inversors, etc. per donar més visibilitat a l'emprenedoria de les dones i ampliar la potencialitat de les xarxes creades.

P42. Iniciar **programes d'ajudes per a emprenedors i emprenedores sense recursos** i impulsar **serveis d'acompanyament** a les necessitats de finançament.

P43. Crear una **Finestreta Única Empresarial** àgil i eficient per donar informació, realitzar tràmits i dur a terme les gestions necessàries que facilitin a les empreses i als autònoms la resposta a aquesta crisi a través de les mesures públiques establertes.

P44. Facilitar la **formació i actualització permanent d'informació dels tècnics que formen part de la Finestreta Única Empresarial**, perquè comptin amb les eines més adequades per a la prestació d'aquest servei.

P45. Promoure una **major coordinació entre les accions de l'ICO i de l'ICF a Catalunya**, amb l'objectiu de millorar la seva eficàcia i incrementar el nombre total de beneficiats.

P46. Desenvolupar **programes de suport i formació perquè les PIMES puguin aprendre a ser més innovadores, productives i sostenibles**, amb l'objectiu de poder oferir més llocs de treball i contribuir a la generació de riquesa. Un servei d'assessorament i acompanyament públic que permeti maximitzar el seu impacte.

5.2 L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA COM A VECTOR TRANSFORMADOR

Veiem amb preocupació l'increment de les desigualtats i el deteriorament mediambiental del planeta. Entre altres raons, situem l'enorme força del capital en la imposició de les normes i regles de joc que generen marcs de caràcter extractiu que afecten enormement la justícia social i la sostenibilitat ambiental. Pensem que, sense justícia social i una relació harmònica amb l'entorn, les persones tenen serioses dificultats per assolir els seus objectius personals i la felicitat a la qual tothom té dret.

Els socialistes sempre hem cregut que la funció de la nostra acció implica generar instruments que ajudin a equilibrar la relació entre el capital i el treball, i també entre el capital i les pressions destructives sobre el medi. Com exposem en la nostra oferta programàtica, alguns dels instruments són de caràcter, bàsicament, regulador i de governança multinivell. Tot i això, els i les socialistes, des del convenciment de la centralitat del treball a la nostra societat, impulsem també formes organitzatives que duguin a l'emancipació i a la no dependència absoluta del capital. Pensem que aquest és un camí necessari que complementa l'acció reguladora de la política. Transformar l'economia des de la mateixa economia. El cooperativisme com a eina per ajustar els desequilibris entre el capital i el treball, l'economia social com a instrument per estructurar un model econòmic preocupat per l'impacte i al servei de les persones. Vells i nous reptes que venen derivats de la darrera revolució tecnològica necessiten també formes comunitàries per fer front a les amenaces que representen per al treball, la justícia social i el medi ambient.

L'Economia Social és un model empresarial d'importància històrica i creixent en la nostra economia i que contribueix a la superació de la crisi actual, aportant valors com la primacia i la igualtat de les persones sobre el capital; la compatibilitat entre la vida social, privada i laboral; la gestió responsable i transparent dels recursos; la flexibilitat que aporta l'adaptació cooperant de les persones treballadores; la governabilitat democràtica i/o participativa; l'arrelament local; la reinversió de la majoria dels beneficis per assegurar la sostenibilitat a llarg termini de l'empresa i la prestació de serveis als seus membres, incloent-hi l'educació contínua, i a les comunitats locals. Aquestes empreses són un model per avançar en la democràcia econòmica i social.

Els valors comunitaris i les normes socials solidàries que imperen en les empreses d'economia social resulten una font de prevenció d'injustícies i, a la vegada, de creació de riquesa en crear un context participatiu i igualitari on moltes persones troben una motivació extra per invertir el seu talent i el seu treball.

Per tot això, els i les socialistes ens comprometem a:

P1. Dissenyar i posar en marxa urgentment un **Pla d'acompanyament a les entitats i empreses de l'economia social greument perjudicades per la crisi de la covid-19** endreçant, detectant buits i coordinant actuacions amb el Govern d'Espanya i el món local.

P2. Situar **l'economia social com un dels vectors principals en el disseny de les polítiques econòmiques, industrials i mediambientals del govern.**

P3. Promoure la **conversió d'empreses societats anònimes o societats limitades en crisi en cooperatives o societats laborals** que siguin propietat de les persones treballadores; en activitats que siguin econòmicament viables, en empreses de diferents grandàries, tant del sector industrial com de serveis. Incentivar en un sentit ampli l'emprenedoria en l'àmbit del cooperativisme i l'economia social.

P4. En la col·laboració entre **entitats del tercer sector social amb l'administració pública**, garantir una **prestació de serveis de qualitat, segura i eficient per la societat a través de la clarificació i simplificació de la relació.** Reforçar el marc normatiu de contractació pública que permeti reconèixer la funció transformadora i eficient d'aquestes organitzacions.

P5. Enfortir la intercooperació i creació de sinergies entre organitzacions de l'economia social, creant la **Taula Transformadora de l'Economia Social per a un Nou Model Social, Ambiental i Productiu**.

P6. Promoure una **Llei de concertació social** que garanteixi la qualitat en la prestació dels serveis públics i l'estabilitat en la gestió dels recursos per part de les entitats del tercer sector social.

P7. Promoure **segells o estàndards d'empreses conscients i responsables socialment**, on l'empresa pugui aconseguir la distinció complint amb requisits de diversa naturalesa, facilitant la flexibilitat i incentivant que cada empresa trobi la seva manera de comprometre's amb la societat i el planeta.

P8. Desenvolupar **programes de finançament, formació i emprenedoria** en economia social

P9. Donar suport a l'**estudi i difusió de l'economia social en universitats, centres de recerca, instituts i escoles**.

P10. Atorgar un **paper central a l'economia social en polítiques de promoció econòmica local i comarcal**. Establir un **mecanisme efectiu de coordinació territorial i entre els diferents nivells de l'administració**, per ampliar la capacitat transformadora i l'optimització de recursos.

5.3 UN MODEL SOCIAL BASAT EN LA GARANTIA DE RENDES

Les pensions, les prestacions d'atur, la Renda Garantida de Ciutadania i l'Ingrés Mínim Vital són els pilars de la garantia de rendes, acompanyades dels ajuts d'emergència i les polítiques sectorials que han d'assegurar l'ingrés familiar suficient per poder treballar per la inclusió social de tota la ciutadania. L'emergència social que està suposant la crisi generada per la covid-19 fa més urgent que mai les actuacions contundents contra la fractura social. L'agreujament de la salut, la vulnerabilitat econòmica, la manca o risc de perdre l'habitatge, la mala alimentació, els índexs d'abandonament i el fracàs escolar són algunes de les cares del repte humanitari que tenim al davant.

01. Pacte per la lluita contra la pobresa i l'exclusió social

Només amb una visió estratègica i alhora operativa de tots els determinants socials serà possible actuar de manera efectiva contra l'exclusió social. La millora de la qualitat del treball i la seva promoció és una condició indispensable, però també a través de la inversió pública i la coordinació interadministrativa i amb el teixit social es pot fer un salt qualitatiu en la reducció de les desigualtats.

P1. Elaborar el **Pla per a la Inclusió i la Cohesió Social a Catalunya** amb una durada de quatre anys. El Pla recollirà les estratègies globals d'inclusió activa que combinin mesures orientades als mercats de treball inclusius, l'accés als serveis de l'Estat del benestar de qualitat i uns ingressos mínims adequats. Anirà acompanyat d'un compromís econòmic que serà revisat segons l'evolució dels indicadors. El Pla s'analitzarà anualment amb un informe d'impacte social i s'acompanyarà de mesures d'aplicació immediata per a combatre les desigualtats socials.

P2. Dur a terme un diagnòstic de situació, avaluació i impacte de les mesures i polítiques públiques de la Generalitat en la lluita contra les desigualtats i per al desenvolupament sostenible. Presentació anual d'un informe del progrés social de Catalunya basat en indicadors socials i ambientals, de risc de pobresa i exclusió social i de qualitat de vida, benestar de la ciutadania i desenvolupament sostenible. L'elaboració d'aquest informe requerirà una millora en les bases de dades, la recollida de les mateixes i de la seva explotació.

P3. Fer un debat anual al Parlament per avaluar, mitjançant l'informe del progrés social, l'impacte de les polítiques públiques de la Generalitat en l'estat de la inclusió social, el benestar de la ciutadania i el desenvolupament sostenible.

P4. Establir nous mecanismes més àgils, efectius i menys estigmatitzadors per al pagament de les prestacions socials.

P5. Donar un nou impuls als Plans Locals d'Inclusió com a instruments per assegurar la cohesió social i l'equitat a tot el territori, atenent la diversitat social i territorial del país, i col·laborant amb el teixit associatiu.

P6. Promoure polítiques d'inclusió social del jovent, especialment aquell que té més dificultats per a la inserció laboral i la formació professional, o que presenta addiccions o problemes de salut mental, per tal de prevenir situacions d'exclusió del mercat laboral i facilitar les possibilitats d'emancipació.

O2. La Renda Garantida i Ingress Mínim Vital per a tothom que els necessita

L'any 2019, un milió i mig de catalans i catalanes es trobava en risc d'exclusió social. El debat sobre les rendes mínimes i/o universals és un debat viu, que cal adaptar a la realitat de cada moment, tant pel que fa a la idoneïtat de la seva aplicació com per la capacitat econòmica de fer-les possibles. A Catalunya, des de l'any 2017, disposem de la Renda Garantida de Ciutadania, amb un esquema semblant en plantejar per l'Ingress Mínim Vital, però que la nefasta gestió dels Governos de la Generalitat han convertit aquesta prestació en quelcom inaccessible, donat el gran nombre de denegacions. Actualment, la RGC arriba només al 10 % de les persones que la necessiten. Apostem per polítiques de garanties de rendes redistributives, amb la finalitat de no deixar pel camí les persones i famílies més vulnerables.

P7. Desplegarem la Llei 14/2017 de renda garantida de ciutadania completament a partir de l'avaluació que té prevista la mateixa Llei, fent-la subsidiària a l'Ingress Mínim Vital simplificant, en col·laboració amb el Govern de l'Estat, la seva tramitació per tal que arribi al màxim nombre de famílies i persones en risc d'exclusió social, sempre en col·laboració amb el món local i garantint que la perspectiva de gènere i la infància estiguin al centre.

P8. Simplificar d'una vegada la gestió de les prestacions socials, revisant les condicions d'accés, desburocratitzant els tràmits i facilitant-ne un accés universal, tot garantint l'equitat, la fiabilitat i l'harmonització.

P9. Actualitzar l'Índex de Renda de Suficiència de Catalunya.

P10. Revisar la cartera de prestacions econòmiques de caràcter social per optimitzar la

complementarietat amb el sistema de renda garantida, unificant altres ajudes, suports i prestacions existents i buscant l'eficiència, tant del sistema com dels mecanismes d'accés.

P11. Assegurar la coordinació entre el Servei d'Ocupació de Catalunya i els serveis locals d'ocupació i els serveis socials, així com amb les entitats d'iniciativa social, per a la realització dels **plans laborals i plans d'inclusió previstos a la Llei de la renda garantida de ciutadania.**

O3. Sistema de Pensions Públic

El darrer acord de recomanacions de renovació de Pacte de Toledo ens marca el camí: Unitat d'acció és la garantia de progrés d'una societat solidària en el principal element del nostre sistema de protecció social, el principal igualador del nostre estat del benestar. Ens reafirmem en la seva vigència i ens comprometem a fer totes les reformes que calgui per garantir unes pensions dignes, suficients i un sistema sostenible econòmicament.

El diàleg social tripartit com a coadjuvant de futures reformes que tingui el suport dels treballadors i les treballadores, autònoms i pimes.

Els i les joves són protagonistes essencials en l'enfortiment del sistema de Seguretat Social. Que confiïn en ell exigeix quantes mesures siguin necessàries per fer-los partícips de la necessitat de la seva reconstrucció. Un nou contracte social intergeneracional és fonamental.

Ens comprometem a contribuir a:

- Resoldre el dèficit del sistema en 2023 establint un calendari.
- Mantenir el poder adquisitiu amb la recuperació de l'IPC.
- Equiparar en drets i obligacions el règim de treballadors autònoms amb el règim general.
- Resoldre la bretxa de gènere del sistema contributiu.
- Incentivar la plena ocupació a col·lectius específics com persones amb discapacitat, en risc d'exclusió social o víctimes de violència de gènere.
- Enfortir el principi de contribuïtat, tot modulant la seva aplicació perquè no generi discriminacions o perjudicis.
- Gestionar el sistema de manera transparent, amb proximitat a la ciutadania i amb garantia d'informació sobre els seus drets.
- Dotar el sistema de recursos personals i materials
- Millorar els ingressos amb millors treballs i lluitant contra el frau en la contractació.
- Millorar l'acció protectora, adaptant el sistema a una realitat canviant i a assignatures pendents com el repte demogràfic, la bretxa de gènere, la desprotecció de la viduitat, una protecció equitativa a les noves famílies, persones amb discapacitat i persones migrants.

P12. En el marc del Pacte de Toledo, enfortir el sistema públic de pensions, recuperant els principis de suficiència, equitat i solidaritat intergeneracional i desenvolupant les recomanacions acordades.

P13. En el marc del Consell de Treball Econòmic i Social, impulsar un grup d'estudi i propostes a agents socials i econòmics i de polítiques públiques de la Generalitat que contribueixin a la dignitat, suficiència i sostenibilitat del sistema de pensions públiques.

EIX 6. CONEIXEMENT, INNOVACIÓ I INDÚSTRIA

La pandèmia de la covid-19, en la qual encara estem immersos, està tenint greus conseqüències en l'activitat econòmica arreu del planeta i també al nostre teixit productiu. Les mesures de contenció de la pandèmia està comportant una profunda recessió. Els indicadors de la primera meitat de l'any 2020 indiquen que és la més gran des de la Segona Guerra Mundial. Esperant una recuperació ràpida de l'economia, cal reaccionar amb agilitat i contundència, aprofitant al màxim els marges de maniobra pressupostària i competencial, a la durada i la intensitat de les mesures sanitàries i les seves conseqüències sobre els diferents sectors econòmics.

La resposta de les institucions europees i el Govern espanyol s'ha desplegat en plans d'acció amb mesures econòmiques i un escut social per evitar l'agreujament de la situació i impulsar la reactivació en tres fases: Resistència, Reactivació i Recuperació. Malauradament, la classe treballadora i el teixit productiu català no han disposat d'un Govern de la Generalitat a l'altura del repte.

Per altra banda, les mesures de resistència i reactivació no seran suficients per recuperar el benestar previ ni tampoc per corregir els desequilibris que patíem ja abans de la pandèmia. Tenim reptes nous i heretats als quals cal fer front.

El primer de tots ells, fer real una societat més justa i igualitària cap a una economia del coneixement com a únic camí possible per competir globalment, créixer millorant la productivitat i generar llocs de treball de qualitat que permetin garantir el benestar social.

El coneixement que es genera a les universitats i als centres de recerca s'ha de transferir al teixit productiu per tal de valoritzar-lo a través dels processos, els productes i els serveis generant així innovació i, per tant, competitivitat. Aquest és el procés adient per recuperar part de la indústria perduda, per assolir l'objectiu de reindustrialitzar el país amb una base sòlida que perduri al llarg dels anys i sobrevisqui a una crisi com la que estem patint avui.

Aquest és un dels reptes més notables que té el nostre sistema, notable en generació de coneixement i deficitari en la seva aplicació, és a dir, en innovació. Som dels països amb producció científica elevada però els diversos estudis i rànquings a escala europea ens situen en posicions baixes en innovació. I, per tant, és en aquí on caldrà incidir de manera més intensa.

En aquest sentit, és imprescindible el paper del sector públic en diferents línies:

- a) potenciar la recerca amb més finançament i una gestió més àgil i flexible;
- b) encaminar part d'aquesta recerca a aquells àmbits rellevants que ens permetin afrontar els reptes econòmics i socials actuals i futurs, com ara la mobilitat, l'alimentació saludable, la salut, el canvi climàtic o les energies renovables;
- c) establir un mecanisme/instrument que permeti coordinar els diferents agents que treballen entorn del coneixement per tal de facilitar la innovació: universitats, centres de recerca, centres tecnològics, inversors, indústria, administració;
- d) potenciar la compra innovadora des de la mateixa administració.

A banda d'aquest aspecte imprescindible i positiu del coneixement estretament lligat a la generació d'una economia més innovadora i competitiva, val a dir que els beneficis del

coneixement també ens permeten identificar i resoldre els grans reptes que com a societat hem d'afrontar en un futur. De fet, en la crisi sanitària que estem vivint, es posa en relleu el paper de la ciència com a solució a un problema global que només es pot resoldre amb el coneixement científic. El coneixement, la ciència, la recerca i la innovació prenen un paper clau en la solució de la pandèmia, però també en la resta de reptes globals que tenim al davant com el canvi climàtic, la seguretat, l'alimentació o la mobilitat i, per tant, la ciència i la innovació esdevenen cabdals, si no ho eren ja, per al futur de la humanitat.

6.1 UNIVERSITAT I RECERCA

Per tal de generar coneixement de qualitat necessitem un sistema d'educació superior excel·lent, capaç de formar, captar talent, i de generar-lo. Una universitat pública de qualitat que sigui garantia de futur.

Les universitats catalanes han protagonitzat una part fonamental del progrés social, econòmic i cultural de Catalunya. En aquest sentit, el sistema universitari català ha assolit nivells de qualitat i prestigi en els àmbits de la docència i la recerca, contrastables internacionalment. Tanmateix, les polítiques neoliberals implementades els darrers anys pels Govern CiU, avui de Junts per Catalunya i ERC han provocat un greu daltabaix en el dinamisme de les universitats: les retallades pressupostàries han minvat significativament el finançament de les universitats així com els recursos per impulsar la recerca, i han incrementat considerablement la precarització de les plantilles del professorat i de personal d'administració i serveis.

Paral·lelament, hem patit durant més de 8 anys un espectacular augment dels preus de les matrícules que, sumat a la reducció dels recursos públics destinats a beques, han afeblit la capacitat de la universitat per garantir la igualtat d'oportunitats. Davant d'aquest escenari, les comunitats universitàries i les seves direccions han hagut de fer notables esforços per assegurar una docència de prestigi i mantenir i consolidar els importants nivells de competitivitat i qualitat de la recerca assolits en els darrers decennis.

No ens podem permetre mantenir la baixa inversió en el nostre coneixement. En la crisi del 2008, els governs de dreta tant a Espanya com a Catalunya van reduir la inversió adreçada a les universitats i als centres de recerca, mentre alguns països del nostre entorn feien justament el contrari, millorar aquests recursos per afavorir polítiques més estructurals basades en el coneixement.

No podem repetir els mateixos errors, hem d'aprendre les lliçons que ens va deixar l'anterior crisi i invertir en coneixement a través de les següents polítiques públiques:

P1. Aprovar un **Pla de suport per augmentar el finançament i les inversions a les universitats públiques catalanes**, revertint les retallades i recuperant la capacitat en tots els àmbits propis de la universitat, acostant-nos als estàndards europeus (2021-2024 1.500 M€).

P2. Elaborar un **Pla d'estabilització i promoció del personal d'administració i serveis de les universitats**, i un **Pla d'estabilització i promoció del personal docent i investigador** que combati la precarietat laboral i la pèrdua de capital humà.

P3. Augmentar els **recursos de les beques** per garantir que cap estudiant deixi els estudis universitaris per motius econòmics derivats de la crisi actual.

P4. Dotar de **més recursos les polítiques de recerca per tal d'arribar al 2 % del PIB en inversió pública** (que incloent-hi la inversió privada hauria de contribuir a assolir el 3 % del PIB), potenciant sobretot la valorització del coneixement per generar riquesa i llocs de treball i combatre les desigualtats.

P5. Millorar les **polítiques d'atracció i retenció de talent científic** amb programes i recursos que ens permetin comptar amb més investigadors i amb condicions estables i dignes.

P6. Aprovar una **Llei de la ciència** que permeti generar un marc jurídic estable i compacte, i una gestió àgil i flexible per potenciar la recerca i la innovació.

P7. Enfortir les **infraestructures científicotecnològiques de referència** que estan ubicades a Catalunya, com el Barcelona SuperComputing (BSC) o el Sincrotró Alba.

P8. Donar **suport i facilitar el desenvolupament del projecte del Mercat del Peix**, un nou espai que impulsarà la investigació i la innovació interdisciplinàries centrades en la salut i el benestar planetari, dins el nou entorn de coneixement urbà de referència al sud d'Europa que configurarà la futura Ciutadella del Coneixement. I impulsar, dins d'aquest entorn, conjuntament amb els promotors, la creació d'un centre de recerca estatal en salut pública.

6.2 INNOVACIÓ

La innovació és l'element central per al creixement de les organitzacions i empreses. Els darrers anys, el Govern català no ha facilitat que aquesta arribi a ser palanca de competitivitat i de desenvolupament econòmic i, avui, el sistema de coneixement compta amb el mateix finançament que l'any 2010, és a dir, hem perdut una dècada per reforçar i invertir en coneixement i tecnologia, per tant, oportunitats per ser més competitius i innovadors.

Necessitem un sistema d'innovació ambiciós i potent per tal de convertir en solucions part de la recerca que es genera a les universitats i als centres de recerca. Una política que cobreixi tota la cadena de valor, des de la recerca a la innovació, i orientada a la utilitat d'allò que s'investiga per tal que esdevingui la part principal de la solució en l'aposta industrial.

Una política d'innovació que fomenti i impulsi l'R+D empresarial, que promogui l'ecosistema d'emprenedoria i de la PIME innovadora en un marc d'innovació oberta industrial coliderat amb les empreses tractoras ubicades a Catalunya i en la que els centres tecnològics esdevinguin un veritable accelerador d'innovació en el nostre teixit econòmic. En aquesta línia, proposem:

P1. Dissenyar un **sistema d'innovació potent i ambiciós dotant-lo dels recursos necessaris fins a arribar a l'1 % del PIB.**

P2. Crear un **instrument que permeti coordinar els diferents agents, públics i privats**, que treballen al voltant del coneixement per tal **d'accelerar els processos d'innovació.**

P3. Establir **mecanismes i orientar recursos que permetin fomentar l'R+D+i empresarial en sectors estratègics**, apropant la universitat i els centres de recerca a l'empresa amb programes especialitzats.

P4. Garantir **línies d'investigació a mitjà i llarg termini amb empreses i orientades a generar avantatges competitius**.

P5. Aconseguir que els **centres tecnològics esdevinguin un veritable accelerador d'innovació en el nostre teixit econòmic** conformat majoritàriament per petites i mitjanes empreses. És imprescindible la col·laboració de la universitat amb els centres tecnològics per accelerar aquests processos d'innovació empresarial.

P6. Potenciar la **col·laboració publicoprivada per impulsar la indústria del futur**.

P7. Fomentar **el disseny i la incorporació d'assignatures o crèdits universitaris en empenedoria i innovació**, dins les diverses titulacions de grau per tal de fomentar aquestes vocacions a través de competències transversals.

6.3 POLÍTICA INDUSTRIAL I DESENVOLUPAMENT TERRITORIAL

Aquesta crisi sanitària i econòmica que estem patint ens ha posat al davant reptes importants que caldrà resoldre amb solvència i estabilitat. Hem de recuperar el pes de la indústria i reforçar el nostre accés a productes bàsics. Per això, en el camp de la indústria, necessitem una indústria interdependent, connectada a les cadenes globals de producció, però resilient i adaptable a les diferents conjuntures i necessitats. Una indústria basada en el coneixement, amb inversió i pactes sectorials de transició adreçada a alguns sectors tractors, i amb una especialització regional enfocada a àrees d'oportunitat, no tancades a un sol sector.

En aquest sentit, proposem el treball a través de grans àmbits d'especialització que conformaran les missions cap a on dirigirem els esforços públics de la nostra recerca i innovació.

- **Mobilitat sostenible:** automoció, urbanisme, plataformes de serveis multimodals, sector aeroespacial, logística, etc.
- **Alimentació saludable:** sector primari, transformació i serveis orientats al consumidor, etc.
- **Economia de la salut:** biomedicina, serveis a les persones, indústries de la salut, farmàcia, esport, etc.
- **Equilibri entre recursos naturals i espècie humana:** transició energètica, economia verda, construcció sostenible, turisme sostenible, reciclatge, cura i activació de zones despoblades...
- **Societat creativa i empenedora:** indústries culturals, disseny, educació, investigació, acompanyament a l'empenedoria, etc.

6.3.1 Indústria

Des de la crisi de 2008, i malgrat la forta arrel industrial del nostre país, hem perdut potència en un sector que representa el 20'7 % del PIB. Des de 2010, els recursos destinats a les polítiques industrials s'han reduït en un 30 %. A més, a conseqüència de la crisi derivada de la covid-19 i

davant la falta de voluntat i d'acció política del Govern de la Generalitat, moltes empreses internacionals han aprofitat per fer plans de tancament o reajustaments, sobretot en la indústria. Cal prioritzar i ser ambiciosos si volem crear llocs de treball de qualitat i estables en el nostre teixit econòmic.

P1. Reformular i incrementar els recursos del **Pacte per a la Indústria**, des del diàleg social, per afrontar la nova situació, garantint una economia més competitiva basada en el coneixement i generadora de llocs de treball estable i de qualitat.

P2. Obrir **noves línies de finançament**, més flexibles, per tal que la indústria catalana pugui portar a terme **programes que afavoreixin la indústria 4.0 i la transformació digital i mediambiental**.

P3. Impulsar **Catalunya com una marca industrial en l'àmbit europeu i internacional**, referent en innovació, en tecnologies 4.0, sostenible mediambientalment i amb una alta producció de talent.

P4. Crear **programes per a la internacionalització empresarial** en un context on la globalització de l'economia està patint certes mesures proteccionistes.

P5. Aprovar una **Llei de modernització i impuls dels Parcs d'Activitat Econòmica i de polígons industrials**, amb l'objectiu de dur a terme un desenvolupament econòmic sostenible i de millorar de la competitivitat amb infraestructures físiques i intel·ligents, i generant nous serveis per a les empreses instal·lades i per atraure noves inversions.

P6. Enfortir **AVANÇSA com un instrument d'inversió pública**, que permeti la col·laboració amb el sector privat allà on hi ha una oportunitat amb l'objectiu de fomentar el creixement i la consolidació de les empreses que aportin valor afegit en el territori, i generin llocs de treball de qualitat.

6.3.2 Automoció

El sector de l'automoció a Catalunya és un sector industrial estratègic i tractor també de tota la cadena de valor: fabricació de components de vehicles, de béns d'equip per a la infraestructura de recàrrega del vehicle elèctric, de vehicles complets o logística, i mobilitat sostenible. És un sector de lideratge a Catalunya que cal prioritzar en l'estratègia industrial, d'innovació i futur, com a tractor important de l'economia.

P7. Aprovar un **pla amb finançament de 500 M€ (2020-23) per al sector de l'automoció a Catalunya**.

P8. Enfortir la **Mesa de l'Automoció de Catalunya** com a espai de reflexió, anàlisi i debat sobre la necessària i urgent transformació de la indústria de l'automoció i la planificació d'estratègies concertades de transició justa i sostenible que garanteixin la viabilitat del sector i de les seves plantilles.

6.3.3 Comerç i Turisme

El comerç i el turisme són dos dels sectors tradicionals més importants a Catalunya, tant pel que fa al que representen pel PIB català, el 12 % en el cas del turisme, i pels llocs de treball que creen. Ambdós compten amb sectors complementaris que milloren l'atractiu de l'oferta disponible a un territori. Són, per exemple, la gastronomia amb restaurants i bars, i l'oci nocturn amb una varietat molt singular de locals amb música que fan de la nostra oferta un element atractiu per als visitants. Aquests sectors estan endinsats en una greu crisi a causa de la pandèmia provocada per la covid-19 i cal que, més enllà d'aquest repte, afrontin d'altres com la transformació digital i continuïn dedicant esforços a la formació per millorar constantment la qualitat dels serveis que presten.

P9. Aprovar un **pla de xoc i crear una línia d'ajuts, a fons perdut amb fàcil tramitació, per pal·liar els efectes que els restaurants i els bars** han patit amb el tancament de la seva activitat durant la pandèmia de la covid-19.

P10. Aprovar un **pla de xoc i crear una línia d'ajuts, a fons perdut amb fàcil tramitació, per pal·liar els efectes que els locals d'oci nocturn** han patit amb el tancament de la seva activitat, ja que han estat un dels sectors que més temps han patit la inactivitat a causa de la pandèmia de la covid-19.

P11. Aprovar un **pla de xoc i crear una línia d'ajuts a fons perdut amb fàcil tramitació, per pal·liar els efectes** que la situació de la covid-19 ha provocat en els establiments comercials.

P12. Impulsar un **Pla director per a la modernització dels equipaments i els serveis dels mercats municipals**, els mercats de venda no sedentària i el comerç urbà que inclogui, entre d'altres, el suport a la digitalització dels equipaments i la formació del personal tècnic, així com mesures que fomentin l'emprenedoria en aquests sectors. Fomentar la producció i el consum de productes de proximitat i de qualitat.

P13. Promoure la **creació de plataformes d'àmbit local que esdevinguin referents online per als consumidors**. Cal posar en marxa un **Pla de digitalització específic per al sector del comerç** i facilitar espais *click and collect* i *Marketplace* amb l'oferta de proximitat i qualitat i diferenciada que existeix al territori.

P14. Protegir el **comerç tradicional, preservant i promovent la conservació del comerç emblemàtic, elaborant un pla d'ocupació de locals buits**.

P15. Actualitzar **itineraris formatius en competències de comerç** via la formació continuada, la certificació de la competència professional i la generació de continguts formatius flexibles, que promoguin models de carrera professional en el sector.

P16. Fomentar **l'emprenedoria comercial amb suport financer, acompanyament, pupil·latge i educació emprenedora**.

P17. Fomentar **projectes estratègics al territori** basats en identitats comercials diferenciades, que enforteixin el model associatiu actual, i articulin propostes de valor singulars.

P18. Aprovar un **Pla de xoc pel sector del turisme** i una línia d'ajuts a fons perdut i de crèdit per pal·liar els efectes que la situació de la covid-19 ha provocat en els establiments turístics del país.

P19. Aprovar un **Pla nacional del turisme a Catalunya** que abordi les dificultats, les febleses, les fortaleses i els reptes que el sector té per endavant, establint un nou model turístic de qualitat basat en:

- a) Oferta turística desestacionalitzada i diversificada.
- b) Renovació de les infraestructures turístiques.
- c) Destinacions turístiques locals competitives i diversificades.
- d) Digitalització de la destinació turística.
- e) Formació professionalitzadora i de qualitat (universitat, FP).
- f) Aliança entre les polítiques culturals i les polítiques de foment i promoció turística.

P20. Estudiar la **creació d'un segell de qualitat turística** amb el compromís dels agents socials i econòmics, per fomentar l'activitat, l'ocupació i la qualitat i la defensa del sector.

P21. Promoure un **Pla d'R+D+i del sector per millorar la seva competitivitat** basada en el coneixement i la innovació, que inclogui un Sistema Integral d'Observació i Màrqueting Turístic de Catalunya.

P22. **Territorialitzar les campanyes turístiques i millorar la seva gestió integral**, ajudant en la distribució de fluxos pel territori i ampliant les línies del Fons de Foment del Turisme per a la millora o renovació de l'oferta i producte turístic de destinació.

P23. Fomentar l'**actualització de les regulacions i el marc legal**, amb l'objectiu de promoure l'ordenació, la qualitat, les oportunitats i la competitivitat en l'oferta del sector turístic.

P24. Activar i promoure l'**FP dels diferents àmbits de l'activitat turística**, per formar en competències prospectives (promoció, captació, gestió) i tradicionals (lideratge, hospitalitat, qualitat de servei). Establir ajuts i beques als centres formatius de segon i tercer cicle.

6.4 DIGITALITZACIÓ I TECNOLOGIA

Les tecnologies digitals han suposat una autèntica revolució que ens porta una nova societat: la societat en xarxa. Un nou temps que requereix noves polítiques i, en aquestes, és fonamental que els valors progressistes que defensem des del socialisme -la igualtat, la llibertat i la justícia social-, impregnin aquesta nova realitat que afecta totes les persones i a tot.

Una societat innovadora neix d'una ciutadania preparada per al canvi. D'un model de formació més flexible i participatiu, que atengui les noves demandes socials, fonamental per assegurar la igualtat d'oportunitats en la societat i per preparar el teixit econòmic, el sector públic i la ciutadania per al canvi de model productiu i de desenvolupament que s'avé. Si volem fer front a l'actual crisi sanitària, que també ho és social i econòmica, i prosperar en la reconstrucció com a país i com a societat, cal que avancem inevitablement cap a una economia del coneixement, la digitalització i la tecnologia.

Assistim a una digitalització progressiva de l'economia, la societat i la política, que transforma les nostres vides, la nostra manera de produir, consumir, treballar i d'interrelacionar-nos. Avui, més que mai, el nostre país ha de fer front a tres reptes fonamentals: traslladar els beneficis d'Internet a la vida quotidiana dels catalans i les catalanes, perquè les tecnologies digitals esdevinguin un mitjà eficaç per reduir les desigualtats (bretxa digital generacional, de gènere i geogràfica), obrir més i millors oportunitats i garantir el respecte als drets de tota la ciutadania; apostar per la transformació digital dels sectors productius de la nostra economia, fent-los més competitius en un món globalitzat; i garantir uns serveis públics digitals amb una administració innovadora, accessible i oberta capaç de respondre a les demandes de la ciutadania de manera oportuna i en igualtat de condicions.

En definitiva, la tecnologia digital està canviant la vida de les persones i cal garantir que aquesta transformació funcioni per les persones i les empreses, perquè ningú es quedi enrere i perquè les nostres empreses puguin esdevenir més competitives.

Per a la digitalització de tot el país, del seu territori i de la seva ciutadania, ens comprometem a:

P1. Finalitzar el **desplegament de la fibra òptica per tot Catalunya**, arribant a tots els municipis per permetre'ls la connexió a infraestructures i serveis públics del país, facilitant el desplegament de nous serveis.

P2. Desplegar la **tecnologia mòbil 5G per tot el territori català** que ha de permetre el desenvolupament de nous serveis que beneficiaran tant l'economia com la societat en el seu conjunt. La 5G facilitarà l'alta velocitat i capacitat de les dades i l'ús massiu de les mateixes en benefici de sectors econòmics com l'automoció, la salut, el transport o les *utilities*.

P3. Accelerar la digitalització de les administracions amb un **Pla de millora de l'eficiència i la qualitat dels serveis a la ciutadania per part de les administracions públiques**, amb dues prioritats: Crear una plataforma interinstitucional (Carpeta ciutadana) amb tota la informació i oferta de tràmits i serveis disponibles a partir de les necessitats de la ciutadania, les empreses i les entitats; i optimitzar els recursos públics amb programaris compartits/interoperatius entre administracions.

P4. **Incrementar la ciberseguretat i la confiabilitat en les xarxes i plataformes per empreses i ciutadania.** Protecció efectiva per menors i materials per combatre la desinformació.

P5. Elaborar una **estratègia de prestacions avançades en tots els sectors públics**, que estalviï costos i faci serveis públics universalment accessibles. Una estratègia que ha de tenir presents, entre d'altres, l'abordatge de ciutats intel·ligents, la digitalització del sistema educatiu, cultural, sanitari i de serveis socials.

P6. Crear un **programa d'Alfabetització Digital universal contra l'esclatxa digital**, especialment intensiu en la capacitació digital per col·lectius en risc d'exclusió digital.

P7. Crear un **programa especial d'Alfabetització Digital entre col·lectius de treballadors en atur** per a la millora de la seva capacitació, així com per a **treballadors actius que estiguin en processos de canvis tecnològics o que hagin d'incorporar eines de teletreball.**

P8. Potenciar els estudis de Ciència, Tecnologia, Enginyeria i Matemàtiques (STEM) a les escoles, des de l'educació primària, per fomentar les vocacions científicotecnològiques, en especial en les nenes i dones joves.

P9. Garantir la connexió (tablets i xarxa) dels i les alumnes, des de l'educació infantil fins a la universitat, per tal de preveure situacions de desigualtat com les viscudes arran de la pandèmia de la covid-19.

6.5 L'INSTITUT CATALÀ DE FINANCES, UN AUTÈNTIC INSTRUMENT PÚBLIC D'INVERSIÓ

L'important rol que pot adoptar l'Institut Català de Finances, com a potent agent econòmic anticíclic per intentar apaivagar els efectes de les crisis econòmiques, no ha estat entre les prioritats del Govern i hi ha hagut cada cop menys volum de crèdit, tot i els anuncis governamentals. Durant els anys més durs de la crisi i després en la recuperació econòmica i ara de nou en la crisi provocada per la covid-19, la institució registra una tendència constantment decreixent. L'ICF i les empreses del seu grup no han aprofitat totes les oportunitats, abandonant el rellevant paper de catalitzador econòmic que havia tingut al llarg dels seus 30 anys d'història.

Rellançarem l'ICF, mantenint els criteris que el situen fora del perímetre de la consolidació fiscal de la Generalitat, fent d'ell un instrument útil per al desenvolupament econòmic, la innovació, el creixement i l'ocupació a Catalunya. Per això, proposem:

P1. Fer una reforma orgànica interna que reequilibri el pes dels membres que nomena el Govern en els òrgans decisoris de la institució en aquelles qüestions estratègiques. Reforçarem el criteri i el control públic en aquests aspectes, sense perdre l'objectivitat i la professionalitat en les decisions de risc.

P2. Establir mecanismes de control i supervisió en l'àmbit de control parlamentari sobre les empreses públiques en general i de l'ICF en particular.

P3. Promoure les sinergies entre les diferents entitats públiques i coordinar l'acció pública de suport empresarial, creant una **única finestreta per dirigir coordinadament les diferents iniciatives de suport** (Acció, ICF...).

P4. Facilitar crèdits a l'activitat del treball autònom i el de les persones emprenedores, tant per engegar l'inici d'activitats com el seu desenvolupament posterior.

P5. Crear una línia de finançament per fer viables els projectes vinculats amb la descarbonització de l'economia i la lluita contra el canvi climàtic, establint una unitat de facilitació de projectes de finançament integrals (*project finance*) en suport amb el Pacte Verd Català.

P6. Crear d'una línia de finançament per fer viables projectes d'R+D+i vinculats preferentment amb projectes de reconversió i reorientació industrial, finançament de projectes innovadors en pimes i reequilibri territorial vinculat amb l'entorn rural i agrari, seguretat alimentària i cura dels recursos naturals.

P7. Millorar les línies de finançament específic per al sector agroalimentari, per facilitar l'accés al crèdit d'iniciatives de creació, consolidació, creixement o innovació en el sector.

P8. Promoure l'activitat de capital risc, focalitzant l'esforç en les empreses innovadores i *start up*, tant tecnològiques com en iniciatives d'empreses tradicionals.

P9. Aprofitar les eines tecnològiques a l'abast per crear nusos d'informació i plataformes de comunicació que posin en comú recursos públics i necessitats empresarials.

P10. Crear una línia de finançament dirigit a la recuperació del pla d'habitatge i de rehabilitació d'edificis.

P11. Impulsar accions de reforma i adaptació interna per millorar l'eficiència de l'acció financera de la institució, millorant tots els procediments de gestió interna.

P12. Revalorar el projecte de bancarització de l'entitat, buscant les complicitats i facilitant acords de col·laboració amb altres institucions públiques d'altres comunitats.

ESBORRANY